

**Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів
і природокористування України**

**КАТАЛОГ
ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН
ОСВІТНІХ ПРОГРАМ
ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ**

(2024-2025 навчальний рік)

Київ – 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	7
Анотації дисциплін, згідно пропозицій ННІ та факультетів	9
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження	
1 Біомедична інженерія в рослинництві і тваринництві	9
2 Методи математичної статистики у фахових дисциплінах	12
3 Поновлювальні джерела енергії	15
4 Робототехніка, штучний інтелект	17
5 «Розумні» системи для отримання біогазу	19
6 Техніка високих напруг	21
7 Основи енергозбереження та енергоменеджменту	24
8 Резервні джерела електророзживлення в побуті	26
9 Новітні системи акумулювання енергії	28
10 Smart Grid технології в енергозабезпеченні життя людини	30
11 Smart – біотехнології в біоінженерії	32
ННІ лісового і садово-паркового господарства	
12 Агролісівництво	35
13 Дрони для моніторингу довкілля	37
14 Інтегроване управління ландшафтними пожежами	39
15 Дизайн 3-D фрезерування декоративних елементів	41
16 Дизайн середовища	43
17 Гриби лісів України	45
18 Глобальні екологічні загрози та сталий розвиток людства	47
ННІ неперервної освіти і туризму	
19 Інноваційний бізнес	49
20 Лідерство та командоутворення	51
21 Комунікації у діяльності керівника	54
22 Ресторанні технології та сервіс	56
23 Діловий етикет	58
Факультет аграрного менеджменту	
24 Започаткування власної справи	60
25 Бізнес-аналіз в Excel	63
26 Грантовий менеджмент	65
27 Європейська економічна інтеграція	67
28 Менеджмент і маркетинг в агробізнесі	69
29 Управління персоналом	71
30 Диджитал-менеджмент	73
31 PR та реклама	75
32 Управління бізнес проектами	77
33 Логістика	79
34 Біоекономіка здоров'я	82

Агробіологічний факультет

35	Базове рослинництво	85
36	Технологія виробництва та експертиза вин	87
37	Органічне землеробство	89
38	Ринок насіння сортів і гібридів	91
39	Субстрати для розсади овочів, квітів і плодових культур	93
40	Присадибне садівництво та городництво	95
41	Технологічні ризики використання добрив	97
42	Агрокліматичні та ґрунтові ризики в агровиробництві	99
43	Технології заготівлі і консервування рослинних кормів	101

Факультет ветеринарної медицини

44	Основи грумінга	103
45	Кінологія і філінологія з основами першої долікарської ветеринарної допомоги	105
46	Дієтологія та утримання дрібних домашніх тварин	107
47	PEST-контроль	109
48	Ветеринарна нутріціологія	111
49	Системи гарантування безпечності харчових продуктів	113

Гуманітарно-педагогічний факультет

50	Англійська мова (бізнес курс)	115
51	Лідерологія	118
52	Іміджелогія	121
53	Психологія успіху	124
54	Формула щастя	126
55	Критичне мислення	128
56	Спортивний практикум	130
57	Ефективна соціальна комунікація	133
58	Ораторське мистецтво	135
59	Гендерна психологія: теорія і практика	137
60	Євросоюз і Україна	139
61	Основи національної безпеки держави	141
62	Стратегії успішної комунікації	143
63	Публічна комунікація	145
64	Основи лікувального масажу	148
65	Психологія впевненості	150
66	Філософія психології	152
67	Психологія маніпулятивних впливів	154

Економічний факультет

68	Біткоїн і криптовалюти у фінансових технологіях	157
69	Інтернет-банкінг для бізнесу	160
70	Основи фінансової грамотності та приватних інвестицій	163
71	Аналіз ринків	165
72	Аналітика в MS Excel	168
73	Лідерство та управління кар'єрою	170

74	Креативна економіка	172
75	Економіка агропродуктових вертикалів	174
76	Глобальні товарні ринки і конкуренція	176
77	Бухгалтерське діловодство в управлінні бізнесом	178
78	Мистецтво прийняття фінансових рішень	181
79	Онлайн-бізнес: облік і оподаткування	185
80	Організація бізнесу	187
81	Основи оподаткування бізнесу	189
82	Управління приватними фінансами	192
83	ФОП – сам собі бухгалтер	194
	Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології	
84	Хімічний захист рослин	196
85	Радіобіологія	199
86	Захист рослин за органічного виробництва	201
87	Антагоністичні мікроорганізми в захисті рослин	203
88	Безпека харчування	205
89	Фітосанітарна безпека	207
90	Генетично модифіковані рослини	209
	Факультет землевпорядкування	
91	Земельні ресурси і земельний кадастр	211
92	Візуалізація геопросторових даних	213
93	Основи економіки землекористування	215
94	Проектування баз геопросторових даних	217
95	Просторове планування відновлення від наслідків війни	219
96	Рейдерство у агробізнесі	221
97	Ризики природокористування у XXI столітті	223
	Факультет інформаційних технологій	
98	Основи програмування	225
99	Веб та мобільний дизайн	227
100	Комп'ютерні мережі та кібербезпека	229
101	Технології BlockChain	231
102	Фінансові технології, біткоїн та ринок криптовалют	233
103	Статистичний аналіз з Python	235
104	Веб-аналітика та основи таргетингу	237
105	Моделювання бізнес-процесів і Process Mining	239
106	Штучний інтелект для навчання та саморозвитку	241
107	Дизайн інтерактивних систем (дизайн мислення)	243
	Факультет конструювання та дизайну	
108	Все для автомобіліста	245
109	3D моделювання	247
110	Smart будівлі	251
111	Технології віртуальної реальності	254
112	Проектування та конструювання 3D принтера	256

Механіко-технологічний факультет		
113	Машини та обладнання для біотехнологій	258
114	Прецизійні технології рослинництва	262
115	Сучасні логістичні інформаційні технології	265
116	Інтелектуальні машини та обладнання для тваринництва	267
117	Інтелектуальні системи колісних машин	269
118	Адаптивні системи машиновикористання у рослинництві	272
119	Комп'ютерна діагностика тракторів та автомобілів	275
Факультет тваринництва та водних біоресурсів		
120	Декоративне птахівництво	277
121	Нутриціологія	279
122	Практичне бджільництво	281
123	Основи фермерської аквакультури	283
124	Конструювання та дизайн декоративних аквасистем	285
125	У світі тварин	287
126	Молоко і молочні продукти	289
127	Сучасне м'ясне скотарство	291
128	Апімоніторинг	293
Факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК		
129	Основи переробки м'яса	295
130	Основи переробки риби та морепродуктів	297
131	Харчові та дієтичні добавки	299
132	Основи аюрведичного харчування	301
133	Кухні народів світу	303
Юридичний факультет		
134	Складання звернень до Конституційного Суду України	305
135	Правові основи трудових і соціальних відносин	307
136	Основи бізнес-права	309
137	Правова політологія	311
138	Організація юридичної служби	313
139	Медіація у професійній діяльності	315
140	Право інтелектуальної власності	317
141	Антикорупційне законодавство	319
142	Основи військового права	321
143	Захист трудових прав працівників	323
ДОДАТКИ		325

ВСТУП

Здобувачі вищої освіти, згідно Закону України «Про вищу освіту» мають право вибору навчальних дисциплін в межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти.

Таке право надає студентам можливість обирати цікаві для них освітні програми, конкретні дисципліни, теми бакалаврських чи магістерських кваліфікаційних робіт, місця проходження виробничих практик, формуючи таким чином індивідуальну освітню траєкторію на основі індивідуального навчального плану. Індивідуальний навчальний план є обов'язковим для виконання здобувачем вищої освіти.

Індивідуальна освітня траєкторія є персональним шляхом реалізації особистісного потенціалу здобувача вищої освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду. Вона ґрунтується на виборі здобувачем вищої освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності, а також запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін, методів і засобів навчання.

Важливим компонентом індивідуального навчального плану є вибіркові дисципліни, що істотно поглиблюють сформовані обов'язковими дисциплінами загальні та фахові компетентності, закладені в стандарті вищої освіти спеціальності та доповнені унікальністю освітньої програми.

Вибіркові дисципліни (англ. *electives*) походять із концепції *person-centered teaching* (навчання, орієнтоване на особистість), яку в середині ХХ ст. систематизував американський психолог Карл Роджерс. У її основі лежить принцип, за яким студент бере активну участь у формуванні своєї освітньої траєкторії, обираючи, що вчити, як вчити та як оцінювати власні знання. Викладач виконує функції не джерела знань, а провідника під час руху по цій траєкторії. Цей рух супроводжується постійним самоаналізом та тісною комунікацією викладача зі студентом чи учнем, і сама оцінка знань тяжіє більше до накопичення різних завдань та видів робіт, ніж до звичного підсумкового контролю.

В Національному університеті біоресурсів і природокористування України практика використання професійно-орієнтованих вибіркових дисциплін давно стало доброю традицією. Для реалізації права здобувачів вищої освіти на вибірковість дисциплін у навчальних планах освітніх програм бакалаврату дисципліни поділяються на обов'язкові – 60 % загального обсягу навчального навантаження студента; обов'язкові за рекомендацією Університету – 15 % загального обсягу навчального навантаження студента; вибіркові – не менше 25 % загального обсягу навчального навантаження студента. Вибіркові дисципліни у свою чергу поділяються на дисципліни вільного вибору за освітньою програмою та дисципліни вільного вибору за уподобаннями студентів.

У 2019-2020 році вперше розроблено факультетами та навчально-науковими інститутами загальноуніверситетський перелік дисциплін вільного вибору, який на сьогодні нараховує **143** різнопрофільних дисципліни (<https://nubip.edu.ua/node/67362>). Всі студенти передвипускного курсу мають можливість вибрати 2 дисципліни згідно своїх уподобань та внести їх до індивідуальних планів наступного курсу. Вибір можна здійснити на платформі ELEARN навчально-інформаційного порталу університету за посиланням <https://elearn.nubip.edu.ua/>.

У вибіркових дисциплінах зацікавлені всі учасники освітнього процесу. Студенти отримують змогу доповнювати свою основну спеціальність додатковим фахом або брати окремі курси для широкої ерудиції. Можливість вибору дисциплін із різних факультетів та кафедр є ефективним інструментом міждисциплінарності. Також навчання у змішаних групах дозволить студентам отримати неформальний досвід від студентів з інших спеціальностей. У свою чергу, викладачі на вибіркових дисциплінах матимуть змогу працювати з більш умотивованими студентами. Поряд з цим університет отримує додатковий шанс стати більш привабливими для абітурієнтів. Кінцеві компетентності, якими може оволодіти студент, за рахунок гнучкості навчальних планів часто краще відповідають потребам ринку праці.

Успішної реалізації мрій стосовно опанування цікавих для Вас вибіркових дисциплін!

**АНОТАЦІЇ ДИСЦИПЛІН,
згідно пропозицій ННІ та факультетів**

ННІ ЕНЕРГЕТИКИ, АВТОМАТИКИ І ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

1. Біомедична інженерія в рослинництві і тваринництві.
2. Методи математичної статистики у фахових дисциплінах.
3. Поновлювальні джерела енергії.
4. Робототехніка, штучний інтелект.
5. «Розумні» системи для отримання біогазу.
6. Техніка високих напруг.
7. Основи енергозбереження та енергоменеджменту.
8. Резервні джерела електроживлення в побуті.
9. Новітні системи акумулювання енергії.
10. Smart Grid технології в енергозабезпеченні життя людини.
11. Smart – біотехнології в біоінженерії.

**БІОМЕДИЧНА ІНЖЕНЕРІЯ В РОСЛИННИЦТВІ
І ТВАРИННИЦТВІ**

**Кафедра автоматки та робототехнічних систем
ім. акад. І.І. Мартиненко**

ННІ енергетики, автоматки та енергозбереження

Лектор	Никифорова Лариса Євгенівна, д. тех. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна «Біомедична інженерія» є міждисциплінарною. Вона поєднує в собі методологію, методи та методики дослідницької та інженерної підтримки технічного забезпечення наукових досліджень та практичної діяльності (профілактики, діагностики, лікування, тощо) в галузі охорони здоров'я та сільського господарства.

Завданнями навчальної дисципліни є ознайомлення студентів з: концептуальними засадами біомедичної інженерії; класами, об'єктами, структурами біомедичної техніки та їх функціями; особливостями застосування біомедичних технічних засобів в рослинництві і тваринництві; методами застосування біомедичних технічних засобів; формування медико-інженерного світогляду студентів, здатних застосовувати знання у практичних ситуаціях, формулювати і вирішувати інженерні проблеми, пов'язані з взаємодією між живими і неживими системами.

Відповідно до міжнародних освітніх програм теоретичний зміст дисципліни включає основні проблеми на перетині інженерної, біологічної і медичної науки.

Теми лекцій:

1. Сучасний стан розвитку біомедичної інженерії.
2. Електромагнітне випромінювання.
3. Фізичні процеси в живих організмах при дії електрофізичних факторів впливу.
4. Застосування ультрафіолету в медицині, рослинництві та тваринництві.
5. Штучні джерела оптичного випромінювання.
6. Основи світлокультури рослин закритого ґрунту та методи підвищення їх урожайності.
7. Лазерні технології для корекції фізіологічного стану тварин та рослин.
8. Нанотехнології в сільському господарстві.

Теми лабораторних занять:

1. Штучні джерела ультрафіолетового випромінювання.
2. Дослідження впливу різних режимів випромінювання на знезараження повітря
3. Технічні засоби для контролю фізіологічного стану біологічних об'єктів.

Теми практичних занять:

1. Біоелектричні потенціали. Методи вимірювань та розрахунку.
2. Методика визначення режимів опромінення для впливу на біологічні об'єкти.
3. Вузли і елементи біотехнічних систем.
4. Основи побудови біотехнічних систем.

МЕТОДИ МАТЕМАТИЧНОЇ СТАТИСТИКИ У ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІНАХ

Кафедра вищої та прикладної математики

ННІ енергетики, автоматики та енергозбереження

Лектор	Панталієнко Людмила Анатоліївна, к. фіз-мат. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

У курсі представлено типові задачі та методи математичної статистики, поширені для фахового напрямку інженерних та природничих дисциплін. Розглянуто основні поняття (генеральна сукупність, вибірка, варіанта, варіаційний ряд), статистичні розподіли (відносних) частот для дискретної та неперервної ознаки, їх геометричне зображення (полігон і гістограма). На підставі закону стійкості частот дано частотне визначення ймовірності. Розглянуто способи завдання ймовірностей для дискретних та неперервних даних, їх основні розподіли. Введено поняття точкових та інтервальних оцінок невідомого параметра теоретичного розподілу. Розглянуто основні властивості оцінок. Здійснено побудову довірчого інтервалу для математичного сподівання нормально розподіленої ознаки генеральної сукупності. За тематикою перевірки статистичних гіпотез виділено критерій щодо значення ймовірностей групованої вибірки (критерій Пірсона χ^2) та поширені прикладання. Акцентовано увагу на окремому випадку статистичної залежності — кореляційній залежності. Наведено поняття рівняння регресії та вибіркового рівняння регресії.

Сформульовано основні задачі кореляційного аналізу. За викладеним методом найменших квадратів обчислено параметри вибіркового рівняння лінійної регресії. Розглянуто властивості та методи обчислення вибіркового коефіцієнту кореляції.

Курс дає змогу на оптимальному для функціональних потреб рівні засвоїти теоретичні основи методів математичної статистики і навчитися використовувати їх на практиці. Розрахований для фахівців різних галузей знань і діяльності.

Теми лекцій:

1. Основні задачі математичної статистики. Генеральна сукупність та вибірка. Вибірковий метод. Способи відбору.

2. Статистичний розподіл вибірки. Варіаційний ряд. Полігон і гістограма. Емпірична функція розподілу.

3. Закон стійкості частот. Частотне визначення ймовірностей. Задання ймовірностей для дискретних та неперервних даних.

4. Основні дискретні та неперервні розподіли.

5. Властивості оцінок. Точкові оцінки параметрів. Вибіркова середня. Вибіркова та виправлена дисперсія (середнє квадратичне відхилення).

6. Інтервальні оцінки параметрів розподілу. Точність оцінки. Довірча ймовірність (надійність). Довірчий інтервал. Побудова довірчого інтервалу для математичного сподівання нормального розподілу.

7. Перевірка статистичних гіпотез. Критерій Пірсона

8. Статистична (кореляційна) залежність випадкових величин. Основні задачі кореляційного аналізу. Обчислення вибіркового коефіцієнта кореляції.

9. Знаходження параметрів вибіркового лінійного рівняння регресії. Метод найменших квадратів.

Теми практичних занять:

1. Статистичний розподіл вибірки. Варіаційний ряд. Полігон і гістограма.
2. Емпірична функція розподілу. Первісні статистичні характеристики вибірки.
3. Статистичні оцінки параметрів розподілу. Точкові оцінки параметрів нормального розподілу.
4. Побудова довірчого інтервалу для математичного сподівання нормального розподілу.
5. Перевірка статистичних гіпотез. Критерій Пірсона.
6. Перевірка статистичних гіпотез. Прикладні задачі.
7. Обчислення вибіркового коефіцієнта кореляції.
8. Побудова рівняння лінійної регресії.

ПОНОВЛЮВАЛЬНІ ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГІЇ

Кафедра інженерії енергосистем

ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження

Лектор	Горобець Валерій Григорович,
Семестр	д. тех. н., професор
Освітній ступінь	7
Кількість кредитів	Бакалавр
ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна передбачає вивчення можливостей застосування поновлюваних та альтернативних джерел теплової і електричної енергії в системах енергопостачання промислових підприємств; об'єктів АПК, громадських і побутових приміщень. Дисципліна формує у студентів знання у галузі поновлюваних джерел теплової енергії, принципів енергозбереження та побудови перетворювачів різних видів енергії від поновлюваних джерел в теплову і електричну енергію, оволодіння навичками розрахунку основних параметрів перетворювачів поновлюваної енергії, ознайомлення з сучасними світовими досягненнями у розробці та впровадженні поновлюваних джерел енергії. В якості поновлювальних джерел розглядаються сонячні і вітрові електростанції, геліоколектори, сонячні батареї, теплові насоси, біогазові і геотермальні установки, а також установки, що використовують енергію біомаси. В процесі вивчення дисципліни розглянуті конструктивні особливості, теплові і електротехнічні параметри установок, схеми та особливостей роботи поновлювальних джерел енергії. Приводиться класифікація поновлювальних джерел енергії та основні техніко-економічні показники. Розглянуті питання покращення екології за рахунок впровадження поновлювальних і альтернативних джерел енергії.

Теми лекцій:

1. Загальні принципи енергозбереження та використання поновлювальних і альтернативних джерел енергії.
2. Сонячні електростанції, сонячні колектори, як джерело отримання теплової і електричної енергії.
3. Теплові насоси – пристрої для використання теплової енергії ґрунту, водойм, навколишнього повітря для опалення і гарячого водопостачання об'єктів різного призначення.
4. Вітрові електростанції або пристрої для перетворення вітрової енергії в електричну.
5. Біогазові установки, принцип роботи та їх використання в агропромисловому комплексі.
6. Геотермальні установки – джерело отримання теплової і електричної енергії від гарячих підземних джерел.
7. Використання біомаси для отримання теплової і електричної енергії.
8. Проблеми покращення екології за рахунок впровадження поновлювальних джерел енергії.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Основні конструкції, принцип роботи та розрахунок сонячних джерел енергії.
2. Лабораторна робота по вивченню роботи вакуумного геліоколектора.
3. Основні конструкції теплових насосів та їх розрахунок.
4. Фізичні принципи роботи вітрових електростанцій, їх основні конструкції та розрахунок енергоефективності.
5. Принцип роботи, склад та функціонування біогазових установок, їх використання в агропромисловому секторі.
6. Принцип роботи, склад та застосування геотермальних і когенераційних установок для енергопостачання об'єктів різного призначення.
7. Технології отримання твердих, рідких та газоподібних палив з біомаси та їх використання в енергетичних пристроях.

РОБОТОТЕХНІКА, ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ

Кафедра автоматики та робототехнічних систем
ім. акад. І. І. Мартиненка

ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження

<i>Лектор</i>	Заєць Наталія Анатоліївна, д. тех. н., професор Болбот Ігор Михайлович, д. тех. н., професор Дудник Алла Олексіївна, к. тех. н., доцент
<i>Семестр</i>	7
<i>Освітній ступінь</i>	Бакалавр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год лекцій, 15 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

У зв'язку із розвитком обчислювальної техніки та інформатики виникла необхідність та з'явилася можливість за допомогою комп'ютерів імітувати інтелектуальну діяльність: здатність розв'язувати складні задачі; здатність до навчання, узагальнень та аналогій; здатність взаємодії із зовнішнім світом шляхом спілкування, сприйняття та осмислення сприйнятого. Метою і завданням навчальної дисципліни «Робототехніка, штучний інтелект» є вивчення принципів функціонування робототехнічних комплексів, їх виконавчих механізмів та сприймаючих елементів, отримання базових навичок програмування низького рівня, розроблення алгоритмів керування та їх програмної реалізації з використанням готових бібліотек, розроблення та налагодження робототехнічних комплексів, вивчення теоретичних засад функціонування нейроінформаційних систем, що дасть змогу у спеціалізованих програмних середовищах синтезувати відповідні моделі технологічних процесів (об'єктів), із використанням яких розробити та реалізувати ефективні алгоритми керування ними.

Навчальна дисципліна ґрунтується на знаннях з вищої математики, системного аналізу, інформаційних технологій, програмного забезпечення.

Теми лекцій:

1. Вступ до проблеми штучного інтелекту. Загальна характеристика проблеми створення інтелектуальних та робототехнічних систем.
2. Штучний інтелект. База знань і база даних, їх взаємодія.
3. Нейронні мережі, їх властивості і топологія. Навчання нейронних мереж.
4. Нечіткі множини. Нечітка логіка. Нечіткий висновок.
5. Основи побудови інтелектуальних систем управління біотехнічними об'єктами.
6. Сучасні аспекти робототехніки.
7. Програмні середовища для робототехнічних комплексів і систем. Виконавчі механізми та сприймаючі елементи роботів. Класифікація промислових роботів.
8. Робототехнічні комплекси в аграрній промисловості.

Теми лабораторних занять:

1. Основні компоненти пакету Matlab Neural Networks Toolbox. Функції налаштування шарів нейронів. Функції одновимірної оптимізації та ініціалізації шарів і зсувів.
2. Створення та навчання нейронних мереж Matlab Neural Networks Toolbox.
3. Призначення і можливості пакету Fuzzy Logic Toolbox. Побудова нечіткої апроксимуючої системи.
4. Побудова експертної системи в пакеті Fuzzy Logic Toolbox.
5. Розроблення слідкуючих та програмування людиноподібних роботів.
6. Використання програмованих лазерних граверів та плоттерів.
7. Використання пристрої сканування та друку 3D об'єктів.

«РОЗУМНІ» СИСТЕМИ ДЛЯ ОТРИМАННЯ БІОГАЗУ

**Кафедра автоматики та робототехнічних систем
ім. акад. І.І. Мартиненка**

ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження

Лектор	Шворов Сергій Андрійович, д. тех. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Останнім часом виникла глобальна енергетична проблема людства, яка полягає в вичерпуваності викопних видів палива. Так, розвіданих запасів нафти залишилось на 45 років видобування, природного газу із газових і нафтогазових родовищ – на 60 років. Тому зараз активно ведуться пошуки нових альтернативних джерел енергії. Одним із таких джерел енергії може виступати горючий газ, отриманий в результаті анаеробної переробки біомаси.

В результаті, біотехнологічні процеси переробки біомаси, крім очищення доквілля, дозволяють отримувати біогаз, електричну та теплову енергії, а також високоякісні добрива. В світі будується все більше біогазових установок (БГУ), які працюють на сільськогосподарських відходах, рослинної біомасі і призначення яких – отримання біогазу, котрий використовується для виробництва електроенергії та як паливо для транспортних засобів, в тому числі і сільськогосподарського призначення. Для організації функціонування таких БГУ виникає необхідність у розробці спеціальних «розумних» систем збирання та переробки біомаси для отримання біогазу, за допомогою яких забезпечується моніторинг стану та визначення обсягів рослинної біомаси з використанням космічних та безпілотних літальних апаратів, планування процесів

збирання рослинної біомаси безпілотними комбайнами, інтелектуальне керування температурним режимом у БГУ.

Теми лекцій:

1. Сучасний стан біогазових технологій в Україні.
2. Рослинна біомаса та промислове виробництво біогазу.
3. Моніторинг стану рослинної біомаси за допомогою космічних та безпілотних літальних апаратів.
4. Інтелектуальні системи визначення обсягів рослинної біомаси для БГУ.
5. Планування процесів збирання рослинної біомаси.
6. Інтелектуальна система керування процесами збирання рослинної біомаси для БГУ.
7. Будова та принцип роботи біогазових установок.
8. Інтелектуальна система керування температурним режимом у БГУ.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Інтелектуальні алгоритми та установка для одержання біогазу.
2. Визначення виходу гнойової біомаси при утриманні худоби і птиці.
3. Розрахунок якісних показників сировини для виробництва біогазу.
4. Визначення основних параметрів біогазової установки.
5. Розрахунок теплоти біогазу та інших газоподібних біопалив.
6. Розрахунок теплового балансу метантенка.
7. Визначення потреб в біогазі для опалення, гарячого водопостачання та приготування їжі.

ТЕХНІКА ВИСОКИХ НАПРУГ

Кафедра інженерії енергосистем

ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження

Лектор	Гай Олександр Валентинович, к. тех. н.
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Основною **метою** вивчення дисципліни «Техніка високих напруг» є усвідомлення студентами ролі систем автономного електропостачання у сільськогосподарському виробництві; засвоєння комплексу питань щодо обґрунтування типу та методик вибору автономних джерел електропостачання, їх конструктивних особливостей, техніко-економічних показників та показників якості електроенергії автономних електрогенераторів; вивчення схем та особливостей роботи автономних електростанцій; підготовка студентів до діяльності у електроенергетичних службах підприємств в умовах формування та розвитку енергоринку України.

Задачі вивчення дисципліни передбачають засвоєння студентами матеріалу про:

- основні типи електричних розрядів у вакуумі, газоподібних, рідких та твердих діелектриках;
- вплив величини і характеру високих напруг на зовнішню і внутрішню ізоляцію;
- основні види перенапруг, які впливають на електрообладнання, а також методи захисту від них;
- основні типи високовольтних випробувальних установок, методи випробувань та вимірювань;
- основні положення техніки безпеки при роботах, пов'язаних з високими напругами.

Вимоги до знань та вмінь, набутих в процесі вивчення дисципліни

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні вміти:
розраховувати електричну міцність ізоляційних конструкцій при різних видах діючих напруг у стаціонарному та імпульсному режимах;

- аналізувати причини і ймовірні наслідки перенапруг;
- розробляти заходи захисту для високовольтної ізоляції та забезпечувати координацію ізоляції;
- проводити високовольтні випробування та вимірювання про схеми і габарити сучасних ліній електропостачання, електрообладнання, ізоляційних конструкцій високої напруги;
- про основні питання експлуатації і профілактики високовольтного електроустаткування;
- про основні проблеми і тенденції розвитку теорії і практики в галузі техніки високих напруг.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. К02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях та здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. К06. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

Здатність вирішувати практичні задачі із застосуванням систем автоматизованого проектування і розрахунків (САПР) та здатність вирішувати комплексні спеціалізовані задачі і практичні проблеми, пов'язані з проблемами техніки високих напруг.

Теми лекцій:

1. Електричний розряд у вакуумі і газах.
2. Електричні розряди у твердих тілах та рідких діелектриках.
3. Перенапруги в оточуючому середовищі.
4. Високовольтні ізоляційні конструкції.
5. Високовольтні випробувальні установки, випробування та вимірювання.

Теми занять:
(практичних, лабораторних)

1. Вступне заняття. Техніка безпеки при проведенні лабораторних робіт по курсу "Техніка високих напруг".
2. Дослідження пробивних напруг повітряних проміжків.
3. Дослідження пробивних напруг по поверхні твердих діелектриків.
4. Дослідження розподілу напруги по гірлянді ізоляторів.
5. Дослідження режимів роботи ГІН.

ОСНОВИ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ЕНЕРГОМЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра електротехніки, електромеханіки
та електротехнологій

ННІ енергетики, автоматики та енергозбереження

Лектор	Наливайко Віталій Адамович, к. тех. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Енергонезалежність України. Поворотний момент світової енергетики. Фінансовий, енергетичний та екологічний аудит. Основні засади енергетичного менеджменту. Акумуляючі системи з поновлювальними джерелами енергії. Енергоефективні технології для побуту та малих підприємств. Сучасні багатофункціональні лічильники електричної енергії. Новітні системи збору інформації в енергетичній галузі. Енергія біомаси та енергоефективні технології її використання. Сучасний автоматизований електропривод. Електротехнології. Класифікація норм витрат енергетичних ресурсів. Питомі витрати енергоресурсів. Стратегічний енергетичний план. Енергосервісні компанії.

Теми лекцій:

1. Енергетична стратегія України та основні тенденції розвитку світової енергетики.
2. Основні засади енергоменеджменту та енергоаудиту.
3. Концепція створення енергонезалежного будинку.
4. Автоматизовані системи обліку енергоносіїв як основний інструмент енергоаудиту.

5. Енергія біомаси та енергоефективні технології її використання.
6. Основні напрямки енергозбереження у виробництві та побуті.
7. Енергезберігаючі технології в електроприводах.
8. Ефективна діяльність фахівців на енергоринку України.

Теми лабораторних занять:

1. Дослідження сучасної елементної бази для проведення енергоаудиту.
2. Дослідження роботи сонячної електростанції для домогосподарств.
3. Створення автоматизованого робочого місця фахівця в програмному середовищі «Енергоцентр».
4. Використання хмарних сервісів для контролю та керування енергоспоживанням.
5. Дослідження технології для переробки біомаси.
6. Новітні мікропросесорні пристрої керування електроспоживанням.
7. Техніко-економічні обґрунтування енергозберігаючих інженерних проектів.

РЕЗЕРВНІ ДЖЕРЕЛА ЕЛЕКТРОЖИВЛЕННЯ В ПОБУТІ

Кафедра електротехніки, електромеханіки
та електротехнологій

ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження

Лектори	Васюк В'ячеслав Володимирович, к. тех н., доцент Березюк Андрій Олександрович, к. тех. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

У сучасних критичних умовах надзвичайно важливим є розуміння та відповідальне використання резервних джерел електроенергії. Дисципліна "Резервні джерела електроживлення в побуті" спрямована на ознайомлення студентів з принципами та практичним застосуванням цих джерел в умовах побуту, зокрема в ситуаціях, коли можливі перебої в електропостачанні, такі як |блекаути". Під час навчання, студенти здобудуть знання про основні типи резервних джерел енергії, їхні технічні характеристики та способи використання.

Метою цієї дисципліни є зацікавлення студентів та передача їм необхідних знань для ефективного використання резервних джерел електроенергії. Курс спрямований на глибоке вивчення сучасних технологій та інновацій в сфері джерел енергії, а також на розвиток практичних навичок стосовно їхнього впровадження.

Під час навчання основний акцент робитиметься на аналізі інноваційних рішень у галузі джерел енергії, що сприятиме розвитку в студентів навичок використання передових технологій в реальних умовах побуту.

Теми лекцій:

1. Вступ до резервних джерел електроживлення в побуті: важливість та переваги.
2. Типи резервних джерел електроенергії для побутового використання: огляд та класифікація.
3. Технічні характеристики резервних джерел енергії: потужність, ємність, час роботи тощо.
4. Акумуляторні батареї як резервні джерела електроенергії: принцип роботи та практичне використання.
5. Генератори як резервні джерела енергії в побуті: основні типи та їхнє використання.
6. Технологічні та технічні аспекти вибору інверторів для резервних джерел електроенергії: потужність, ефективність, надійність.
7. Інтеграція резервних джерел енергії в енергетичні системи будинку: оптимізація споживання та забезпечення надійності.
8. Інноваційні технології та майбутнє резервних джерел електроенергії в побуті: перспективи розвитку та тенденції.

Теми лабораторних занять:

1. Вимірювання та аналіз енергоспоживання пристроїв у побуті.
2. Характеристики акумуляторів як резервних джерел енергії.
3. Дослідження роботи генераторів як резервних джерел енергії.
4. Аналіз та характеристики портативних зарядних пристроїв.
5. Дослідження та аналіз роботи інверторів у системах резервного електроживлення.
6. Розробка та конфігурація енергетичної системи будинку: практичні аспекти та можливості використання.
7. Резервне живлення систем зв'язку.

НОВІТНІ СИСТЕМИ АКУМУЛЮВАННЯ ЕНЕРГІЇ

Кафедра інженерії енергосистем

ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження

Лектор	Антипов Євген Олексійович, к. тех. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

У наш час для підвищення надійності та автономності роботи систем енергозабезпечення споживачів використовують різні типи накопичувачів енергії. Тому метою вивчення дисципліни є формування у студентів уявлення про системи та види акумулявання енергії, питомі та кількісні енергетичні характеристики, переваги та недоліки використання, а також роль систем накопичення енергії в житті людини та у функціонуванні всього суспільства.

Завдання дисципліни – полягає у формуванні у студентів вміння застосовувати отриману систему знань для визначення оптимальних варіантів використання систем акумулявання енергії для систем автономного електропостачання; практичних навичок розрахунку систем акумулявання енергії; їх поєднання із впровадженням енергозберігаючих заходів для ефективного енергопостачання об'єктів АПК і комунального сектору країни та зведення до мінімуму шкідливого впливу на навколишнє середовище.

Теми лекцій:

1. Фізичні методи акумулювання енергії.
2. Класифікація акумуляторів теплової енергії, їх характеристики та області застосування у сучасній енергетиці.
3. Інерційні акумулятори енергії.
4. Класифікація акумуляторів електричної енергії, їх характеристики та області застосування у сучасній енергетиці.
5. Порівняння та аналіз характеристик електрохімічних акумуляторів.
6. Поняття водневого акумулювання енергії та особливості його використання в комплексі з ПДЕ.
7. Біологічне акумулювання енергії.
8. Підземне акумулювання енергії.

Теми занять:

(практичних, лабораторних)

1. Дослідження роботи акумуляторів теплоти на основі рідких теплоакумулюючих матеріалів.
2. Вивчення будови твердотільних накопичувачів енергії.
3. Дослідження роботи акумуляторів теплоти на основі фазо перехідних органічних сполук.
4. Вивчення будови накопичувачів теплоти на основі магнезиту.
5. Розрахунок системи теплового акумулювання енергії.
6. Вибір та розрахунок АКБ для системи електричного акумулювання енергії.
7. Розрахунок системи водневого акумулювання енергії на прикладі вітро-сонячно-водневої станції.

SMART GRID ТЕХНОЛОГІЇ В ЕНЕРГОЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЖИТТЯ ЛЮДИНИ

Кафедра інженерії енергосистем

ННІ енергетики, автоматики та енергозбереження

Лектор	Мартинюк Лілія Володимирівна, ст. викладач
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Сучасна енергетика вичерпала шлях інтенсивного розвитку, нарощування генеруючих потужностей. Екологічні аспекти, вичерпність і зростання вартості традиційних енергетичних ресурсів обумовили необхідність створення нової концепції – Smart Grid, як фундаментальної основи подальшого розвитку енергетики. Створення енергетичних кооперативів сільських громад за принципом автономних Мікрогрід-систем. Технічні, екологічні і економічні аспекти створення Smart Grid.

Теми лекцій:

1. Smart Grid технології в енергетиці.
2. Концепція створення Smart Energy, Smart microgrid, Smart City, Smart house.
3. Створення енергетичних кооперативів сільських громад (Microgrid).
4. Технічне і технологічне забезпечення Smart Grid технологій в енергетиці.
5. Технічне та економічне обґрунтування енергетичних кооперативів сільських громад.
6. Цифрові системи в Smart Grid технологіях в енергетиці.

7. Екологічні аспекти переходу традиційної енергетики до Smart систем.

8. Система енергоменеджменту в умовах функціонування Smart Grid.

Теми практичних занять:

1. Аналіз відновлюваних енергоресурсів в областях України (сонячної радіації, вітрових потоків), енергетичний потенціал України.

2. Розрахунок сонячних електростанцій та його особливості.

3. Принципи будови та управління режимами роботи електричних систем Smart Grid.

4. Динамічний тариф на електроенергію, принципи його формування та застосування.

5. Побудова цифрових систем в енергетиці, системи передачі і аналізу інформації.

6. Розрахунок надійності Smart Grid енергетичних систем.

SMART-БІОТЕХНОЛОГІЇ В БІОІНЖЕНЕРІЇ

Кафедра електротехніки, електромеханіки
та електротехнологій

ННІ енергетики, автоматики та енергозбереження

Лектор	Червінський Леонід Степанович, д. тех. н., професор Усенко Сергій Миколайович, к. тех. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Першочерговими проблемами агропромислового виробництва України є питання підвищення урожайності сільськогосподарської продукції та енергоресурсозбереження.

При впровадженні енергоресурсозберігаючих технологічних процесів в аграрному виробництві значне місце належить питанням підвищення урожайності сільськогосподарських культур. Разом із тим, оцінка існуючих технологій підтверджує необхідність поглибленої уваги до питань поновлення сільськогосподарських ресурсів в Україні, що зумовлено рядом обставин, у т.ч. відсутністю сучасного агротехнічного обладнання, зниженням родючості ґрунтів, перенасиченням мінеральними добривами, різними техногенними забрудненнями.

Існування вказаних проблем пов'язано і з суттєвим технологічним відставанням агропромислової галузі від рівня розвинених країн світу, особливо у створенні безвідходних технологій виробництва, переробки та зберігання сільськогосподарської продукції. Пряме відношення до вирішення проблем і питання забезпечення мінімальних енергетичних та

технологічних збитків (мінімізація витрат електроенергії на одиницю продукції, втрат врожаю на всіх стадіях аграрного виробництва тощо).

Вирішення цих проблем повинно здійснюватися шляхом створення нової наукоємної технологічної бази, що і може бути рушійною силою підвищення ефективності агропромислового комплексу України. Використання сучасних Smart-біотехнології повинна обумовити суттєве зменшення енергоємності, створенню високоефективної техніки і технологій для більш глибокої та якісної переробки сільськогосподарської продукції, її виробництва та зберігання, зменшення питомих витрат у процесах опалення, водопостачання, ремонту та технічного обслуговування сільськогосподарської техніки, формуванню у працівників агропромислового комплексу енергоресурсозберігаючого мислення.

Ефективність застосування Smart-біотехнології в аграрному виробництві характеризується головним чином активуючою та стимулюючою дією на біологічні об'єкти електромагнітних полів та електромагнітних випромінювань, постійного струму та струмів високої та надвисокої частоти, інших енергоносіїв. Це, в першу чергу, стосується питань передпосівної обробки насіння та рослин, їх знезараження перед посівом та при зберіганні, захисту та підживлення рослин на всіх стадіях вирощування сільськогосподарської продукції тощо.

Застосування Smart-біотехнології в аграрному виробництві, які суттєво відрізняються одна від одної призначенням та кінцевим результатом, потребують поглибленої уваги до аналізу якісних і кількісних дій на "біологічний ефект" та енергетичну ефективність різних енергоносіїв, що вимагає проведення вже сьогодні глибоких досліджень із залученням фундаментальних знань, оскільки головним об'єктом є найбільш досконалі і, на жаль, недостатньо вивчені елементи природи – живі організми, рослини, насіння тощо.

Враховуючи це, можна констатувати, що використання новітніх Smart-біотехнології дозволить нашій державі різко зменшити залежність від іноземних технологій, сприяти перетворенню вітчизняного аграрного виробництва у високоефективну галузь та вирішенню існуючих проблем на сучасному рівні.

Теми лекцій:

1. Основні напрями застосування Smart-біотехнології в біоінженерії.
2. Застосування електричного поля і поля коронного розряду в біоінженерії.
3. Застосування постійного струму та струму промислової частоти в АПК.
4. Електроозонування в рослинництві.
5. Електроозонування в тваринництві та птахівництві.
6. Оптичні та акустичні технології в біоінженерії.
7. Мікрохвильові та радіаційні випромінювання в біоінженерії.
8. Застосування магнітних полів в Smart-біотехнологіях.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Дослідження та розрахунок оптичних установок.
2. Дослідження електроімпульсних технологій.
3. Дослідження джерел електросинтезу озону.
4. Дослідження якості с.-г. продукції за допомогою люмінісцентного аналізу.
5. Дослідження ультразвукових технологій.
6. Дослідження установок для обробки зернових в сильних електричних полях.
7. Дослідження установок для магнітної обробки продукції.

ННІ ЛІСОВОГО І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА

1. Агролісівництво.
2. Дрони для моніторингу довкілля.
3. Інтегроване управління ландшафтними пожежами.
4. Дизайн і 3-D фрезерування декоративних елементів.
5. Дизайн середовища.
6. Гриби лісів України.
7. Глобальні екологічні загрози та сталий розвиток людства.

АГРОЛІСІВНИЦТВО

Кафедра відтворення лісів та лісових меліорацій

ННІ лісового і садово-паркового господарства

Лектор	Юхновський Василь Юрійович, д. с.-г. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Агролісівництво (Agroforestry) – відносно новий напрямок господарювання, який інтегрує у собі одночасне вирощування на одній і тій же ділянці деревних рослин і сільськогосподарських культур. В умовах глобальних змін клімату агролісівництво визначається як тип *кліматично сприятливого землеробства*, що доцільно поєднує деревну рослинність із сільськогосподарськими культурами і тваринництвом з метою підвищення еколого-економічної ефективності агроландшафтів.

Основними **аспектами** агролісівництва є: поняття та принципи; агролісові системи, практики та технології; вибір багатоцільових дерев і чагарників, продукція і послуги; знання зарубіжного досвіду в агролісівництві; тематичні дослідження.

Завдяки створенню агролісових систем окрім стабілізації врожаїв сільсько-господарських культур та високих економічних показників, забезпечуються й інші ключові вигоди від агролісівництва, а саме: раціональне управління землекористуванням, сільськогосподарська конкуренто-спроможність, енергетична безпека, сільський економічний розвиток, екологічні послуги, збагачення біологічного різноманіття живої природи. Зважаючи на те, що системи агролісівництва є менш уразливі до змін клімату, поширення їх з кожним роком зростає. За даними Європейської федерації агролісівництва (<https://euraf.isa.utl.pt/welcome>) до 2025 р. 50% фермерів країн Європейського Союзу будуть застосовувати системи агролісівництва.

Теми лекцій:

1. Агролісівництво – ключовий елемент кліматично сприятливого землекористування.
2. Структура лісоаграрного ландшафту і антропогенні впливи.
3. Концепція та принципи агролісівництва. Типи агролісівництва, які існують у світовій практиці землекористування та їх особливості.
4. Роль лісової компоненти у формуванні кліматично стійких агроландшафтів.
5. Взаємодія і взаємовплив між деревною рослинністю і сільськогосподарськими культурами в системах агролісівництва.
6. Сучасні технології агролісівництва.
7. Ключові вигоди від застосування агролісівництва. Екосистемні послуги.

Теми практичних занять:

1. Аналіз структурних складових лісоаграрного ландшафту.
2. Визначення антропогенних навантажень на лісоаграрні ландшафти.
3. Оцінка екологічної ситуації агроландшафтів.
4. Розрахунок системи орно-лісового агролісівництва.
5. Оцінювання екосистемних послуг для підтримки і розвитку сільських територій.

ДРОНИ ДЛЯ МОНІТОРИНГУ ДОВКІЛЛЯ

Кафедра таксації лісу та лісового менеджменту

ННІ лісового і садово-паркового господарства

Лектор	Голяка Дмитрій Миколайович, к. с.-г. н., ст. викладач
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Моніторинг лісових екосистем у Концепції Загальнодержавної програми збереження біорізноманіття з урахуванням положень Конвенції ООН про охорону біологічного різноманіття і Всеєвропейської стратегії збереження біологічного та ландшафтного різноманіття потребує сучасних засобів спостережень за змінами у довкіллі, що можливо виконувати з використанням дронів, обладнаних відповідними сенсорами для збору даних.

Мета дисципліни – сформувати у студентів вміння застосовувати дрони для вирішення завдань з моніторингу лісових екосистем.

Задачі дисципліни:

- надати знання про базові можливості використання дронів;
- сформувати навички керування дронами;
- навчити підбирати оптимальні підходи для збору даних про об'єкт інтересу;
- навчити оброблювати дані, зібрані за допомогою дрону.

Теми лекцій:

1. Вступ. Різновиди дронів і цілі їх використання.
2. Регламентуючі нормативи використання дронів.
3. Засоби та способи збору даних.
4. Обробка даних.
5. Облік мисливських тварин.
6. Моніторинг змін в лісових екосистемах.
7. Інвентаризація зелених насаджень.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Будова і характеристика дронів.
2. Програмне забезпечення для керування дронами та створення пілотних місій.
3. Особливості керування дронів в різних типах ландшафтів. Використання дронів для збору даних про об'єкт інтересу. Вимірювання висоти дерев за допомогою бортових систем дрону.
4. Обробка зібраних даних.
5. Створення ортофотоплану. Побудова цифрових моделей рельєфу, місцевості та висоти покриву. Створення 3D-моделі об'єктів.
6. Визначення параметрів об'єкту інтересу.
7. Використання даних для моніторингу довкілля.

ІНТЕГРОВАНЕ УПРАВЛІННЯ ЛАНДШАФТНИМИ ПОЖЕЖАМИ

Кафедра лісівництва

ННІ лісового і садово-паркового господарства

Лектор	Зібцев Сергій Вікторович, д. с.-г. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Курс «Інтегроване управління ландшафтними пожежами» має на меті надати студенту цілісне та сучасне уявлення про види ландшафтних пожеж, масштаби їх розвитку в Україні та світі, причини їх виникнення їх екологічні, економічні та соціальні наслідки та методи управління ними.

Курс **включає** огляд теоретичних знань щодо закономірностей формування пожежного середовища, класифікації горючих матеріалів в природних ландшафтах, чинників, що визначають виникнення, розвиток та поведінку пожеж, трендів сезонної та багаторічної динаміки пожеж, типових пожежних режимів ландшафтів України, ключових законодавчих актів, що регулюють управління пожежами. Серед іншого буду розглянуті позитивна та негативна роль вогню у ландшафтах та методи використання контрольованого вогню для управління біорізноманіттям та натуралізації екосистем. Будуть надані відомості про міжвідомчу співпрацю під час охорони ландшафтів від пожеж, захист екосистем, населення та інфраструктури в місцях можливих катастрофічних пожеж, стратегію та тактику гасіння пожеж.

Теми лекцій:

1. Народногосподарське та екологічне значення охорони лісів від пожеж.
2. Основи теорії горіння та особливості горіння в лісі.
3. Природа лісових пожеж.
4. Вплив погодних умов на пожежну небезпеку в лісі.
5. Охорона лісів від пожеж.
6. Гасіння лісових пожеж.
7. Лісопожежна стратегія і тактика.

Теми практичних занять:

1. Нормативно-правова база охорони лісів від пожеж.
2. Лісівничо-пірологічна термінологія.
3. Природна пожежна небезпека лісових насаджень.
4. Пожежна небезпека в лісі за умов погоди.
5. Протипожежна профілактика та засоби щодо виявлення лісових пожеж.
6. Гасіння низових лісових пожеж найпростішими способами.
7. Гасіння лісових пожеж водою та боротьба з лісовими пожежами за допомогою відпалу.

ДИЗАЙН І 3-D ФРЕЗЕРУВАННЯ ДЕКОРАТИВНИХ ЕЛЕМЕНТІВ

Кафедра технологій та дизайну виробів з деревини

ННІ лісового і садово-паркового господарства

Лектор	Спірочкін Андрій Костянтинович, к. тех. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Часто ми чуємо твердження, що різьблений декор та сучасний підхід до дизайну є несумісними, але практика виготовлення сучасних меблевих виробів показує зворотнє. Споживачі все більше прагнуть надати своїм меблевим виробам індивідуальності, що можливо реалізувати за рахунок використання точених, різьблених або плетених елементів в їх конструкціях. Виготовлення таких елементів дозволяє примножити свої творчі здібності та виразити свої найяскравіші та найсміливіші ідеї під час виготовлення меблевих виробів з деревини та деревинних матеріалів.

Завданням навчальної дисципліни є:

- навчити визначати властивості та правильно підбирати матеріали для виготовлення декоративних елементів з деревини;
- навчити виготовляти декоративні елементи з деревини;
- дати уявлення про технологічні процеси точіння, різьблення, 3-d фрезерування;
- розвинути емоційно-образне мислення студентів для надання сучасним меблевим виробам індивідуальності.

Теми лекцій:

1. Основні поняття про деревину та деревні матеріали.
2. Особливості обробки деревини ручним та механічним інструментом.
3. Історичні передумови виготовлення декоративних елементів з деревини.
4. Особливості проектування сучасних меблевих виробів.
5. Основи різьблення.
6. Основи точіння.
7. Основи використання верстатів з ЧПУ для фрезерування декоративних елементів.

Теми практичних занять:

1. Ознайомлення з конструкцією та особливостями роботи з ручним та механічним інструментом для виготовлення декоративних елементів з деревини.
2. Точіння декоративного елемента для облаштування дерев'яних сходів.
3. Різьблення декоративного елемента за власним ескізом.
4. Фрезерування декоративного елемента з використанням верстату з ЧПУ.

ДИЗАЙН СЕРЕДОВИЩА

Кафедра ландшафтної архітектури та фітодизайну

ННІ лісового і садово-паркового господарства

Лектор	Сидоренко Ірина Олександрівна, к. с.-г. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна присвячена вивченню взаємозв'язків людини і її оточуючого середовища на сучасних етапах розвитку суспільства. Розглядає основні напрямки у формуванні сучасного ландшафтного середовища. Спрямована на аналіз потреб людини і її напрямів діяльності по створенню комфортних умов для проживання і розвитку. Анонсує методи досягнення збалансованої взаємодії людини і природи в антропогенному середовищі.

Мета курсу. Розглянути тенденції у дизайні з точки зору організації сучасного антропогенного середовища

Завдання дисципліни. Навчити студентів основам організації комфортного для людини ландшафтного середовища на основі аналізу існуючих соціальних і індивідуальних потреб.

Завдяки вивченню дисципліни студенти набудуть:

- знання про основні підходи в організації антропогенного простору
- уміння на практиці проводити передпроектний аналіз території для розробки основних аспектів рішення плану

Теми лекцій:

1. Людина і ландшафт. Сучасні тенденції у взаємодії та перетворенні.
2. Аналіз ландшафтних територій.
3. Організація простору. Взаємодія просторових елементів.
4. Зорові аспекти рішення плану.
5. Рух. Форма. Задум.
6. Споруди в ландшафті.
7. Екологічний комфорт при створенні антропогенного ландшафту.
8. Функціональний на естетичний комфорт ландшафтного середовища.

Теми практичних занять:

1. Провести аналіз сучасних тенденцій в організації антропогенного ландшафту.
2. Провести аналіз існуючої території з точки зору подальшої можливості її антропогенного перетворення.
3. Скласти план-схему об'ємно-просторового аналізу існуючої території.
4. Скласти план-схему композиційного аналізу території.
5. Скласти план-схему руху по території.
6. Розробити елементи що забезпечують екологічний комфорт в середовищі.
7. Розробити схему зонування території.

ГРИБИ ЛІСІВ УКРАЇНИ

Кафедра лісівництва

ННІ лісового і садово-паркового господарства

Лектор	Гойчук Анатолій Федорович, д. с.-г. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Метою вивчення дисципліни є забезпечення освоєння студентами таких питань як поширення грибів у різних типах лісу, методи вирощування грибів, інокуляція рослин мікоризними грибами, розпізнавання їстівних та отруйних грибів, лікарські властивості грибів, методи штучного вирощування сапротрофних та дереворуйнівних грибів, їх переробка та зберігання. Гриби відіграють ключову роль у мінеральному живленні рослин, відтак, сходи багатьох видів лісових деревних рослин, вирощені в стерильному поживному розчині, а потім перенесені у ґрунт, погано ростуть і навіть гинуть від нестачі поживних речовин, незважаючи на те, що субстрат має достатньо мікроелементів, що обумовлено тісним взаємовигідним симбіозом коренів і грибів, який називається мікоризою або "грибокоренем". Значній кількості шапинкових грибів властива особлива форма співжиття – мікоризний симбіоз з вищими рослинами, в результаті якого вони нормально розвиваються і плодоносять. У процесі живлення обидва симбіонти – і гриб, і вища рослина, це співжиття використовують з вигодою для себе.

Під час вивчення дисципліни студенти опановують будову міцелію та плодових тіл грибів, живлення грибів, їх ріст і розвиток, хімічний склад міцелію та плодових тіл, їстівну цінність грибів. Також в курсі детально вивчаються гриби-паразити, гриби-сапротрофи та мікоризні гриби та процеси виділення, пересіву міцелію та вирощування базидіом грибів.

Теми лекцій:

1. Короткий нарис з мікології.
2. Загальна характеристика грибів.
3. Трофічні зв'язки грибів з рослинами.
4. Видове різноманіття грибів. Лікарські та харчові властивості грибів.
5. Їстівні, неїстівні та умовно їстівні гриби лісів України.
6. Отруйні гриби лісів України.
7. Методи обліку і збору грибів.
8. Правила збору грибів і методи їх зберігання.

Теми лабораторних занять:

1. Техніка мікроскопічних і мікологічних досліджень.
2. Гриби – збудники хвороб лісу. Дереворуйнівні гриби.
3. Пластинчасті шапинкові гриби.
4. Трубочасті шапинкові гриби.
5. Гриби-гастероміцети.
6. Отруйні та лікарські гриби.
7. Методи вирощування і зберігання грибів.

ГЛОБАЛЬНІ ЕКОЛОГІЧНІ ЗАГРОЗИ ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК ЛЮДСТВА

Кафедра таксації лісу та лісового менеджменту

ННІ лісового і садово-паркового господарства

Лектор	Василишин Роман Дмитрович, д. с.-г. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

На сучасному етапі розвитку цивілізації одним із основних складників стратегії сталого розвитку є стратегія екологічної безпеки, оскільки ставлення людства до природи є однією з найважливіших передумов його виживання у майбутньому. Глобальні екологічні загрози, які є наслідком надмірного антропогенного навантаження на природні екосистеми Землі, вимагають прийняття невідкладних рішень для забезпечення гармонізації екологічного, економічного та соціального аспектів людського існування.

Навчальна дисципліна «Глобальні екологічні загрози та сталий розвиток людства» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системного екологічного бачення внеску кожної конкретної людини у мінімізацію прояву екологічних загроз як на локальному (територія окремої місцевої громади), так і на глобальному рівні. Використання у повсякденному житті принципів сталого розвитку щодо встановлення балансу між задоволенням сучасних потреб людини та захистом інтересів майбутніх поколінь, дозволить зберегти для своїх нащадків безпечно і придатне для життя навколишнє середовище.

Основні **завдання** дисципліни полягають у: набутті студентами розуміння передумов виникнення глобальних екологічних загроз та їхніх наслідків для життя людства; розкритті механізмів запобігання та пом'якшення наслідків глобальних екологічних викликів суспільству; підготовці фахівців, здатних формувати й обґрунтовувати власну точку зору щодо глобальних екологічних загроз та розуміти принципи сталого розвитку щодо використання біоресурсів; формуванні у фахівців розуміння можливостей кожної людини робити внесок у зниження негативних наслідків за запобігання прояву екологічних викликів сьогодення.

Теми лекцій:

1. Глобальні екологічні загрози: види та чинники, що зумовили їх виникненням.
2. Концепція сталого розвитку людства.
3. Глобальні кліматичні зміни: причини, наслідки та механізми впливу.
4. Глобальна втрата лісового покриву та надмірне споживання природних ресурсів.
5. Побутові відходи та «сміттєві острови».
6. Якість води та повітря у мегаполісах.
7. Міжнародні інструменти для запобігання глобальних екологічних загроз.

Теми практичних занять:

1. Класифікація глобальних екологічних загроз.
2. Цілі сталого розвитку ООН.
3. Концепція екосвідомої поведінки людини у динамічному світі.
4. «Зелені» технології сучасного розвитку.
5. Концепція сталого розвитку об'єднаної територіальної громади.

ННІ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ І ТУРИЗМУ

1. Інноваційний бізнес.
2. Лідерство та командотворення.
3. Комунікації у діяльності керівника.
4. Ресторанні технології та сервіс.
5. Діловий етикет.

ІННОВАЦІЙНИЙ БІЗНЕС

Кафедра публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва

ННІ неперервної освіти і туризму

Лектор	Витвицька Ольга Данилівна, д. екон. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Навчальна дисципліна сприяє у формуванні знань та навичок у обґрунтуванні перспективних розробок та впровадженні у виробництво нових видів продукції (послуг), створенні Стартапів або стартап-компаній з короткою історією операційної діяльності, котрі перебувають у стадії розвитку або дослідження перспективних ринків, нових проектів в галузях високих технологій (хайтек-стартап) та інтернет-проектів.

Теми лекцій:

1. Правові основи інноваційної діяльності.
2. Введення в бізнес моделювання.
3. Формування креативного середовища в інноваційній системі "Customer Creation".
4. Лідерство і управління мотивацією стартапів.
5. Інтелектуальна власність в інноваційному підприємстві.
6. Бізнес і інвестування стартапів.
7. Трансфер технологій.
8. Фінансове моделювання.

Теми практичних занять:

1. Формування стартап ідеї.
2. Тренінг: розвитку міжособистісних навиків (soft skills).
3. Тренінг: Інформація та комунікації в інноваційному середовищі.
4. Тренінг: обґрунтування цільових ринків.
5. Розробка маркетингових рішень в стартапах.
6. Розробка бізнес-моделі.
7. Практичне заняття по презентації гіпотези рішення.

ЛІДЕРСТВО ТА КОМАНДОТВОРЕННЯ

Кафедра публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва

ННІ неперервної освіти та туризму

Лектор	Грищенко Ірина Миколаївна, д. держ. упр., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Мета дисципліни полягає у формуванні системних знань та навичок зі створення лідерського середовища, розвитку лідерства, командотворення та складових ефективного лідера і лідерства. Дисципліна спрямована на вивчення таких питань: методологічної основи лідерства (теорії лідерства, наукові підходи, міждисциплінарний аналіз проблематики лідерства); світові підходи до змістовного навантаження складових елементів лідерства; класифікації лідерства; типи лідерства; авторитет, посадовий авторитет лідера та його складові (професійні і моральні); формування знань і навичок лідерських якостей, зокрема: вміння визначати стратегію, напрями діяльності і розвитку організації, установи, колективу та встановлювати їх чіткі цілі і завдання; вміння та досвід у створенні ефективних команд, вміння налагодити ділові та водночас доброзичливі відносини із співробітниками; вміння делегувати повноваження та управляти результатами діяльності; ініціювання змін, здатність та досвід у формуванні організаційної культури, у якій більше всього ціняться добросовісність та досягнення результатів; формування широкого

світогляду, відкритості, вміння слухати інших, адекватна оцінка власних якостей; вміння визначати заінтересовані і впливові сторони та розбудовувати партнерські відносини; здатність ефективно взаємодіяти, толерантність до іншої точки зору; здатність до чіткого бачення результатів і планування діяльності організації та співробітників; вміння визначати пріоритети та фокусувати зусилля для досягнення результатів діяльності; вміння враховувати та запобігати негативним наслідкам реалізації рішень, прийнятих в умовах невизначеності; здатність до аналізу ситуацій; оцінювання державної, регіональної, місцевої політики та політики розвитку організації, колективу; здатність до високої самоорганізації; вміння тримати аудиторію, чітко, аргументовано і послідовно доводити точку зору, вести діалог, спрямований на досягнення стратегічної чи оперативної цілі; вміння управляти своїми та чужими емоціями; здатність до самоконтролю; здатність до конструктивного ставлення до зворотного зв'язку, критики; здатність приймати оптимальні та своєчасні рішення у стресових ситуаціях.

Теми лекцій:

1. Поліаспектність підходів до розуміння лідерства.
2. Класифікації типів лідерства.
3. Моделі реалізації лідерства. Методологічні основи лідерства та їх практична реалізація.
4. Світові підходи до формування лідерства. Вплив розвитку суспільства на формування лідерства.
5. Суть командоутворення: принципи формування команди, синергія.
6. Вплив особистісних потреб на формування лідера і лідерства.
7. Формування та розвиток колективних потреб для створення лідерського середовища.
8. Складові процесу командоутворення (формування команди, командного духу і навичок командної роботи).

Теми практичних занять:

1. Формування лідерських рис через визначення типів ролей в командах.
2. Взаємодія колективу для визначення стратегії, напрямів діяльності і розвитку організації, установи, колективу і їх реалізації.
3. Створення ефективних команд, налагодження ділових і доброзичливих відносин в колективі, спрямованих на ефективну і результативну діяльність.
4. Делегування повноважень, генерування сили колективу. Формування і реалізації політики інноваційного управління, заснованого на створенні і підтримці лідерського середовища.
5. Формування організаційної культури спрямованої на розвиток та навчання. Взаємовідносини в лідерському середовищі. Мотиви згуртування команди.
6. Роль особистісних та професійних якостей формального та неформального лідера. Механізми командоутворення.
7. Виявлення генетично закладених лідерських потреб та формування лідерських якостей.

КОМУНІКАЦІЇ У ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА

Кафедра публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва

ННІ неперервної освіти і туризму

Лектор	Приліпко Сергій Михайлович, д. держ. упр., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Метою вивчення дисципліни є набуття комунікативних компетентностей керівника, налагодження соціальної взаємодії та співробітництва, організації роботи комунікаційного підрозділу, співпраці з громадськістю та медіа. Дисципліна охоплює вивчення переліку важливих питань щодо налагодження та ведення ефективних комунікацій керівника: принципи, функції та закони комунікації; сучасні підходи до комунікативного процесу; комунікативні бар'єри; комунікативна компетентність; форми комунікації; види комунікації (прийом співробітників і громадян, співбесіда, зустрічі, консультації, круглі столи, семінари, конференції, засідання, зібрання, наради, збори, урочисті події, громадські слухання, загальні збори, публічні дебати, демонстрації, презентації, виставки, брифінги, прес-конференції, прес-тури, вхідна та вихідна кореспонденція, внутрішній та зовнішній документообіг, у т.ч. електронний); методи комунікації (переконання, залучення, просвіта, пояснення, роз'яснення, діалог, медіація, обговорення); нормативно-правове регулювання інформаційно-комунікативної діяльності; доступ до публічної інформації; порядок звернень громадян та їх розгляд (пропозиції, зауваження, заяви, клопотання та скарги); організація та проведення консультацій з

громадськістю; організація роботи громадських рад; публічний виступ та публічні консультації; технології комунікації спікера з цільовою аудиторією; порядок написання прес-релізу та пост-релізу; інструменти електронних комунікацій; інформаційно-комунікаційні ресурси; комунікації у соціальних мережах; особливості формування та реалізації комунікаційної стратегії.

Теми лекцій:

1. Теоретичні засади комунікації та комунікативного процесу.
2. Комунікативна компетентність керівника.
3. Основні види та форми комунікації.
4. Публічний виступ та технології комунікації з цільовою аудиторією.
5. Нормативно-правове забезпечення інформаційно-комунікативної діяльності.
6. Залучення громадськості до процесів прийняття управлінських рішень.
7. Звернення громадян: вимоги до оформлення та порядок розгляду.
8. Основні засади формування та реалізації комунікаційної стратегії.

Теми практичних занять:

1. Комунікативний процес, комунікативна компетентність, види та форми комунікації.
2. Інструменти е-комунікації у діяльності керівника.
3. Технології публічного виступу у професійній діяльності.
4. Нормативно-правове забезпечення інформаційно-комунікативної діяльності.
5. Організація проведення публічних консультацій.
6. Форми та інструменти діяльності громадських рад. Робота зі зверненнями громадян.
7. Механізми формування та реалізації комунікаційної стратегії.

РЕСТОРАННІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА СЕРВІС

Кафедра готельно-ресторанної справи та туризму

ННІ неперервної освіти і туризму

Лектор	Гопкало Лариса Михайлівна, к. екон. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Мета: формування професійних знань з основ інноваційної діяльності в готельно-ресторанному бізнесі та характеристик ресторанних технологій та сервісу у ресторанному господарстві.

Завдання: опанування сучасних ресторанних технологій та сервісної діяльності роботи підприємств готельно-ресторанного господарства. Надання теоретичних знань і практичних вмінь з опанування основ інноваційної діяльності та інноваційних технологій продукції ресторанного господарства.

Теми лекцій:

1. Інноваційні процеси та технології в ресторанному господарстві.
2. Сучасні рекомендації щодо розроблення продуктів спеціального призначення.
3. Інноваційні технології механічної обробки продукції ресторанного господарства.
4. Новітні засоби термічної обробки харчових продуктів.
5. Інноваційні технології оформлення продукції ресторанного господарства.
6. Проблеми якості і безпеки послуг в практиці сучасного сервісу.
7. Культура сервісу.
8. Трудові ресурси сервісної діяльності.

Теми практичних занять:

1. Інноваційні процеси та технології в ресторанному господарстві. Сучасні види сировини та устаткування для ресторанного господарства.
2. Сучасні рекомендації щодо розроблення продуктів спеціального призначення. Інновації у створенні функціональних продуктів харчування.
3. Сучасні технології механічної обробки продукції ресторанного господарства. Новітні засоби термічної обробки харчових продуктів.
4. Оцінка технологічних процесів виробництва інноваційних видів продукції з точки зору можливості забезпечення їх високої якості.
5. Проблеми якості і безпеки послуг в практиці сучасного сервісу.
6. Становлення сервісної діяльності. Культура сервісу.
7. Характеристика інновацій сервісної діяльності. Трудові ресурси сервісної діяльності.

ДІЛОВИЙ ЕТИКЕТ

Кафедра готельно-ресторанної справи та туризму

ННІ неперервної освіти і туризму

Лектор	Самсонова Вікторія Володимирівна, к. екон. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Ознайомлення з основними тенденціями у сфері комунікацій; вивчення основ ділового протоколу та етикету, дипломатичне та міжнародне листування та спілкування через інші засоби комунікацій. Формування у студентів наукового світогляду та високих моральних якостей; підвищення загальнокультурного рівня студентів, розширення їх теоретичної і фахової підготовки; ознайомлення студентів з основними засадами ділового, у т.ч. міжнародного протоколу та етикету.

Теми лекцій:

1. Діловий етикет. Термінологія міжнародного протоколу.
2. Віденська конвенція. Глобальний етичний кодекс туризму.
3. Міжнародний діловий етикет. Інструменти ділових комунікацій.
4. Етика спілкування та форми обговорення ділових проблем.
5. Міжнародний етикет.
6. Ділові прийоми.
7. Діловий дрес-код.

Теми практичних занять:

1. Діловий етикет. Термінологія міжнародного протоколу.
2. Віденська конвенція. Глобальний етичний кодекс туризму.
3. Міжнародний діловий етикет. Інструменти ділових комунікацій.
4. Етика спілкування та форми обговорення ділових проблем.
5. Міжнародний етикет.
6. Ділові прийоми.
7. Діловий дрес-код.

ФАКУЛЬТЕТ АГРАРНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

1. Започаткування власної справи.
2. Бізнес-аналіз в Excel.
3. Грантовий менеджмент.
4. Європейська економічна інтеграція.
5. Менеджмент і маркетинг в агробізнесі.
6. Управління персоналом.
7. Диджитал-менеджмент.
8. PR та реклама.
9. Управління бізнес проектами.
10. Логістика.
11. Біоекономіка здоров'я.

ЗАПОЧАТКУВАННЯ ВЛАСНОЇ СПРАВИ

Факультет аграрного менеджменту

**Кафедра адміністративного менеджменту та
зовнішньоекономічної діяльності**

<i>Лектор</i>	Остапчук Анатолій Дмитрович, к. екон. н., доцент
<i>Семестр</i>	7
<i>Освітній ступінь</i>	Бакалавр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна «Заснування власної справи» формує підприємницький підхід до господарської діяльності, визначає особливості функціонування підприємств різних форм господарювання та різних форм власності, розкриває особливості започаткування та ведення бізнесу. Головною **метою** вивчення дисципліни є оволодіння студентами теорії підприємництва, обґрунтування доцільності відкриття власної справи, набуття практичних знань та навичок для ефективної підприємницької діяльності.

Завдання дисципліни «Заснування власної справи» навчити студентів критично аналізувати власні бізнес-ідеї, орієнтуватися в законодавчій базі та обирати організаційно-правову форму ведення бізнесу, що найбільшою мірою відповідає цілям, можливостям ведення бізнесу та ресурсним можливостям підприємця. Студенти набувають навичок у реєстрації ФОП чи юридичної особи, одержують знання з бізнес-планування, оформлення бізнес-плану для ведення власного бізнесу, навчаються визначати обсяг стартового капіталу та визначати джерела фінансування власної справи, набувають знань з просування продукції на ринку, особливостей ведення обліку та правових засад оподаткування, ідентифікації ризиків господарської діяльності та їх мінімізації.

Теми лекцій:

1. Підприємницька діяльність та її основні характеристики.
2. Суб'єкти господарської діяльності.
3. Start up як інструмент реалізації бізнес-ідеї.
4. Механізм заснування власної справи (підготовка установчих документів та проходження процедури реєстрації).
5. Бізнес-планування як обґрунтування реалізації підприємницької ідеї.
6. Особливості оподаткування та обліку в підприємницькій діяльності.
7. Фінансування та інвестування підприємницької діяльності.
8. Ідентифікація та управління ризиками у підприємстві.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних):

1. Генерація, пітчінг та життєздатність бізнес-ідеї.
2. Ліцензування підприємницької діяльності.
3. Джерела інформації для здійснення аналізу ринку. Інструменти аналізу ринку продукції підприємця та особливості виведення продукції на ринок.
4. Складання бізнес-плану власної справи.
5. Облік підприємницької діяльності, особливості оподаткування.
6. Грантові програми сприяння розвитку підприємництва.
7. Банківські операції в бізнесі.
8. Економічна розвідка та безпека бізнесу.

БІЗНЕС-АНАЛІЗ В EXCEL

**Кафедра адміністративного менеджменту та
зовнішньоекономічної діяльності**

Факультет аграрного менеджменту

Лектор	Краєвський Володимир Миколайович, д. екон. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Курс "Бізнес-аналіз в Excel" присвячений вивченню сучасних підходів до аналізу даних підприємств за допомогою програми Microsoft Office Excel, що дозволяє: розпочинати процес аналізу та прогнозувати зміни стану підприємства за допомогою вбудованих функцій, оптимізувати та автоматизувати процес обробки та отримання необхідної інформації, здійснювати експорт та імпорт даних для аналізу отриманих результатів для прийняття управлінських рішень відповідними службами та підрозділами підприємства. Курс концентровано спрямований на практичне застосування широкого кола можливостей Excel.

Теми лекцій:

1. Бізнес-аналіз з позицій Business Analysis Body of Knowledge – BАВОК.
2. Вступ до Excel. Форматування та налаштування.
3. Основи роботи у Visual Basic for Application та створення Macro.

4. Основи використання вбудованих у Excel наборів функцій.

5. Вивчення методів упорядкування даних з використанням функцій пошуку та сортування.

6. Структурування даних з використанням Pivot tables та візуалізація даних з використанням Active Dashboard.

7. Застосування Excel при вирішенні окремих груп задач діяльності підприємства за напрямками.

Теми практичних занять:

1. Умовне форматування. Робота з великими листами у Excel – організація даних.

2. Створення користувацького інтерфейсу при роботі з даними на листах.

3. Створення коду VBA для управління значеннями в комірках, вводу та виводу даних.

4. Створення коду VBA для роботи з таблицями даних з використанням операторів циклу (копіювання та видалення даних).

5. Огляд способів вирішення прикладних задач управління даними з використанням функцій IF, набору функцій для прогнозування та статистичних функцій.

6. Огляд способів вирішення прикладних задач управління даними з використанням функцій VLOOKUP, HLOOKUP, IF, набору функцій для прогнозування та статистичних функцій.

7. Побудова Active Dashboard, розробка складних Pivot Table.

8. Огляд Excel для вирішення складних задач бізнес-аналізу.

ГРАНТОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Кафедра адміністративного менеджменту та
зовнішньоекономічної діяльності

Факультет аграрного менеджменту

Лектор	Ралко Олександра Сергіївна, к. екон. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Грантовий менеджмент» є навчити як знайти конкурс для свого проекту, подати заявку так, щоб відповідати умовам донорських організацій, а потім реалізувати все відповідно до проектної пропозиції.

Завданням дисципліни є: показати процес від пошуку проектної ідеї до отримання фінансування проектної пропозиції.

Теми лекцій:

1. Огляд ринку грантів. Генерація проектної ідеї.
2. Особливості проектів для комерційної та некомерційної сфери.
3. Огляд національних грантових програм.
4. Огляд міжнародних грантових програм.
5. Планування проекту: організаційні, матеріальні, людські ресурси, час.
6. Складання бюджету проекту в умовах невизначеності.
7. Процес подання проектної пропозиції на отримання гранту.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Розгляд портфелю грантових проектів: історії успіху та провалу.
2. Пошук своєї проектної ідеї.
3. Вибір грантової програми під проектну ідею.
4. Вивчення вимог до проектної пропозиції відповідно до програми.
5. Заповнення аплікаційної форми на отримання гранту.
6. Типові помилки при поданні проектної пропозиції та як їх уникнути.
7. Грантовий менеджмент або що робити після отримання гранту.

ЄВРОПЕЙСЬКА ЕКОНОМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ

Кафедра адміністративного менеджменту та
зовнішньоекономічної діяльності

Факультет аграрного менеджменту

Лектор	Файчук Олександр Михайлович, к. екон. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Європейська економічна інтеграція» є надати студентам сучасні знання про міжнародні інтеграційні процеси, зокрема про європейську інтеграцію, що дасть змогу сформувати фахівців нової генерації, які зможуть приймати науково обґрунтовані рішення в умовах активізації процесу інтеграції економіки України до Європейського Союзу.

Завданнями дисципліни є: навчити студентів визначати економічні ефекти від міжнародної економічної інтеграції, ознайомити їх з етапами становлення та розвитку Європейського Союзу, надати поглиблені знання щодо особливостей реалізації спільної економічної (зокрема, аграрної, регіональної, екологічної та ін.) політики ЄС та навчити студентів визначати загрози та можливості від процесу інтеграції економіки України до ЄС.

Теми лекцій:

1. Теоретичні основи міжнародної інтеграції.
2. Становлення та принципи розширення Європейського Союзу (ЄС).
3. Інституційна система ЄС.
4. Бюджет ЄС.
5. Спільна аграрна політика ЄС.
6. Регіональна політика ЄС.
7. Екологічна політика ЄС.
8. Економічна інтеграція України до ЄС.

Теми практичних занять:

1. Оцінка статичних і динамічних економічних ефектів внаслідок міжнародної інтеграції.
2. Визначення етапу інтеграції і рівня готовності країни на вступ до ЄС.
3. Ефективна взаємодія інститутів ЄС.
4. Виявлення країн-донорів і країн-реципієнтів в ЄС.
5. Аналіз структури та динаміки фінансової підтримки аграрного сектору в ЄС.
6. Фонди реалізації регіональної політики ЄС.
7. Європейська Зелена Угода та її значення для економіки України.
8. Оцінка і прогноз економічних наслідків від інтеграції України до ЄС.

МЕНЕДЖМЕНТ І МАРКЕТИНГ В АГРОБІЗНЕСІ

Кафедра менеджменту ім. проф. Й. С. Завадського

Факультет аграрного менеджменту

Лектор	Драгнєва Наталія Іванівна, к. екон. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

У сучасних умовах високої непередбачуваності змін і постійного прискорення різноманітних процесів перед суб'єктами господарювання постає проблема пошуку адекватних способів набуття та зміцнення конкурентних переваг, виникає необхідність гнучкої їх адаптації до зовнішнього середовища у процесі досягнення цілей розвитку. У зв'язку з цим набуває особливої актуальності використання сучасних підходів до управління суб'єктами підприємницької діяльності та їх маркетингового супроводу. Від ефективного менеджменту і маркетингу значною мірою залежить життєздатність підприємництва, успіх започаткованої справи.

Метою курсу є надання студентам знань, які сприятимуть формуванню у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у сфері менеджменту та маркетингу; розуміння концептуальних основ системного управління організаціями та основних складових комплексу маркетингу; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, проведення маркетингових досліджень, прийняття адекватних управлінських рішень, створення власної справи.

Теми лекцій:

1. Поняття і сутність менеджменту.
2. Основи теорії прийняття управлінських рішень.
3. Комунікації в менеджменті. Управління групами, керівництво та лідерство.
4. Функції менеджменту.
5. Зміст та система сучасного маркетингу.
6. Маркетингові дослідження.
7. Основні складові комплексу маркетингу.
8. Управління маркетинговою діяльністю в агробізнесі.
Стратегії маркетингу

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Поняття і сутність менеджменту.
2. Основи теорії прийняття управлінських рішень.
4. Комунікації в менеджменті. Управління групами, керівництво та лідерство.
5. Функції менеджменту.
6. Зміст та система сучасного маркетингу.
7. Маркетингові дослідження.
8. Основні складові комплексу маркетингу.

УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Кафедра менеджменту ім. проф. Й. С. Завадського

Факультет аграрного менеджменту

Лектор	Балановська Тетяна Іванівна, к. екон. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Сучасний етап розвитку економіки в Україні обумовлює зміни в управлінні персоналом, вимагає розгляду людей як багатства підприємств, а витрати на формування, мотивацію, розвиток людських ресурсів — як особливий вид інвестицій, які стають довгостроковим чинником підвищення конкурентоспроможності та виживання підприємств. Підготовка компетентного персоналу, здатного до продуктивної роботи в ринкових умовах, його раціональне просторове й структурне розміщення залежить у першу чергу від ефективного управління людськими ресурсами.

Метою курсу є надання студентам знань щодо нового механізму управління персоналом у ринковому середовищі, формування у майбутніх фахівців системного мислення та комплексу спеціальних знань з управління людськими ресурсами, а також набуття практичних навичок та умінь з розроблення кадрової політики, формування успішної команди, планування, набору, відбору, оцінки, професійного розвитку та ефективного використання персоналу підприємства.

Теми лекцій:

1. Управління персоналом у системі менеджменту організацій.
2. Кадрова політика і стратегія управління персоналом організації.
3. Планування персоналу організації.
4. Організація набору та відбору персоналу.
5. Оцінювання персоналу в організації.
6. Управління розвитком і рухом персоналу організації.
7. Формування успішної команди.
8. Використання соціально-психологічних методів в управлінні персоналом.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Управління персоналом у системі менеджменту організацій.
2. Планування персоналу організації.
3. Організація набору та відбору персоналу.
4. Оцінювання персоналу в організації.
5. Управління розвитком і рухом персоналу організації.
6. Формування успішної команди.
7. Використання соціально-психологічних методів в управлінні персоналом.

ДИДЖИТАЛ-МЕНЕДЖМЕНТ

Кафедра менеджменту ім. проф. Й. С. Завадського

Факультет аграрного менеджменту

<i>Лектор</i>	Добрівська Мар'яна Володимирівна, к. екон. н., ст. викладач Гавриш Оксана Миколаївна, к. екон. н., доцент
<i>Семестр</i>	7
<i>Освітній ступінь</i>	Бакалавр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

У сучасних умовах економічні успіхи країни багато в чому пов'язують із використанням диджитал-технологій. Нині диджитал-технологій та диджитал інструменти поширені практично в усіх сферах діяльності, зокрема і у функціональній діяльності підприємств. Диджиталізація вимагає від менеджменту розв'язання складних завдань пов'язаних із застосуванням сучасних інформаційних технологій, вдосконалення виробничої та управлінської діяльності підприємства. У процесі глобалізації та інтеграції економіки в цифровий простір впровадження сучасних інноваційних технологій є дієвим механізмом у реалізації позитивних змін, що дозволить відкрити нові горизонти для подальшого розвитку підприємств. Саме тому, питання адаптації та управління підприємствами в умовах диджиталізації є надзвичайно актуальним.

Метою курсу є надання студентам знань, які сприятимуть формуванню в майбутніх фахівців комплексу теоретичних знань і практичних навичок щодо застосування диджитал-менеджменту в діяльності підприємств, дозволять вносити пропозиції щодо впровадження диджитал-технологій та диджитал інструментів у діяльність підприємств, аналізувати їх ефективність, розв'язувати будь-які управлінські завдання із використанням сучасних цифрових технологій, що сприятиме забезпеченню оптимізації бізнес-процесів, організаційної культури та ін.

Теми лекцій:

1. Передумови виникнення цифрової трансформації в суспільстві.
2. Поняття і сутність диджиталізації.
3. Поняття диджитал-технологій та диджитал інструментів, їх класифікація.
4. Диджитал-менеджмент в управлінні.
5. Сучасні диджитал-інструменти управління корпоративною культурою підприємства.
6. Управління диджитал-проєктами.
7. Глобальні тренди диджиталізації.

Теми практичних занять:

1. Передумови виникнення цифрової трансформації в суспільстві.
2. Поняття і сутність диджиталізації.
3. Поняття диджитал-технологій та диджитал інструментів, їх класифікація.
4. Диджитал-менеджмент в управлінні.
5. Сучасні диджитал-інструменти управління корпоративною культурою підприємства.
6. Управління диджитал-проєктами.
7. Глобальні тренди диджиталізації.

ПАБЛІК РІЛЕЙШИНЗ ТА РЕКЛАМА

Кафедра маркетингу та міжнародної торгівлі

Факультет аграрного менеджменту

Лектори	Луцій Олександр Павлович, к. екон. н., професор Гераймович Віолета Леонтіївна, к. екон. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна «Паблік рілейшинз та реклама» відображає суть і зміст рекламної діяльності та комерційної пропаганди підприємств аграрного сектору, форми і методи її організації, механізм функціонування та методи управління рекламною діяльністю. Завдання дисципліни «Паблік рілейшинз та реклама» полягають в отриманні студентами знань в сфері PR і реклами; генерації креативних ідей; виробництва друкованої та електронної реклами на ринках продукції аграрного сектору; управління політикою маркетингових комунікацій підприємств аграрного сектору; проведення прес конференцій та підготовці прес релізів; системи розподілення рекламних бюджетів на просування сільськогосподарської та продовольчої продукції; просування продукції аграрного сектору на внутрішньому та зарубіжному ринках; отримання знань в галузі планування рекламних кампаній, розробки стратегій реклами, управління та контролю рекламною діяльністю в агробізнесі.

Теми лекцій:

1. Теоретичні аспекти публік рілейшнз.
2. Громадськість та громадська думка в сфері публік рілейшз.
3. Взаємозв'язок публік рілейшнз із ЗМІ.
4. Управління процесом публік рілейшнз.
5. Організація виробництва друкованої та електронної реклами.
6. Управління рекламними проектами.
7. Стратегії реклами в агробізнесі.
8. Контроль і аналіз рекламної діяльності в аграрному секторі.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Публік рілейшнз в дії.
2. Управління процесом публік рілейшнз.
3. Взаємозв'язок публік рілейшнз із ЗМІ.
4. Організація виробництва друкованої та електронної реклами.
5. Управління рекламними проектами.
6. Стратегії реклами в агробізнесі.
7. Контроль і аналіз рекламної діяльності в аграрному секторі.

УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЕКТАМИ

Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

Факультет аграрного менеджменту

Лектор	Артюх Тетяна Олександрівна, к. екон. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна «Управління проектами» актуалізується у зв'язку з бажанням значної частини випускників започаткувати власний бізнес, що потребує першою чергою мати навички складання власного проекту організації, планування та розрахунку інвестицій для започаткування бізнес діяльності. Для досягнення цього розробляється бізнес-план проекту, що являє собою стандартний документ, у якому обґрунтовується доцільність реалізації інвестиційного проекту й наводяться його основні характеристики. Цьому і присвячується дисципліна «Управління проектами», метою якої є опанування практичних вмінь і навичок всіх етапів розробки та реалізації проектів з розвитку, або започаткування бізнесу (startup-проектів). Для досягнення мети протягом навчального семестру студенти вивчають категоріальний апарат дисципліни, здійснюють передінвестиційні дослідження, визначають джерела та можливості фінансування проектів, методи оцінки ефективності проекту, знаходять джерела інвестування та самостійно готують бізнес-план інвестиційного проекту, який вже є готовим продуктом для ведення, або започаткування бізнесу.

Теми лекцій:

1. Види і структура проектів. Бізнес-план проекту.
2. Передінвестиційні дослідження та обґрунтування проекту.
3. Організаційно-виробничий та маркетинговий план проекту.
4. Фінансовий план проекту.
5. Інвестиційний бюджет, мережевий графік проекту.
6. Розрахунок ефективності проекту.
7. Система оцінки ризиків проекту.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Основні характеристики комерційних, соціальних та start-up проектів. Розроблення структури бізнес-плану проекту.
2. Дослідження ринку. Ініціація, мета, цілі, завдання і фази проекту.
3. Розроблення плану виробництва, кадрового забезпечення і прогнозу продаж.
4. Розроблення бюджету витрат, собівартості, беззбитковості та ін. показників.
5. Оцінка джерел фінансування, капіталовкладень, розроблення графіка реалізації фінансування проекту.
6. Оцінка прибутковості, рентабельності та інвестиційної привабливості проекту.
7. SWOT-аналіз і оцінка ризиків.

ЛОГІСТИКА

Кафедра менеджменту ім. проф. Й.С. Завадського

Факультет аграрного менеджменту

Лектор	Резнік Надія Петрівна, д. екон. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Останніми роками в Україні спостерігається зростання інтересу до логістики як з боку організації бізнесу, так і урядових інституцій. У сучасних умовах господарювання перед підприємствами постає завдання сталого економічного зростання, що може бути вирішене лише за умови компетентного управління потоковими процесами. Запорукою успішної організації логістичної діяльності підприємства є обізнаність його керівних спеціалістів з концепціями логістики, видів та характеристик логістики, логістичних систем та їх методів моделювання, логістичних каналів та логістичних ланцюгів, а також ефективного управління матеріальними та інформаційними потоками, за які і відповідає наука «Логістика».

Студенти отримують теоретичні знання щодо сутності логістики, теоретичних засад і принципів організації логістичних формувань, особливостей логістичної діяльності учасників ланцюгів постачань продукції (товарів) і практичні навички організації, реалізації та управління логістичними потоками за участі суб'єктів господарювання сфер виробництва та обігу.

Мета навчальної дисципліни є формування системних знань і розуміння концептуальних основ логістики як інструменту ринкової економіки, теорії і практики розвитку цього напрямку та набуття вмінь і навичок ефективного управління матеріальними та іншими потоками у сучасних умовах.

Програма дисципліни спрямована на розробку, впровадження заходів, спрямованих на розв'язання проблем логістичної діяльності у підприємницькій діяльності, менеджменті, маркетингу, торгівлі та клієнтському сервісі. Програма навчальної дисципліни передбачає вивчення логістики як інструменту, що дозволяє здійснювати розробку і проведення стратегії підприємця та відповідає вимогам комплексу управлінських та ринкових процесів. Управління поточними процесами, їх перетворення й інтеграція є новою формою управління, що перевершує традиційні як за рівнем творчого потенціалу, так і за ефективністю кінцевого результату.

Завдання логістики можна виокремити у три групи: глобальні – досягнення максимального прибутку з мінімальними витратами в умовах нестабільної кон'юнктури на ринку, моделювання торговельної логістичної системи; загальні – створення комплексних інтегрованих систем товарних, інформаційних та інших потоків, стратегічне узгодження, планування і контроль за використанням потужностей сфери обігу, здійснення наскрізного контролю за поточними процесами, раціональне формування господарських зв'язків; часткові (локальні) – оптимізація запасів усіх видів і на всіх етапах товароруху, максимальне скорочення часу зберігання продукції, скорочення часу перевезень, швидка реакція на вимогу споживачів, зниження витрат на всіх ланках логістичного ланцюга, раціональний розподіл транспортних засобів, гарантування якісного післяпродажного обслуговування, постійна підготовка до прийому, обробки та передачі інформації.

Теми лекцій:

1. Сутність і значення логістики у системі менеджменту організації.
2. Логістичні системи та види ланок.
3. Логістичний менеджмент – інструмент оптимізації логістичних витрат.
4. Виробнича логістика.
5. Закупівельна логістика.
6. Транспортна логістика.
7. Логістика запасів.
8. Розподільча логістика.

Теми практичних занять:

1. Аналіз логістичного забезпечення підприємства.
2. Поняття матеріального потоку та логістичної операції.
3. Ефективність логістичної системи.
4. Особливості логістики в аграрному секторі.
5. Роль і місце складу у логістичній системі.
6. Клієнтський сервіс у логістиці.
7. Управління ланцюгами постачань.

БІОЕКОНОМІКА ЗДОРОВ'Я

Кафедра економічної теорії

Факультет аграрного менеджменту

Лектор	Талавирия Микола Петрович, д. екон. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Лабораторія «Біоекономіки» покликана сприяти інтеграції наукових досліджень і розробок з технологічним проектуванням та кластерною інтеграцією мікро-, малих і середніх інноваційних підприємств України та ЄС. Основні результати асоціації вже частково отримані від співробітництва по лінії Японія + ГУАМ, а також в напрямку розбудови механізмів асоційованого членства нашої країни в ЄС. Основні напрями діяльності лабораторії розгорнуті та будуть спрямовані на формування транскордонних і транснаціональних ланцюжків високої доданої вартості (ЛВДВ).

Заходи, які проводить лабораторія присвячені залученню інвестиційних партнерів задля реалізації в ЄС спільних інноваційних проектів. Ланцюжки, орієнтовані, головним чином, на індустріалізацію вітчизняних технологічних інновацій, а не тільки на їх комерціалізацію. В останній період, після набуття Україною статусу кандидата в члени ЄС досягнуті домовленості щодо створення міжнародного партнерства для підготовки, інвестування та реалізації як в європейському, так і світовому просторі спільних інноваційних проектів з міжнародним інноваційним консорціумом

В рамках держави створювати власні цілісні інноваційні виробничо-сервісні ланцюжки та нові «емерджентні» сектори економіки, орієнтовані на більш високі технологічні уклади з потенційним масовим ринком в Україні і світі. 6-й біотехнологічний – у сфері наукової та інноваційної діяльності, де Україна вже має перспективні об'єкти інтелектуальної власності (ОІВ) та глобальний пріоритет.

17 глобальних цілей сталого розвитку (ЦСР), визначених ООН у 2015 році.

Мета вивчення дисципліни «Біоекономіка здоров'я» – формування теоретичних знань та практичних навичок аналізу альтернативних варіантів проектування, інвестування, конфігурації та координації транскордонними інноваційними кластерами в сфері Біоекономіки здоров'я. Поряд з цим потрібно інтегрувати необхідні для цього інноваційно-інституційні можливості і засоби на національному рівні, в рамках формування Національного кластеру «Біоекономіка здоров'я».

Предметом вивчення дисципліни є система відносин, що охоплюють реалізацію кластерного підходу з ключовою роллю транскордонного інноваційного інтерфейсу на Українсько-Словацькому кордоні фактично носитиме модельний характер для створення аналогічних Центрів як інноваційно-проектних хабів також і на інших кордонах України з ЄС. Водночас, ці хаби стали би модельною інституційною інфраструктурою для інтернаціоналізації інвестиційних проектів в рамках формування також і інших галузево-орієнтованих Національних кластерів.

У курсі розглядаються сучасні підходи індустриально розвинутих країн щодо інтегрованого вирішення економічних, соціальних та екологічних проблем у стратегіях переходу до «зеленого» зростання та біоекономіки. Основне завдання такого Центру - відпрацювання технологічного оснащення, верифікація інноваційних технологій, базових методик і компетенцій, а також доказові наукові дослідження та інтенсивна підготовка спеціалістів, необхідних для забезпечення функціональності таких типових центрів і розбудови, за фінансової підтримки Євросоюзу, на їх основі Європейської мережі по обидва боки від кордону з Україною.

Теми лекцій:

1. «Біоекономіка здоров'я» як основа переходу до нового способу життя.
2. Сценарії розвитку Міжнародного центру інновацій та трансферу технологій.
3. Передумови формування національної політики «Біоекономіки здоров'я» в Україні.
4. Сегменти та інструментарій «Біоекономіки здоров'я».
5. «Біоекономіка здоров'я» як запорука розвитку біоекономіки.
6. Оптимізація цілісних інноваційних виробничо-сервісних ланцюжків концепції біоекономіки.
7. 6-й біотехнологічний – у сфері наукової та інноваційної діяльності як інструмент фінансування держави.
8. Формування територіальних систем Громадського здоров'я.

Теми практичних занять:

1. Практичні розробки «Біоекономіка здоров'я» для переходу до нового способу життя.
2. Міжнародні сценарії інновацій та трансферу технологій.
3. Національна політика Біоекономіки здоров'я в Україні.
4. Практичний досвід впровадження сегментів та інструментарю «Біоекономіки здоров'я».
5. «Біоекономіка здоров'я» як похідна розвитку біоекономіки.
6. Оптимізація ланцюжків доданої вартості.
7. Шостий біотехнологічний як інструмент фінансування агросектору.
8. Перспективи розвитку систем Громадського здоров'я.

АГРОБІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

1. Базове рослинництво.
2. Технологія виробництва та експертиза вин.
3. Органічне землеробство.
4. Ринок насіння сортів і гібридів.
5. Субстрати для розсади овочів, квітів і плодових культур.
6. Присадибне садівництво та городництво.
7. Технологічні ризики використання добрив.
8. Агрокліматичні та ґрунтові ризики в агровиробництві.
9. Технології заготівлі і консервування рослинних кормів.

БАЗОВЕ РОСЛИННИЦТВО

Кафедра рослинництва

Агробіологічний факультет

Лектор	Каленська Світлана Михайлівна, д. с.-г. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних або лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Рослинництво є визначальною галуззю в сільськогосподарських підприємствах. Базові знання щодо росту та розвитку рослин, технологічного забезпечення запланованого рівня урожайності, діагностування стану посівів та прийняття управлінських рішень, якість продукції та її цілеспрямоване формування через технологію вирощування – базові знання, якими мають володіти і фахівці непрофільних спеціальностей і агрономи. Конкурентоспроможність цих господарств ґрунтується на всебічній обізнаності та вмінні організувати виробництво з

врахуванням технологічних та маркетингових засад вирощування польових культур.

Теми лекцій:

1. Рослинництво у вирішенні проблем людства. Стан та перспективи виробництва продукції рослинництва в світі та в Україні. Зони спеціалізації рослинництва в Україні.

2. Еколого-біологічні особливості польових культур. Екологічні чинники росту та розвитку рослин. Міжнародні шкали росту та розвитку рослин, фази, етапи органогенезу.

3. Поняття та зміст технологій вирощування сільськогосподарських культур. Роль технологічних інновацій у підвищенні ефективності рослинництва.

4. Значення сорту в виробництві польових культур. Міжнародна та вітчизняна сертифікація насіння. Підготовка насіння до сівби, сівба.

5. Роль сівозміни за вирощування польових культур.

6. Управління ростом та розвитком рослин: регулятори росту рослин, антистресові препарати, живлення та система удобрення, захист та десикація посівів.

7. Ризики в рослинництві, контролювання стану посівів.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Класифікація польових культур. Шкали росту та розвитку рослин.

2. Міжнародні та вітчизняні стандарти якості насіння. Лабораторне визначення основних показників якості насіння.

3. Реєстри сортів – міжнародні та вітчизняні. Підбір сорту, гібриду залежно від умов господарства та цільового використання продукції.

4. Розрахунок норми висіву насіння та передпосівна підготовка насіння польових культур.

5. Розробка системи удобрення та захисту посівів польових культур.

6. Розробка технологічної карти вирощування польових культур (агрономічна складова).

7. Розробка технологічної карти вирощування польових культур (технічна та економічна складова).

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА ТА ЕКСПЕРТИЗА ВИН

Кафедра технології зберігання, переробки та стандартизації
продукції рослинництва ім. проф. Б .В. Лесика

Агробіологічний факультет

Лектор	Войцехівський Володимир Іванович, к. с.-г. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Дана дисципліна покликана ознайомити студентів з загальними, теоретичними і практичними основами бродильних виробництв, основними технологічними процесами виробництва, основами застосування високоефективних винних дріжджів, навчити спеціалістів складати технологічні схеми перероблення, купажування виноматеріалів, ефективного зберігання вина, оцінювати якість сировини і готової продукції. Освоїти вміння з виявлення вад та хвороб виноматеріалів та заходи щодо уникнення і запобігання розвитку таких недоліків. Набути уміння розраховувати необхідну кількість матеріалів для доведення виноматеріалів до необхідних кондицій. Завданням дисципліни є практична підготовка до виробничої діяльності пов'язаної з оцінкою якості винопродукції на виробничих підприємствах різних форм власності.

Теми лекцій:

1. Історія та перспектива розвитку виноробства в Україні.
2. Хімічний склад і біологічна цінність сировини для виноробства.
3. Технологія виробництва натуральних виноградних вин підвищеної біологічної цінності.
4. Технологія виробництва десертних, ароматизованих та іскристих вин.
5. Класифікація, біохімія, смак, аромат та біологічна цінність вин.
6. Особливості зберігання вин (вади та хвороби вин).
7. Освітлення, стабілізація, купажування, витримка колекційних вин.
8. Експертиза вин. Правила еногастрономії.

Теми лабораторних занять:

1. Оцінка якості сировини і приготування сусла (розробка рецептури).
2. Нагляд і контроль за процесом бродіння.
3. Визначення вмісту сухих розчинних речовин та цукрів у соках і виноматеріалах.
4. Визначення вмісту титрованих кислот у соках і виноматеріалах.
5. Визначення летких кислот та спирту у виноматеріалах
6. Визначення вад та хвороб виноматеріалів.
7. Дегустаційний аналіз дослідних зразків.

ОРГАНІЧНЕ ЗЕМЛЕРОБСТВО

Кафедра землеробства та гербології

Агробіологічний факультет

Лектор	Танчик Семен Петрович, д. с.-г. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Історія розвитку землеробства йде далеко в глибину століть, відображає хід розвитку культури, продуктивних сил і виробничих відносин людства. Науково-технічний прогрес у сучасному землеробстві досяг небувалого розвитку. Впровадження досягнень хімії, фізики, генної інженерії, мікробіології, біології, агрономії тривало до різкого підвищення продуктивності ріллі. Ріст населення планети вимагає виробництва додаткових продуктів харчування. Втручання людства у закони природи, біології, агрономії, землеробства привело до негативних наслідків – зміни клімату, дефіциту енергоносіїв, зменшення ресурсного забезпечення галузі землеробства.

Очевидно, що шлях подальшого втручання в закони природи, подальшої інтенсивної хімізації землеробства економічно необґрунтований і екологічно небезпечний. За нашими розрахунками і дослідженнями зарубіжних вчених у найближче десятиліття настане настільки масштабна втрата ґрунтів, що за своїми наслідками перевершить проблему глобальної зміни клімату. Настала нагальна необхідність екологізації і біологізації землеробства. Це передбачає комплекс еколого-економічних, біологічних, агротехнічних, меліоративних

та ґрунтозахисних заходів спрямованих на отримання стабільної, адекватної біокліматичному потенціалу зони, якісної і екологічно безпечної продукції землеробства з відтворенням родючості ґрантів. Цим критеріям відповідає органічна система землеробства.

У результаті вивчення даної дисципліни студент отримає знання та вміння щодо: загальних принципів та теоретичних основ органічного землеробства; особливостей ґрунтозахисного обробітку ґрунту; системи удобрення та добрив дозволених в органічному землеробстві; проектування біологізованих сівозміни та використання проміжних посівів; використання біологічних препаратів у системі захисту культур від шкідливих організмів, оцінювання екологічної безпечності технологій вирощування сільськогосподарських культур.

Теми лекцій:

1. Значення, завдання та складові органічного землеробства (виробництва).
2. Пріоритети на яких базується органічна система землеробства.
3. Переваги органічного землеробства.
4. Застереження (недоліки) органічного землеробства.

Теми практичних занять:

1. Проектування сівозмін за органічного землеробства.
2. Розроблення системи обробітку ґрунту за органічного землеробства.
3. Удобрення ґрунту за органічного землеробства.
4. Засоби захисту с.-г. культур та мікробіологічні препарати в біологічному землеробстві.

РИНОК НАСІННЯ СОРТІВ І ГІБРИДІВ

Кафедра генетики, селекції і насінництва
ім. проф. М.О. Зеленського

Агробіологічний факультет

Лектор	Жемойда Віталій Леонідович, к. с.-г. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів	4
ЄКТС	
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Загальна ефективність виробництва продукції рослинництва значною мірою обумовлена якістю насіння у комплексі із високою часткою вартості в структурі витрат на вирощування сільськогосподарських культур.

Експорт посівного матеріалу становить близько 10 % від світових внутрішніх ринків. Налічується 71 країна-експортер та 111 країн-імпортерів насіння, грошові надходження та видатки на насіннєвий матеріал яких становлять понад 1 млн. доларів. Нині Щорічний Перелік сортів, що видається під егідою Організації економічної співпраці та розвитку (ОЕСР), включає близько 45 000 сортів та гібридів, які представляють 197 видів.

На сьогодні Україна взяла курс на євроінтеграцію, що потребує цілеспрямованої перебудови і розвитку насінницької галузі. З цією метою проводиться робота з удосконалення законодавчої та нормативної бази насінництва, розробляються нові національні стандарти на насіння сільськогосподарських культур, гармонізовані з кращими закордонними аналогами. У зв'язку з цим існує попит на висококваліфікований кадровий склад аудиторів із сертифікації насіння.

Теми лекцій:

1. Система селекційно-насінницької роботи в Україні.
2. Міжнародна конвенція по охороноздатності та поширенню сорту (WOS-тест).
3. Законодавча база сучасного насінництва в Україні.
4. Основні засади виробництва і обігу насіння.
5. Введення в обіг насіння, сертифікація насіння.
6. Державний нагляд і відповідальність у сфері насінництва.
7. Пакування та маркування насіння.
8. Організація насінництва за кордоном.

Теми практичних занять:

1. Науково дослідні заклади та насінницькі компанії, які працюють на ринку насіння України.
2. Державний реєстр сортів рослин придатних для поширення. Порядок включення сортів до Реєстру сортів рослин.
3. Реєстр суб'єктів насінництва та розсадництва.
4. Атестаційні вимоги до суб'єктів насінництва.
5. Методика і техніка інспектування сортових посівів.
6. Сертифікація насіння за посівними якостями.
7. Процедура визначення посівних якостей насіння та видача сертифіката.

СУБСТРАТИ ДЛЯ РОЗСАДИ ОВОЧІВ, КВІТІВ І ПЛОДОВИХ КУЛЬТУР

Кафедра ґрунтознавства та охорони ґрунтів
ім. проф. М.К. Шикучи

Агробіологічний факультет

Лектор	Тонха Оксана Леонідівна, д. с.-г. н., професор Козак Володимир Миколайович, к. с.-г. н, доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

В результаті вивчення дисципліни студент ознайомиться з вимогами до субстратів для вирощування розсади овочів, квітів і плодкових культур; проведе їх аналіз, навчиться контролювати зміни властивостей субстратів при тривалому використанні. Узнає як проводити відбір зразків субстратів, рослин, поживних розчинів, поливної води. Особливості проведення агрохімічних аналізів зразків субстратів та рослин, що відібрані у захищеному ґрунті. Оптимальний вміст елементів живлення у субстратах для безпечного вирощування овочевих культур; електропровідність та кислотність, як головні показники контролю властивостей субстрату та розчинів; поживні розчини при вирощуванні рослин на гідропоніці. Стабільні та диференційовані розчини; особливості використання добрив при крапельному зрошенні; фертигація як спосіб оптимізації умов живлення; комплексний метод корегування оптимального рівня живлення рослин. Навчиться розрахувати дози добрив для основного застосування і підживлення, скорегувати вміст елементів живлення в субстраті та поживному розчині.

Теми лекцій:

1. Вимоги до субстратів для вирощування розсади овочів, квітів і плодових культур.
2. Оптимальний вміст елементів живлення у субстратах для безпечного вирощування овочевих культур, його балансування.
3. Відбір зразків ґрунту і аналіз.
4. Електропровідність та кислотність, як головні показники контролю властивостей субстрату та розчинів.
5. Поживні розчини при вирощуванні рослин на гідропоніці.
6. Стабільні та диференційовані розчини; особливості використання добрив при крапельному зрошенні.

Теми лабораторних занять:

1. Методи визначення основних показників субстратів. Одиниці виміру результатів аналізу. Оптимальні параметри.
2. Відбір зразків субстратів.
3. Аналіз фізико-хімічних і агрохімічних показників ґрунту.
4. Методи аналізу розчинів, які використовуються у гідропоніці. Корегування поживних розчинів за результатами аналізу.
5. Фертигація. Розробка рецептів поживних розчинів. Правила приготування маточних і робочих розчинів. Зміна складу розчинів в залежності від біологічних вимог культур та факторів мікроклімату в культиваційній споруді.
6. Екологічні вимоги застосування добрив в умовах захищеного ґрунту та методи визначення екологічно небезпечних сполук.

ПРИСАДИБНЕ САДІВНИЦТВО ТА ГОРОДНИЦТВО

Кафедра садівництва ім. проф. В.Л. Симиренка
Кафедра овочівництва і закритого ґрунту

Агробіологічний факультет

Лектор	Андрусик Юрій Юрійович, к. с.-г. н., доцент Бобось Ірина Макарівна, к. с.-г. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Метою викладання дисципліни «Присадибне садівництво та городництво» є надання студентам теоретичних знань і формування професійних умінь стосовно вирощування високого та якісного врожаю овочів, фруктів, ягід, горіхів, винограду на присадибній ділянці.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**: роль овочів та фруктів у харчуванні людини, особливості ведення плодівництва, виноградарства і городництва на присадибній ділянці. Знати основні правила розміщення культур, їхнього догляду та збирання врожаю. Знати секрети отримання високого і якісного врожаю овочів, плодів і ягід, винограду.

Вміти: розробляти заходи щодо закладання саду і вирощування овочів на присадибній ділянці. Вміти вибрати і підготувати ділянку під сад і город, підтримуючи родючість ґрунту. Вміти підібрати перспективні культури і сорти для ведення садівництва і городництва та правильно організувати їхнє чергування, враховуючи біологічні особливості культур та вимоги до умов навколиш. середовища. Вміти розробляти основні прийоми догляду та збирання врожаю овочевих, плодкових, ягідних культур і винограду на присадибній ділянці.

Теми лекцій:

1. Підбір культур та сортів для присадибної ділянки.
2. Способи розмноження садових рослин в домашніх умовах.
3. Підготовка ґрунту та розміщення садових рослин на присадибній ділянці.
4. Захист саду, збирання врожаю та підготовка його до зберігання.
5. Раціональний підбір та розміщення овочів на присадибній ділянці.
6. Способи вирощування овочів на присадибній ділянці.
7. Особливості захисту овочевих рослин від бур'янів, хвороб і шкідників.
8. Догляд та збирання овочів на присадибній ділянці.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Будова надземної частини та особливості плодоношення садових культур.
2. Формування крони та щорічне обрізування дерев й кущів.
3. Техніка проведення щеплення.
4. Овочеве різноманіття для продуктивного городництва.
5. Вимоги овочевих культур до умов вирощування.
6. Вибір насіння і вирощування розсади.
7. Перспективний сортимент овочевих культур для вирощування на присадибній ділянці.

ТЕХНОЛОГІЧНІ РИЗИКИ ВИКОРИСТАННЯ ДОБРИВ

Кафедра агрохімії та якості продукції рослинництва
ім. О.І. Душечкіна

Агробіологічний факультет

Лектор	Бикін Анатолій Вікторович, д. с.-г. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Навчальна дисципліна формує знання та навички, щодо прогнозування можливих технологічних наслідків та ризиків, які можуть виникати при застосуванні добрив пошуку і реалізації шляхів їх уникнення. Формування навичок виконання технологічних рішень пов'язаних з розрахунком, підготовкою та внесенням твердих (тукосумішей) рідких (фертигація) мінеральних добрив з врахуванням біологічних особливостей сільськогосподарських культур, ґрунтових та погодньо-кліматичних умов, технічного забезпечення з метою зменшення технологічних ризиків та забезпечення високої економічної ефективності

Теми лекцій:

1. Технологічні ризики пов'язані із якістю твердих мінеральних добрив.
2. Особливості використання твердих мінеральних добрив.
3. Технологічні ризики пов'язані із якістю рідких мінеральних добрив.

4. Технологічні ризики при використанні комплексних мінеральних добрив.

5. Технологічні ризики пов'язані із особливостями експлуатації техніки.

6. Технологічні ризики обумовлені трансформацією сполук добрив у ґрунті.

7. Технологічні ризики використання добрив, що пов'язані з біологічними особливостями росту та розвитку сільськогосподарських культур та технологіями їх вирощування.

8. Технологічні ризики пов'язані із застосуванням добрив за різних систем обробітку ґрунту.

Теми лабораторних занять:

1. Визначення якісних показників мінеральних добрив, що впливають на рівномірність їх внесення.

2. Приготування тукоsumіші мінеральних добрив та визначення стійкості, міцності і рівномірності внесення.

3. Приготування бакових сумішей. Визначення концентрації розчину.

4. Визначення вмісту основних елементів живлення рідких мінеральних добрив.

5. Приготування та визначення азоту, в розчинах фертигації.

6. Приготування та визначення фосфору в розчинах фертигації.

7. Приготування та визначення калію в розчинах фертигації.

АГРОКЛІМАТИЧНІ ТА ҐРУНТОВІ РИЗИКИ В АГРОВИРОБНИЦТВІ

Кафедра Ґрунтознавства та охорони Ґрунтів
ім. проф. М.К. Шикули

Агробіологічний факультет

Лекторка	Ярош Анна В'ячеславівна, к. с.-г. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Курс присвячений вивченню ризиків агровиробництва щодо змін агрокліматичних та ґрунтових умов, а також пошуку шляхів їх мінімізації та адаптації. У процесі опанування дисципліни розглядаються основні причини небажаних актуальних трансформацій (в т.ч. і внаслідок військових дій), визначаються основні стратегії пом'якшення негативних наслідків у агровиробництві, а також аналізуються основи концепції та етапи впровадження CSA (Climate Smart Agriculture) в умовах України.

Навчальний курс включає інтерактивні лекції, дискусії, практичні заняття та підсумковий залік. Також передбачені зустрічі з експертами Українського гідрометеорологічного центру та Об'єднаної гідрометеорологічної станції м. Києва з питань адаптації агросектору до кліматичних змін.

За результатами вивчення курсу формується розуміння потреби у веденні збалансованого агровиробництва з врахуванням тих ґрунтових та агрокліматичних змін, що вже відбулися. Також досліджуються принципи, методи, аналізуються існуючі технології сталого та прибуткового виробництва рослинницької продукції, робиться вибір комплексу заходів щодо мінімізації негативних впливів кліматичних та ґрунтових змін на виробництво.

У цьому курсі ви також маєте можливість (за бажанням) створити власний проект заходів кліматично збалансованого агровиробництва та продумати можливі рішення для сталого управління ґрунтовими та водними ресурсами для конкретного господарства.

Теми лекцій:

1. Вступ до курсу. Розуміння кліматично збалансованого агровиробництва (Climate -Smart Agriculture - CSA).
2. Актуальні кліматичні та ґрунтові зміни, їх вплив на сільське господарство та продовольчу безпеку.
3. Основи адаптації та пом'якшення наслідків небажаних трансформацій ґрунтових та кліматичних умов у аграрному секторі.
4. Збалансоване управління ґрунтовими та водними ресурсами.
5. Кліматично збалансовані технології рослинництва: практика використання.
6. Моніторинг середовища: цифрові метеостанції, ДЗЗ. Фактичні та прогнозні дані для прийняття оперативних рішень.
7. Підсумки курсу. Створення сприятливого середовища для сталого та збалансованого агровиробництва.

Теми практичних занять:

1. Оцінка джерел інформації, методів визначення ризиків агрокліматичних та ґрунтових змін.
2. Аналіз даних щодо зміни клімату та глобального потепління за звітами IPCC.
3. Розрахунки наслідків очікуваних змін агрокліматичних та ґрунтових умов у галузі рослинництва.
4. Аналіз дієвості існуючого наукового інструментарію та практичних підходів реагування агровиробництва на ризики ґрунтових та агрокліматичних трансформацій.
5. Оцінка концепції кліматично збалансованого агровиробництва (CSA) та розробка поетапного процесу його впровадження.
6. Практика сталого управління ґрунтами та водними ресурсами для кліматично збалансованого сільського господарства.
7. Представлення індивідуальних проектів з кліматично збалансованого агровиробництва.
8. Підсумкове заняття.

ТЕХНОЛОГІЇ ЗАГОТІВЛІ І КОНСЕРВУВАННЯ РОСЛИННИХ КОРМІВ

Кафедра рослинництва

Агробіологічний факультет

Лектор	Свистунова Ірина Володимирівна, к. с.-г. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Консервовані рослинні корми складають значну частку в структурі раціонів годівлі сільськогосподарських тварин, а за однотипної годівлі великої рогатої худоби вони є основою раціону. Якість та поживність корму повинна забезпечувати фізіологічні потреби тварин, що обумовлює ефективність ведення галузі тваринництва та її конкурентоспроможність. В курсі дисципліни «Технології заготівлі і консервування рослинних кормів» розглядаються технології вирощування культур, заготівля рослинної сировини для різних видів консервованих кормів та моніторинг якості проведення всіх технологічних операцій та якості отриманої сировини. Розглядаються інноваційні підходи щодо технологій консервування, які забезпечують отримання високопоживного та якісного корму.

Теми лекцій:

1. Вимоги до якості сировини для заготівлі різних видів консервованих кормів.
2. Методи підвищення кормової цінності сировини для заготівлі консервованих кормів.

3. Технології вирощування силосних культур (кукурудза, соняшник).
4. Технології вирощування перспективних силосних культур.
5. Технології вирощування багаторічних та однорічних культур для заготівлі сінажу.
6. Технології вирощування багаторічних та однорічних культур для заготівлі сіна.
7. Моніторинг якості проведення технологічних операцій та отриманої сировини для заготівлі консервованих кормів.
8. Інноваційні технології консервування.

Теми практичних занять:

1. Опрацювання нормативних вимог до якості та поживності сировини для заготівлі консервованих кормів.
2. Визначення якісних показників рослинної сировини (вміст вологи, сирих клітковини та жиру).
3. Визначення якісних показників рослинної сировини (сирого протеїну та БЕР).
4. Розрахунок потреби в сировині для заготівлі консервованих кормів.
5. Складання технологічної карти вирощування культур на силос.
6. Складання технологічної карти вирощування культур на сінаж.
7. Складання технологічної карти вирощування культур на сіно.
8. Органолептична оцінка консервованих кормів.

ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

1. Основи грумінга.
2. Кінологія і філінологія з основами першої долікарської ветеринарної допомоги.
3. Дієтологія та утримання дрібних домашніх тварин.
4. PEST-контроль.
5. Ветеринарна нутріціологія.
6. Системи гарантування безпечності харчових продуктів.

ОСНОВИ ГРУМІНГУ

Кафедра ветеринарної гігієни ім. проф. А. К. Скороходька

Факультет ветеринарної медицини

Лектор	Соломон В'ячеслав Віталійович, к. вет. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр (магістр ветеринарного спрямування)
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Вивчення дисципліни дозволить опанувати методики догляду за домашнім вихованцем, який включає роботу над зовнішністю, підтримання гігієни, професійний догляд за хутром (шерстю), стрижка шерсті та пазурів, миття та сушка. Здобувачі вищої освіти опанують методи оцінки цілісності шкірного покриву і стану шерсті, що допоможе проводити профілактику та діагностувати більшість захворювань різної етіології (алергія,

порушення функцій травного каналу тощо), а також чистки вух та оцінки секрету вушних раковин, який також може бути інформативним для постановки діагнозу за різних грибкових, паразитарних та алергічних отитах. Підбирати персонально, залежно від виду, віку, структури шерсті та шкіри, а також індивідуальних особливостей організму, косметику по догляду за шерстю і шкірою вашого вихованця.

Теми лекцій:

1. Вступ. Історія грумінгу.
2. Організація салону для грумінгу.
3. Гігієна під час грумінгу.
4. Зоопсихологія, грумерська етика. Організація роботи.
5. Види грумінгу.
6. Інструменти для грумінгу.
7. Початок роботи з твариною.
8. Стрижки. Різновиди стрижок.

Теми практичних занять:

1. Техніка безпеки з охорони праці при виконанні робіт з грумінгу.
2. Зоопсихологія під час роботи з тваринами.
3. Санітарія та гігієна в салоні для грумінгу.
4. Причини утворення ковтунів у собак і котів.
5. Типи салонного грумінгу.
6. Інструменти для грумінгу та інструкція поводження з ними.
7. Особливості грумінгу котів.
8. Косметологія (детально).

КІНОЛОГІЯ І ФІЛІНОЛОГІЯ З ОСНОВАМИ ПЕРШОЇ ДОЛІКАРСЬКОЇ ВЕТЕРИНАРНОЇ ДОПОМОГИ

Кафедра епізоотології, мікробіології і вірусології

Факультет ветеринарної медицини

Лектор	Радзиховський Микола Леонідович, д. вет. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр (магістр ветеринарного спрямування)
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Однією з перших одомашнених людиною тварин, більше 10 тисяч років тому, були собаки, і на сьогодні налічується більше 700 порід собак. Коти почали розповсюджуватися світом майже одночасно із собаками на території сучасної Туреччини. Коти – одні з найпопулярніших домашніх тварин компаньйонів з півмільярдною чисельністю у світі. Дрібні тварини, а саме собаки і коти у більшості країн світу є лідерами серед домашніх улюбленців, кількість яких постійно зростає і за останні 10 років має приріст на 1,4 %. Встановлено, що більше 60% європейських родин мають домашніх тварин і більшість з яких є собаки і коти. Багато досліджень підтвердили вагому і незамінну роль домашніх тварин у житті людини їх позитивний вплив на психосоціальне та психічне здоров'я своїх власників. Адже володіння домашніми тваринами може підвищити активність власників зменшити ризик депресії та психічного стресу і підвищити самооцінку.

Згідно з соціологічним опитуванням 57 % українців мають домашніх тварин і входить у топ-10 країн щодо найбільшої кількості домашніх котів. У той самий час, за даними Washington Post, Україна має значну кількість безпритульних тварин. Збільшення популяції тварин, а особливо безпритульних неминує призводить до

напруження епізоотологічної ситуації, щодо захворювань різної етіології, які переважно не несуть економічних витрат, але мають значну моральну складову для власників, адже, безумовно, втрата внаслідок загибелі через хворобу їхнього улюбленця може бути непоправною.

Курс передбачає розгляд санітарно-гігієнічних особливостей контакту людини з тваринами компаньйонами та законодавчої бази щодо жорстокого поводження з тваринами. *Імплементувати* основи зоопсихології для розуміння поведінки тварини. Вивчений курс допоможе проводити першу долікарську допомогу собакам і котам і визначитись з вектором особливостей профілактики.

Теми лекцій:

1. Тварини компаньйони і їх роль у житті людини.
2. Фізіологічні особливості собак і котів.
3. Концепція прав тварин і відповідальність за жорстоке поводження.
4. Акушерсько-гінекологічні особливості тварин компаньйонів з основами першої долікарської допомоги.
5. Незаразні хвороби тварин компаньйонів з основами першої долікарської допомоги.
6. Екскурс у світ інфекційних хвороб тварин компаньйонів з основами першої долікарської допомоги.
7. Екскурс у світ інвазійних хвороб тварин компаньйонів з основами першої долікарської допомоги.
8. Хвороби спільні для людей та тварин компаньйонів і їх профілактика.

Теми практичних занять:

1. Тварини компаньйони і їх різноманіття.
2. Основні напрямки використання собак і котів.
3. Правила утримання та транспортування тварин компаньйонів.
4. Правила особистої гігієни та заходи безпеки при утриманні і спілкуванні з тваринами компаньйонами.
5. Особливості зоопсихології собак і котів і їх місце у родині.
6. Особливості надання долікарської ветеринарної допомоги собакам і котам.
7. Евтаназія.

ДІЄТОЛОГІЯ ТА УТРИМАННЯ ДРІБНИХ ДОМАШНІХ ТВАРИН

Кафедра терапії і клінічної діагностики

Кафедра ветеринарної гігієни

ім. проф. проф. А.К. Скороходька

Факультет ветеринарної медицини

Лектор	Бойко Наталія Іванівна, к. вет. н., доцент Поляковський Василь Михайлович, к. вет. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Вивчення цієї дисципліни передбачає опанування основ раціонального харчування тварини в залежності від їх фізіологічних особливостей, віку, фізіологічного стану. Головним завданням дієтичного харчування є підбір ефективною, збалансованою дієтотерапії, яке дозволить покращити загальний стан тварини в період інтенсивних навантажень, сприятиме попередженню захворювань травної та інших систем організму. Також розглядаються основи кінології, фелінології, орнітології, сучасні способи утримання, догляду, годівлі, напування, розведення та використання собак, котів, птахів, гризунів, плазунів, які утримуються в домашніх умовах, питання гуманного відношення до домашніх тварин, основи етології і дресування собак, догляд за шкірою та її похідним контроль здоров'я тварин.

Теми лекцій:

1. Дієтичне харчування домашніх тварин залежно від фізіологічних особливостей їх травної системи і фізіологічного стану.
2. Дієтичне харчування домашніх тварин із використанням промислових кормів сучасних торгових марок.
3. Дієтичне харчування службових та спортивних порід домашніх тварин.
4. Дієтичне харчування домашніх тварин за найбільш поширених внутрішніх хвороб.
5. Утримання собак. Основи кінології. Дресура.
6. Утримання котів. Основи фелінології.
7. Утримання птахів. Основи орнітології;
8. Утримання гризунів та плазунів.

Теми лабораторних занять:

1. Вибір натурального корму, його обробка та кратність згодовування у домашніх тварин різних видів.
2. Дієтотерапія у тварин із порушенням діяльності сечовивідної системи.
3. Дієтотерапія у тварин із порушенням діяльності печінки і підшлункової залози та у тварин із ознаками кахексії та ожиріння.
4. Визначення показників якості кормів для домашніх тварин.
5. Визначення показників якості води для домашніх тварин.
6. Догляд за шкірою та її похідними у домашніх тварин.

PEST-КОНТРОЛЬ (ПЕСТ-КОНТРОЛЬ)

Кафедра ветеринарної гігієни ім. проф. А.К. Скороходька

Факультет ветеринарної медицини

Лектор	Соломон В'ячеслав Віталійович, к. вет. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр (магістр ветеринарного спрямування)
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

ПЕСТ-контроль (Pest-Control) – орієнтована на досягнення цілей інтегрована система контролю та управління чисельністю проблемних видів живих організмів.

«ПЕСТ-контроль» означає «контроль шкідників». Це комплекс заходів (дератизація, дезінсекція, дезінфекція тощо), спрямованих на усунення, регулювання чисельності комах, гризунів, мікроорганізмів. Система також включає аналіз ризиків, які створюють шкідники чи мікроорганізми.

Головне завдання системи – запобігти забрудненню людей, тварин і харчових продуктів компонентами хімічної, біологічної, алергічної та фізичної природи на всіх етапах виробництва харчових продуктів чи кормів.

Основна відмінність ПЕСТ-контролю від дератизації, дезінфекції та дезінсекції полягає в її суворій відповідності сучасним вимогам. Крім того, система не обмежується лише усуненням шкідників та патогенної флори. Фахівці проводять постійний моніторинг стану об'єкта та, за необхідності, проводять його обробку негайно. Методика передбачає розробку індивідуального плану дотримання санітарних норм.

Теми лекцій:

1. Що таке Pest Control? Загальні та основні принципи роботи в системі Pest- Control.
2. Дезінфекція.
3. Дезінсекція.
4. Дератизація.
5. Дезлдорація.
6. Фумігація.
7. Прилади та засоби, які використовуються при виконанні робіт з ПЕСТ-контролю.
8. Отрути.

Теми практичних занять:

1. Техніка безпеки з охорони праці при виконанні робіт з ПЕСТ-контролю.
2. Виконання робіт з дезінфекції на різних об'єктах.
3. Виконання робіт з дезінсекції на різних об'єктах.
4. Виконання робіт з дератизації на різних об'єктах.
5. Виконання робіт з дезодорації на різних об'єктах.
6. Боротьба з шкідниками деревини.
7. Відпрацювання практичних навик роботи з аерозольними генераторами гарячого та холодного туману.
8. Планування та складання технологічного плану забезпечення ПЕСТ-контролю на різних об'єктах.

ВЕТЕРИНАРНА НУТРИЦІОЛОГІЯ

Кафедра ветеринарної гігієни ім. проф. А. К. Скороходька

Факультет ветеринарної медицини

Лектор	Шевченко Лариса Василівна, д. вет. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр (магістр ветеринарного спрямування)
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна "Ветеринарна нутриціологія" вивчає призначення та класифікацію нутрицевтиків для дрібних домашніх і декоративних тварин, а також їх ветеринарне значення в забезпеченні профілактики захворювань і підтримання оптимального фізичного стану. Також дисципліна розглядає санітарно-гігієнічні питання кормів і кормових добавок спеціального призначення в розрізі видової, вікової та фізіологічної специфіки всеїдних, травоядних та м'ясоїдних домашніх та декоративних тварин. Дисципліна формує у студентів основи профілактичного мислення, яке на практиці дозволяє вирішувати основні проблеми, що стосуються збереження здоров'я тварин та одержання від них життєздатного потомства.

Теми лекцій:

1. Вступ. Кормові особливості травоядних, всеїдних і м'ясоїдних тварин.
2. Ветеринарна нутріціологія для домашніх тварин. Основні терміни і поняття. Фактори, що визначають споживання кормів тваринами.
3. Ветеринарне значення забезпечення білкової потреби домашніх тварин.
4. Ветеринарне значення ліпідного живлення домашніх тварин.
5. Ветеринарне значення вуглеводного живлення домашніх тварин.
6. Мінеральні речовини для тварин. Профілактика мікроелементозів.
7. Ласощі для домашніх тварин та правила їх використання.
8. Смакові та ароматичні добавки в кормах для тварин.

Теми практичних занять:

1. Нутріцевтики для собак.
2. Нутріцевтики для котів.
3. Нутріцевтики для декоративних кролів і шиншил.
4. Нутріцевтики для декоративних і хижих птахів.
5. Нутріцевтики для плазунів та рептилій.
6. Нутріцевтики для міні-пігів.
7. Ласощі для домашніх тварин та правила їх використання.
8. Нутріцевтики для акваріумних риб.

СИСТЕМИ ГАРАНТУВАННЯ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ

Кафедра ветеринарної гігієни ім. проф. А. К. Скороходька

Факультет ветеринарної медицини

Лектор	Якубчак Ольга Миколаївна, д. вет. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

НАССР – система аналізу небезпечних факторів і контролю критичних контрольних точок, які можуть виникати під час будь-якого виробничого процесу, пов'язаного з продуктами харчування чи кормами. Основною метою впровадження процедур, заснованих на принципах НАССР, є забезпечення безпечності харчових продуктів і кормів на всіх етапах харчового ланцюга «від лану – до столу». Hazard Analysis Critical Control Points – система, що дозволяє передбачити, оцінити фізичні, хімічні, біологічні та алергічні ризики й запобігти випуску небезпечних харчових продуктів, тим самим, забезпечити споживачам гарантії безпечності харчових продуктів.

Теми лекцій:

1. Вступ до систем гарантування безпечності харчових продуктів.
2. Сучасні вимоги до безпечності та якості харчових продуктів.

3. Євроінтеграція та нові виклики щодо наближення законодавства з безпечності харчових продуктів до вимог ЄС.
4. Кодекс Аліментаріус – звід стандартів про харчові продукти.
5. Принципи HACCP.
6. Аналіз небезпечних факторів та визначення ККТ.
7. Визначення критичних меж та розроблення системи моніторингу для кожної ККТ.
8. Розроблення і застосування коригувальних дій, встановлення процедур перевірки (валідація, верифікація) та ведення документації.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Потенційні небезпечні фактори, пов'язані з виробництвом харчових продуктів, що супроводжують оцінку ризиків та впливають на заходи контролю.
2. Біологічні небезпечні фактори. 10 найнебезпечніших патогенів харчових продуктів.
3. Хімічні та фізичні небезпечні фактори в харчових продуктах.
4. Алергени та підходи до їх оцінки та маркування.
5. Діагностичний аудит і первинний аналіз.
6. Аудит і сертифікація.

ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

1. Англійська мова (бізнес курс).
2. Лідерологія.
3. Іміджелогія.
4. Психологія успіху.
5. Формула щастя.
6. Критичне мислення.
7. Спортивний практикум.
8. Ефективна соціальна комунікація.
9. Ораторське мистецтво.
10. Гендерна психологія: теорія і практика.
11. Євросоюз і Україна.
12. Основи національної безпеки держави.
13. Стратегії успішної комунікації.
14. Публічна комунікація.
15. Основи лікувального масажу.
16. Психологія впевненості.
17. Філософія психології.
18. Психологія маніпулятивних впливів.

АНГЛІЙСЬКА МОВА (БІЗНЕС КУРС)

Кафедра англійської філології

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Клименко Людмила Володимирівна, ст. викладач
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Мета: основними цілями навчання англійської мови (бізнес курс) студентів є розвиток у набутті ними умінь та навичок мовленнєвої діяльності всіх видів, опанування навичками ділового та бізнес спілкування англійською мовою, розширення словникового запасу за рахунок опрацювання матеріалів юридичного, економічного, агро- та фахового спрямування, а також розвиток навичок перекладу спеціальної бізнес літератури з англійської мови на рідну і навпаки.

Предмет: обсяг лексики та граматики мови, що дає можливість здійснювати професійне спілкування та одержувати необхідну бізнес інформацію.

У результаті вивчення дисципліни “Англійська мова (бізнес курс)” студент повинен

знати:

- обсяг з лексики та граматики мови, що дає можливість здійснювати

професійне спілкування та одержувати необхідну бізнес інформацію.

уміти:

- читати та повністю розуміти текст юридичної, економічної, агро- та фахової тематики;

- сприймати іноземне мовлення бізнес партнерів;

- реферувати та анотувати суспільно-політичні та юридичні, економічні, агро- тексти як рідною, так і іноземною мовою;

- вільно користуватися усним монологічним та діалогічним мовленням у межах ділової, побутової, суспільно-політичної, правової, економічної та фахової тематики;

- перекладати з іноземної мови на рідну і навпаки тексти за відповідною тематикою;

- складати документи, необхідні для працевлаштування;

- володіти навичками написання ділової кореспонденції;

- володіти навичками комунікації для спілкування із партнерами з інших країн.

Теми лекцій:

Змістовий модуль 1 Організаційно-правове забезпечення професійної діяльності

1. Legal Service Market / *Ринок правових послуг.*
2. Forms of Doing Business / *Форми організації бізнесу.*

Змістовий модуль 2 Особливості прийняття на роботу та ведення документів

3. Job Hunting / *Пошук роботи.*
4. Excellent Résumé. Curriculum Vitae / *Бездоганне резюме.*

Життєпис.

Змістовий модуль 3 Практика сучасної бізнес діяльності та ділового співробітництва

5. Modern Means of Delivering Information / *Сучасні засоби передачі інформації.*

6. Presentation / *Презентація.*

Змістовий модуль 4 Практика ділового спілкування та наукової роботи.

7. Business Etiquette / *Діловий етикет.*
8. Scientific Conference / *Наукова конференція.*

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

Змістовий модуль 1 Організаційно-правове забезпечення професійної діяльності

1. Visit of a Foreign Partner / *Візит зарубіжного партнера.*
2. Business Trip / *У відрядженні.*

Змістовий модуль 2 Особливості прийняття на роботу та ведення документів

3. Business Interview / *Співбесіда при прийнятті на роботу.*
4. Business Correspondence / *Ділова кореспонденція.*

Змістовий модуль 3 Практика сучасної бізнес діяльності та ділового співробітництва

5. Negotiations / *Переговори.*

6. Nature and Classification of Contracts. Agreements. Minutes / *Зміст та класифікація контрактів. Угоди. Протокол.*

Змістовий модуль 4 Практика ділового спілкування та наукової роботи

7. Business Ethics / *Ділова етика.*

ЛІДЕРОЛОГІЯ

Кафедра педагогіки

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Сопівник Руслан Васильович, д. пед. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна «Лідерологія» (від лат. «лідер» – провідний, перший, той хто веде за собою; і «логос» – вчення, наука) – це наука про сутність, теорії походження лідерства, його типи, стилі лідерської поведінки, способи реалізації лідерського потенціалу особистості, секрети досягнення людиною успіху, прилади лідерства у політиці, військовій справі, бізнесі, агропромисловому комплексі, науковому житті, мистецтві, спорті, IT-сфері.

Дисципліна включає прикладний компонент, який дозволить: оволодіти методиками самовиховання лідерських якостей, способами впливу на свідомість і поведінку людини, уміннями і навичками управління групою, використання конструктивної маніпуляції та блокування деструктивних маніпулятивних прийомів, побудови гармонійних міжособистісних взаємин у колективі; сформувати готовність до виконання ролей у системі відносин «лідер-послідовники», здатність будувати продуктивні соціальні стосунки в рамках моделей «ціннісного обміну» гуманістичного, трансакційного, дистрибутивного, сервант-лідерства та інше.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Лідерологія» є поглиблення, розширення, інтегрування знань про явища, закономірності, теорії, факти, поняття що визначають сутність, походження, типи, приклади влади і лідерства у суспільстві, шляхи досягнення успіху, реалізації лідерського потенціалу, характерні особливості процесу адміністрування і управління.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати: сутність понять «лідер» і «лідерство», типи лідерів та лідерства, теорії походження лідерства, стилі лідерської поведінки та управління; методики розвитку і самовиховання лідерських якостей; еволюцію ідей відбору лідерських якостей; способи конструювання кластеру лідерських якостей відповідно до вимог майбутньої професійної діяльності; приклади лідерства у світовій та національній історії; шляхи виховання лідерських здатностей в Національному університеті біоресурсів і природокористування України

вміти: завойовувати симпатії і довіру людей, адекватно ситуації застосовувати стилі лідерської поведінки (адаптивне лідерство), здійснювати управлінський вплив у системі «лідер-послідовники», будувати продуктивні та гармонійні стосунки із соціальним оточенням, планувати, організовувати, контролювати роботу групи з позиції лідера, а також забезпечувати мотивацію і координацію діяльності послідовників; визначати стилі лідерської поведінки та типи лідерства; блокувати деструктивну маніпуляцію та використовувати прийоми прихованого впливу; добирати, застосовувати методики самодіагностики та розвитку лідерського потенціалу, методи управлінського впливу; правильно використовувати вербальну і невербальну комунікацію для стимулювання активності та побудови продуктивних стосунків з послідовниками.

Теми лекцій:

1. Предмет і завдання курсу «Лідерологія».
2. Еволюція ідей відбору лідерських якостей.
3. Сутність і структура понять «лідер», «лідерство».
4. Теорії походження лідерства.
5. Типологія лідерів і лідерства.
6. Лідер і група (колектив).
7. Адміністрування і лідерство: характерні особливості і специфіка.
8. Технології прихованого впливу.
9. Моделювання кластеру лідерських якостей.
10. Самовиховання лідерських якостей.
11. Лідерство великих полководців світової та національної історичної сцени.
12. Лідери-господарники України.
13. Приклади політичного лідерства.
14. Прояви лідерства в освіті, науці, винахідники та Нобеліати України.
15. Особливості прояву спортивного лідерства.

Теми практичних занять:

1. Аналіз теорій походження лідерства.
2. Визначення типів лідерів і лідерства.
3. Блокування маніпулятивних впливів.
4. Критерії і показники лідерства. Методики діагностики лідерських якостей.
5. Поради успішних людей з саморозвитку лідерства.
6. Поради успішних людей з саморозвитку лідерства.
7. Способи добору якостей лідера з урахуванням професійних вимог.
8. Тренінгові вправи з розвитку лідерського потенціалу.
9. Шляхи розвитку лідерського потенціалу особистості в НУБіП України.
10. Прийоми самовиховання лідерських якостей.
11. Приклади лідерства відомих полководців.
12. Лідерство в агропромисловому комплексі.
13. Лідерство в освіті і науці. Загадки відкриттів і винаходів.
14. Здоровий спосіб життя. Лідерство у спорті.
15. Зустрічі із відомими людьми. Секрети досягнення успіху.

ІМІДЖЕЛОГІЯ

Кафедра культурології

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектори	Сидоренко Ірина Григорівна, к. філос. н., доцент Майданюк Ірина Зіновіївна, д. філос. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Слово «імідж» міцно увійшло до нашого побуту, воно вживається в розмовній мові, часто з'являється у пресі. У громадській свідомості все більше закріплюється уявлення про імідж як про певну цінність, від якої залежить успішність діяльності будь-якої організації чи особи. Це поняття активно використовують у засобах масової інформації, у системі маркетингу, реклами і зв'язків із громадськістю. Імідж належить до такої соціальної реальності, як людина, група людей або організація (наприклад, імідж керівника, членів уряду, країни) і результатам їхньої діяльності (поглядам, теоріям тощо). Поняття іміджу має ряд близьких за значеннями слів: думка, рейтинг, репутація, образ, популярність, слава, престиж, авторитет тощо. У побутовій свідомості імідж — це певна цінність, яка репрезентує життєвий успіх, тому часто імідж сприймається як форма соціального замовлення. Про це свідчить спектр пропозицій, що постійно розширюється, починаючи з консультування в галузі іміджу, надання різноманітних послуг у формуванні іміджу (іміджмейкинг), і закінчуючи продажем продуктів, позиційованих як засоби створення відповідного іміджу. Отже, зважаючи на масштаби та специфіку цього ринку,

сьогодні можна з повним правом говорити про індустрію іміджу, яка успішно розвивається.

Існує безліч визначень іміджу. Більшість із них засвідчує, що імідж (від лат. *imago, imag* — образ) — це образ особи або речі, який створюється засобами масової інформації, літературою, уявою або самим індивідом, тобто імідж — об'єктивний фактор, який відіграє значну роль в представленні і оцінці будь-якого соціального явища чи процесу.

Курс «Іміджелогія» допоможе студентам ознайомитися з феноменом іміджу, розібратись у сутності, типології, функціональному апараті цього явища, дасть змогу отримати знання про імідж як явище, іміджмейкерство та його особливості, психологічні властивості іміджу, технології управління особистісним іміджем, методи створення ефективного імідж - образу.

Мабутній фахівець буде знати, історію та основні етапи розвитку іміджу, типологію іміджу. основні функції іміджу. особливості імідж-технологій, принципи корпоративної культури в організації, методи формування, реалізації, корегування іміджу, інструментарій іміджелогії, основи іміджмейкінгу, особливості ділового іміджу. Результатом отриманих знань буде вміння створювати особистий імідж, володіння механізмами впливу імідж-образу на масову свідомість, володіння навичками колористики та стилістики, володіння навичками сучасного іміджмейкера зі створення іміджу фірми, корпорації, вміння створити власний імідж.

Теми лекцій:

1. Імідж як феномен сучасного світу.
2. Іміджмейкерство та його особливості.
3. Корпоративна культура та її вплив на розвиток організації.
4. Особистий імідж та основи його формування.
5. Технології управління особистим іміджем.
6. Індивідуальний стиль та собистий імідж. Іміджева символіка.
7. Іміджелогія сфер суспільства
8. Іміджелогія суспільних та громадських структур.

Теми практичних занять:

1. Імідж та його природа. Іміджологія в комплексі наук.
2. Іміджмейкинг. Керування іміджем. Аспекти створення іміджу в іміджмейкерстві.
3. Методи формування, реалізації та коригування іміджу організації.
4. Основні складові частини особистого іміджу як головного чинника у створенні відносин.
5. Технології управління особистим іміджем.
6. Техніки створення ефективного імідж-образу.
7. Іміджологія сфер суспільства , громадських та суспільних структур.

ПСИХОЛОГІЯ УСПІХУ

Кафедра психології

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Шмаргун Віталій Миколайович, д. псих. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Успіх є однією з важливих життєвих цінностей. **Мета** курсу: розглянути прикладні аспекти цієї проблеми, що хвилювала людину завжди і пов'язана з соціальною природою особистості. Майбутні спеціалісти мають сформулювати позитивне відношення до особистого життєвого успіху, який надзвичайно потрібен як для суспільства (створення робочих місць, підвищення рівня життя, надання важливих послуг населенню) так і для самої особистості, тому що забезпечує гідне та комфортне життя. Спрямованість на успіх – це усвідомлена поведінка, орієнтована на реалізацію суспільних норм та цінностей.

Теми лекцій:

1. Психологічні загрози особистості.
2. Інформаційна агресія.
3. Свідоме самопрограмування.
4. Практичні рекомендації для зниження стресу.
5. Конструктивні прийоми вирішення конфліктів.
6. Підсвідомий потенціал особистості.
7. Нереалізовані здібності.
8. Проблеми психіки-основа життєвих труднощів людини.

Теми практичних занять:

1. Методи оцінки ризику.
2. Поняття лотереї, визначення схильності до ризику.
3. Свідоме самопрограмування.
4. Практичні заняття для зниження стресу.
5. Суб'єктивне та об'єктивне відношення до ризику.
Прийняття рішень на конкретному рівні значимості.
6. Тренінг ефективного вирішення конфліктів.
7. Тренінг креативності.

ФОРМУЛА ЩАСТЯ

Кафедра соціальної роботи та реабілітації

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Сопівник Ірина Віталіївна, д. пед. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Метою курсу є допомогти молодим людям стати щасливішими через усвідомлення себе і оточуючого світу, розвиток потреби в любові, повазі та самореалізації у різних сферах, формування здатності переживати відчуття насолоди від життя.

Лекційні заняття передбачають обмін думок щодо сутності та складових щастя, як основного призначення Людини на Землі.

Практичні заняття – це авторська 7-крокова програма, покликана виробити у здобувачів вищої освіти навички гармонійного співжиття із навколишнім Світом та орієнтована на формування відчуття щастя. Практичні заняття проводяться у формі тренінгів.

Теми лекцій:

1. Цінності сучасної молоді.
2. Сенс життя.
3. Здоров'я.
4. Сім'я.
5. Робота.
6. Хоббі.
7. Любов.
8. Щастя.

Теми практичних занять

1. Хто Я?
2. Інвентаризація себе.
3. Визнання і виправлення помилок.
4. Досягнення емоційної рівноваги.
5. Розвиток стресостійкості.
6. Тренінг асертивності і впевненості.
7. Бути щасливішим.

КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ

Кафедра філософії та міжнародної комунікації

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Матвієнко Ірина Сергіївна, к. філос. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (14 год лекцій, 16 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Сучасна освіта, орієнтована на перспективу, має розвиватися відповідно до двох принципів: розвиток у студентів уміння орієнтуватися в умовах швидко змінюваного світу та уміння осмислювати й застосовувати отриману інформацію. Головним завданням освіти є необхідність навчити людину мислити критично.

Критичне мислення – один з модних трендів і не лише в освіті. В реальному повсякденному житті ми не рідко буваємо свідками коли в ході політичної дискусії, бізнесових переговорів, судових засідань, наукових суперечок, або просто в звичайних ситуаціях опонент навмисно чи не навмисно припускається логічних помилок, які відразу важко розпізнати, а тим більше вказати на шляхи їх усунення. І яким радикальним кроком є заява одного з учасників дискусії про те яка саме логічна помилка має місце і як її усунути, що наприклад, на судовому засіданні має місце помилка *«аргументація до людини»* і її можна усунути шляхом акцентування уваги не на характеристиці звинувачуваного, а на оцінці скоєного звинувачуванням тощо. Або в іншій сфері соціального життя, коли спонукати особистість, людські маси до певних дій можна шляхом обіцянок, наказів, нагород, погроз, вмовлянь, заохочень, лестощів, але результативнішим і надійнішим способом спонукання є *переконання*. В основі цього всього лежать навички критичного мислення.

Критичне мислення постає як складне, багатовимірне і багаторівневе явище. Цей тип мислення передбачає опанування і вільне використання людиною розумових стратегій і операцій високого рівня, що застосовуються для формулювання обґрунтованих висновків і оцінок та прийняття рішень. Це науковий тип мислення, направлений на розв'язання неординарних практичних завдань. Таке мислення можна і навіть необхідно постійно вдосконалювати/тренувати. І саме ЗВО є ідеальним середовищем для розвитку критичного мислення у студентів, опанування ними інтелектуальними інструментами для організації власної розумової діяльності й умінь застосувати ці інструменти в реальному житті.

Мета викладання дисципліни «Критичне мислення» – тренування та удосконалення критичного мислення, формування мисленнєвих операцій високого рівня і відповідних ціннісних орієнтацій, залучення до обговорення і відстоювання своїх думок в інтерактивному спілкуванні.

Теми лекцій:

1. Критичне мислення та його характерні особливості.
2. Критичне мислення та логічні операції над поняттями.
3. Критичне мислення і логічні характеристики судження.
4. Критичне мислення і теорія умовиводу.
5. Логічне обґрунтування знання.
6. Еристика.
7. Риторика.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Критичне мислення: визначення, особливості та формально-логічні закони.
2. Поняття як форма критичного мислення.
3. Судження як форма критичного мислення.
4. Критичне мислення і умовиводи.
5. Логічне обґрунтування знання. Поняття «істина», «достовірність», «аподиктичність», «ймовірність».
6. Суперечка: її види, прийоми та засоби.
7. Риторика у критичному мисленні.

СПОРТИВНИЙ ПРАКТИКУМ

Кафедра фізичного виховання

Гуманітарно-педагогічний факультет

<i>Лектори</i>	зав. кафедри МСМК Костенко М.П., ст. викл. МСМК Хотенцева О.В., ст. викл. МСМК Дубовик Р.Г., ст. викл. МСМК Андріяш В.В., ст. викл. МСМК Вербицький С.О., ст. викл. МС Вишневський М.О., ст. викл. МС Крупко Н.В., ст. викл. ЗТУ, Пархоменко В.К., викл. КМС Мирошніченко В.О.
<i>Семестр</i>	7
<i>Освітній ступінь</i>	Бакалавр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (14 год лекцій, 16 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Мета засвоєння курсу полягає у формуванні освіченої, гармонічно розвиненої особистості, а також здобутті студентами теоретичних знань і практичних вмінь та навичок з різних видів спорту, які повинні забезпечити теоретичну і практичну підготовку фахівців необхідну для самостійної роботи у професійній сфері, а також використання набутих умінь у повсякденному житті, для збереження здоров'я та покращення фізичних кондицій.

Програма курсу спрямована на розвиток пізнавальних здібностей та фізичної підготовки, а також прикладних навичок з різних видів спорту. В основі програми лежить ознайомлення, вивчення основних елементів технічної, тактичної, психологічної та морально-вольової підготовки з різних видів спорту. Значне місце у програмі відводиться спеціальній фізичній підготовці студентів, методиці організації занять з різних видів спорту.

Важлива роль відводиться ознайомленню, засвоєнню, набуттю практичних навичок користування спортивним обладнанням, тренажерами та інвентарем з різних видів спорту.

В результаті вивчення дисципліни «Спортивний практикум» студенти повинні:

- **знати:** мету, завдання та зміст запропонованих видів спорту; основи техніки та такти в запропонованих видах спорту; особливості організації і методики проведення занять з видів спорту; особливості організації змагань з використанням елементів спортивного орієнтування; правила змагань зі спортивного туризму та спортивного орієнтування;

- **вміти:** володіти основними техніко-тактичними прийомами в запропонованих видах спорту; застосовувати у практичній діяльності одержані знання; використовувати сучасні засоби і методи підготовки в проведенні оздоровчих занять з видів спорту з особами різного віку та статі; організовувати змагання з видів спорту.

Компетентності, якими мають оволодіти студенти: здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості; здатність зміцнювати здоров'я людини шляхом використання рухової активності, раціонального харчування та інших чинників здорового способу життя; здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення.

Теми лекцій:

1. Основи теорії та методики легкої атлетики.
2. Основи теорії та методики спортивного орієнтування.
3. Основи теорії та методики спортивних ігор (футбол, баскетбол, волейбол).
4. Основи теорії та методики карате «Кіокушин».
5. Основи теорії та методики гирьового спорту.
6. Основи теорії та методики настільного тенісу.
7. Методика організації та проведення змагань з видів спорту.

Теми практичних занять:

1. Навчання основ техніко-тактичних дій в легкій атлетиці.
2. Навчання основ техніко-тактичних дій у спортивному орієнтуванні.
3. Навчання основ техніко-тактичних дій у міні-футболі.
4. Навчання основ техніко-тактичних дій в баскетболі.
5. Навчання основ техніко-тактичних дій у волейболі.
6. Навчання основ техніко-тактичних дій в карате «Кіокушин».
7. Навчання основ техніко-тактичних дій в гирьовому спорті.
8. Навчання основ техніко-тактичних дій в настільному тенісі.

ЕФЕКТИВНА СОЦІАЛЬНА КОМУНІКАЦІЯ

Кафедра філософії та міжнародної комунікації

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Кравченко Алла Григорівна, к. філос. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Мета вивчення дисципліни – сприяти фаховій інтелектуальній підготовці фахівців в умовах інформаційного суспільства із швидкою зміною засобів і форм комунікації та глобального ведення виробничих і бізнес процесів. Завдання дисципліни: оволодіти основними поняттями теорії соціальних комунікацій; визначити роль соціальних комунікацій у різних сферах життєдіяльності суспільства, формуванні індивіда та суспільної думки; усвідомити загальні закономірності функціонування інформаційно-комунікаційних та документних систем соціальних комунікацій; засвоїти техніку різних засобів, форм та технологій соціальної комунікації; сформувати вміння позиціонування власних і корпоративних цілей та вирішення кризових ситуацій шляхом ефективною комунікації; шляхом розвитку критичного мислення сформувати базові практичні навички критичного ставлення до соціальної інформації під час її пошуку, створення, збереження та розповсюдження. Студенти оволодіють різними формами ділової комунікації, практичними навичками організації ділових зустрічей, ведення перемовин, безпосереднього та опосередкованого службового спілкування для досягнення позитивного результату та забезпечення розвитку комунікативної компетентності фахівця шляхом зваженого аналізу ділових ситуацій, їх моделювання в умовах інформаційного суспільства та віртуалізації життєдіяльності суспільства.

Теми лекцій:

1. Зміст понять комунікація та комунікаційний ефект.
2. Умови та критерії ефективної комунікації.
3. Основні комунікаційні канали. Рівні комунікації.
4. Технології створення комунікативних ефектів у соціальній комунікації.
5. Публічна комунікація.
6. PR та SMM: основні техніки.
7. Комунікація в організації.
8. Ефективна кризова комунікація і лідерство.
9. Комунікація в умовах глобалізації

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Соціальна комунікація та її роль у суспільній сфері.
2. Комунікаційна діяльність: форми, види, рівні.
3. Співпраця та конфлікт в діловій комунікації.
4. Гра та псевдогра як комунікаційні дії.
5. Правда та брехня в комунікаційній діяльності.
6. Технології кризових комунікацій.
7. Комунікація в глобалізаційних умовах

ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО

Кафедра філософії та міжнародної комунікації

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Лаута Олена Дмитрівна, к. філос. н., доцент Шеховцова-Бурянова Вікторія Анатолівна, асистент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год семінарських занять)

Загальний опис дисципліни

Метою курсу є загальний розвиток нормативних мовленнєвих умінь і комунікативних навичок студентів. Формування навичок підготовки та аналізу (самоаналізу) публічних виступів. Використання прийомів вербальної та невербальної комунікації.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- ознайомити із основними законами, жанрами риторики як науки, найкращими надбаннями ораторського мистецтва минулого та сучасності;
- розвивати мисленнево-мовленнєву діяльність майбутніх ораторів;
- формувати полемічну майстерність студента-оратора.

•

Теми лекцій:

1. Ораторське мистецтво як навчальна дисципліна.
2. Історія ораторського мистецтва.
3. Оратор і аудиторія: мистецтво публічної взаємодії. Специфіка невербальної комунікації.

4. Основні закони риторики. Основні жанри (роди, види) красномовства і сфери його застосування.

5. Техніка мовлення оратора. Складники техніки мовлення: дикція, орфоєпія інтонація. Фразовий наголос.

6. Основні етапи підготовки публічного виступу та виголошення промови. Форми спілкування.

7. Мистецтво суперечки та мистецтво переконання.

Теми семінарських занять:

1. Сутність та специфіка ораторського мистецтва.

2. Історія ораторського мистецтва.

3. Оратор і аудиторія: мистецтво публічної взаємодії. Специфіка невербальної комунікації.

4. Основні закони риторики. Основні жанри (роди, види) красномовства і сфери його застосування.

5. Техніка мовлення оратора. Складники техніки мовлення: дикція, орфоєпія інтонація. Фразовий наголос.

6. Написання публічної промови. Підготовка та проведення усної публічної промови.

7. Полемічна майстерність. Аргументація в публічному виступі.

ГЕНДЕРНА ПСИХОЛОГІЯ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА

Кафедра психології

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Яшник Світлана Валеріївна, д. пед. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Аналіз освітніх наліз практик показує, що найбільш розробленими та апробованими є курси гендерного спрямування, орієнтовані на майбутніх психологів, соціальних працівників, педагогів. Гендерні знання потрібні фахівцям будь-якого профілю, і в першу чергу, тим, хто працюватиме з людьми, прийматиме важливі рішення, пов'язані з людськими ресурсами.

Мета курсу: розгляд прикладних аспектів гендерної проблематики.

Програмний результат:

- врахування гендерного чинника при прийнятті рішень незалежно від сфери діяльності сприятиме підвищенню ефективності вкладених фінансових та людських ресурсів, як і якості надаваних послуг, що дозволить створити більш сприятливі умови для всіх учасників ринку праці;

- розвиток гендерно-чутливої свідомості майбутніх фахівців, формування системного знання з питань гендерної психології, освіти і виховання, особливостей гендерної соціалізації, специфіки гендерних проблем та шляхів їх розв'язання.

Теми лекцій:

1. Особливості розвитку гендерної теорії та гендерних досліджень в умовах соціальних трансформацій та мультикультурного середовища.
2. Психологічний аналіз прояву гендерної дискримінації та механізми її подолання.
3. Характеристика особливостей трансформації гендерних ідентичностей та розвиток гендерних студій як інтеграційних процесів у міжнародному науковому просторі.
4. Гендерні дослідження в психолінгвістиці.
5. Гендерний мейнстрімінг.
6. Гендерний підхід: тренди сучасної гендерної освіти та інтеграції результатів досліджень у процеси викладання та навчання.
7. Гендерна інтеграція у ЗСУ.
8. Гендерно зумовлене насильство як вияв гендерної нерівності та порушення прав людини.

Теми практичних занять:

1. Методика гендерних досліджень.
2. Інтеграція гендерних досліджень в освітній процес.
3. Квір-теорія та методологія квір-досліджень: пост-колоніальний вимір.
4. Гендерна нерівність та дискримінація за статтю (на ринку праці, в освіті).
5. Впровадження комплексного гендерного підходу в управлінні персоналом організації.
6. Гендерне насильство під час збройних конфліктів.
7. Психосоціальна допомога при гендерно-обумовленому насильстві.

ЄВРОСОЮЗ І УКРАЇНА

Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Грушецький Богдан Павлович, к. політ. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год семінарських занять)

Загальний опис дисципліни

Основною **метою** навчальної дисципліни є формування у студентів розуміння Європейського Союзу як унікального інтеграційного об'єднання через засвоєння історичних особливостей формування ЄС, принципів його діяльності, процесу розширення та поглиблення європейської інтеграції, внутрішніх змін, пов'язаних з європеїзацією. Важливе місце посідає розгляд європейської інтеграції України та перспективи її членства у ЄС.

Теми лекцій:

1. Початок і принципи європейської інтеграції.
2. Створення та функціонування Європейського Союзу.
3. Спільна зовнішня політика та політика безпеки
4. Політика розширення ЄС.
5. Європейська політика сусідства та Східне партнерство.
6. Становлення європейської інтеграції України.
7. Становлення курсу на європейську інтеграцію України.
8. Україна – кандидат на членство в ЄС.

Теми семінарських занять:

1. Головні угоди з європейської інтеграції.
2. Напрямки подальших реформ ЄС.
3. Головні інституції ЄС.
4. Система ухвалення рішень в ЄС.
5. Критерії членства в ЄС і порядок його набуття.
6. Угода про асоціацію як ключовий документ відносин між Україною та ЄС.
7. Моделювання переговорів щодо умов членства України в ЄС.

ОСНОВИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Хвіст Вікторія Олексіївна, к. іст. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год семінарських занять)

Загальний опис дисципліни

Основною **метою** навчальної дисципліни — є: ознайомлення студентів з особливостями та проблемами забезпечення національної безпеки держави, у тому числі, в розрізі її складників; набуття навичок щодо здійснення комплексного аналізу об'єкта безпеки з можливістю ідентифікувати чинники, індикатори, національні інтереси безпеки, загрози безпеці, а також задля здійснення оцінки рівня та визначення стану будь-якого виду безпеки; набуття знань задля систематизації необхідних заходів зміцнення будь-якого виду безпеки.

Теми лекцій:

1. Теоретичні основи національної безпеки держави.
2. Політична безпека.
3. Воєнна безпека держави.
4. Економічна безпека.
5. Інформаційна безпека України.
6. Екологічна безпека та демографічна безпека.
7. Недержавне управління національною безпекою.
8. Забезпечення національної безпеки у зарубіжних країнах.

Теми семінарських занять:

1. Система національної безпеки держави.
2. Геополітична безпека та її стан на сучасному етапі.
3. Формування та функціонування системи забезпечення інформаційної безпеки України.
4. Воєнна безпека України в умовах євроінтеграції.
5. Національна безпека в екологічній та демографічній сферах.
6. Сутність та зміст недержавної системи безпеки.
7. Стратегії національної безпеки зарубіжних країн.

СТРАТЕГІЇ УСПІШНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Кафедра іноземної філології і перекладу

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Амеліна Світлана Миколаївна, д. пед. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Стратегії успішної комунікації» – сформувані здатність до ефективної комунікації у процесі професійної діяльності, уміння долати мовні й психологічні бар'єри у процесі спілкування, уникати невдач під час реалізації комунікативних намірів. Навчальна програма спрямована на розвиток у студентів умінь застосовувати комунікаційні стратегії у процесі професійної співпраці на різних рівнях комунікації, формуванню навичок міжособистісної взаємодії і здатності працювати в команді. Здатність до успішної комунікації сприяє підвищенню конкурентоздатності фахівців різного профілю й ефективності їхньої професійної діяльності.

Теми лекцій:

1. Комунікативний аспект спілкування. Моделі й форми комунікації.
2. Стилі спілкування. Реалізація комунікативного наміру.
3. Ділова комунікація й організація ділових зустрічей.
4. Комунікативні бар'єри та шляхи їх подолання.
5. Коректні й некоректні тактичні прийоми комунікації.
6. Особливості вербальної й невербальної комунікації.
7. Види конфліктів й способи їх вирішення.
8. Етика ділового спілкування. Типи неетичної поведінки.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Комунікативний аспект спілкування. Моделі й форми комунікації.
2. Стилi спілкування. Реалізація комунікативного наміру.
3. Ділова комунікація й організація ділових зустрічей.
4. Комунікативні бар'єри та шляхи їх подолання.
5. Коректні й некоректні тактичні прийоми комунікації.
6. Особливості вербальної й невербальної комунікації.
7. Види конфліктів й способи їх вирішення.
8. Етика ділового спілкування. Типи неетичної поведінки.

ПУБЛІЧНА КОМУНІКАЦІЯ

Кафедра журналістики та мовної комунікації

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Степаненко Микола Іванович, д. філол. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Мета дисципліни – підготувати знавців організаційної культури, які розуміють успішну комунікацію як запоруку успіху й платформу для реалізації продуктивних ділових взаємин, шляхом підвищення їх фахової та мовленнєвої культури, поглиблення знань про основні теоретичні концепції комунікативних процесів, характеристики перспективних моделей комунікації та комунікативних технологій. Набути вміння визначати доцільність застосування комунікативних технологій в різних соціальних ситуаціях, аналізувати результати комунікативних кампаній. Підвищувати компетентність студентів у галузі вербальної, невербальної комунікації та українського мовленнєвого етикету як прояву національної культури. Удосконалювати мовленнєві вміння і навички вільного послуговування вербальними й невербальними засобами комунікації, етикетними формами в різних ситуаціях спілкування.

Теми лекцій:

1. Комунікативний процес як трансляційний інструмент фахівця. Спілкування і комунікація. Способи комунікації. Етапи розвитку комунікації. Природа, структура і аспекти комунікативного процесу. Поняття про публічну комунікацію, її форми і жанри. Типи, моделі і функції публічної комунікації.

2. Мова як основний засіб публічної комунікації. Комунікативний аспект мови. Мовна, мовленнєва і комунікативна особистість. Структура мовної особистості.

3. Одновекторна і багатовекторна форми комунікації. Текст як основний продукт публічної комунікації.

4. Лексико-стилістична репрезентація ділової сфери. Мовно-стилістична специфіка публічної комунікації. Реалізація синтезу мовно-мовленнєвих умінь у діловій комунікації.

5. Лексикон професійного мовлення фахівця: терміни і «терміноїди»; реабілітована українська лексика; термінологічні паралелі; термінологізація, детермінологізація, транстермінологізація.

6. Некодифіковані одиниці мови як бар'єри публічної комунікації. Прецедентні одиниці як прояви соціокультурного феномену комунікації. Вікові і лінгвоментальні відмінності реципієнтів публічної комунікації.

7. Електронна публічна комунікація. Лексико-стилістичні особливості комп'ютерного дискурсу. Український комп'ютерний жаргон як нова субкультура. Лінгвістичні характеристики комп'ютерного дискурсу.

8. Формули ввічливості в системі мовного етикету українців. Етикет і функційні стилі.

Теми практичних занять:

1. Мова як основний засіб публічної комунікації . Комунікативний аспект мови. Мовна, мовленнєва і комунікативна особистість.

2. Структура мовної особистості. Одновекторна і багатовекторна форми комунікації. Текст як основний продукт публічної комунікації.

3. Лексико-стилістична репрезентація ділової сфери. Мовно-стилістична специфіка публічної комунікації.

4. Реалізація синтезу мовно-мовленнєвих умінь у діловій комунікації. Лексикон професійного мовлення фахівця: терміни і «терміноїди»; реабілітована українська лексика; термінологічні паралелі; термінологізація, детермінологізація, транс термінологізація.

5. Некодифіковані одиниці мови як бар'єри публічної комунікації. Прецедентні одиниці як прояви соціокультурного феномену комунікації. Вікові і лінгвоментальні відмінності реципієнтів публічної комунікації.

6. Гендерна чутливість української мови в публічному просторі. Особливості синтаксичної організації міжособистісної ділової взаємодії. Потенціал синтаксичної синонімії.

7. Мовні формули ввічливості. Граматичні засоби вираження ввічливості в сучасній українській літературній мові. Лексико-фразеологічні засоби вираження ввічливості в сучасній українській літературній мові.

ОСНОВИ ЛІКУВАЛЬНОГО МАСАЖУ

Кафедра соціальної роботи та реабілітації

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Григоренко Тетяна Вікторівна
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Метою викладання дисципліни є засвоєння знань з Основ лікувального масажу, засвоєння техніки проведення лікувального масажу.

знати:

- знати гігієнічні вимоги до масажу;
- знати основні показання та протипоказання до масажу;
- знати фізіологічні основи впливу масажу на організм людини, внутрішні органи та системи;
- знати різновид прийомів лікувального масажу;
- засвоїти техніку проведення основних прийомів лікувального масажу;
- засвоїти методіку проведення основних прийомів лікувального масажу;

вміти:

- визначити фізіологічні механізми дії прийомів масажу на організм людини, внутрішні органи та системи;
- правильно проводити основні та допоміжні прийоми масажу;
- вміти виконати масаж окремих частин тіла, використовуючи різні прийоми та техніки лікувального масажу;

Компетентності:

1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
2. Здатність до розуміння широкого кола філософських питань, системних зв'язків між явищами і процесами; критичне мислення; використання набутого особистісно-професійного досвіду для вирішення наукових та фахових завдань; аналіз міждисциплінарних явищ та процесів; реалізація власного аксіологічного та наукового потенціалу.
3. Здатність працювати у колективі, долати психологічні бар'єри для ефективної командної роботи. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Теми лекцій:

1. Історія розвитку масажу. Системи масажу та його класифікація. Фізіологічні основи масажу.
2. Гігієнічні вимоги до масажу. Вимоги до приміщення та інвентарю. Вимоги до масажиста
3. Показання і протипоказання. Методика і техніка масажу. Масаж у поєднанні з рухами.
4. Масаж спини, шийного відділу, грудного відділу.
5. Масаж поперекового відділу і тазу.
6. Масаж грудей та черева, масаж голови, обличчя, шиї.
7. Масаж верхніх кінцівок, масаж нижніх кінцівок.
8. Самомасаж.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Історія розвитку масажу. Системи масажу та його класифікація. Фізіологічні основи масажу.
2. Гігієнічні вимоги до масажу. Вимоги до приміщення та інвентарю. Вимоги до масажиста
3. Показання і протипоказання. Методика і техніка масажу. Масаж у поєднанні з рухами.
4. Масаж спини, шийного відділу, грудного відділу.
5. Масаж поперекового відділу і тазу.
6. Масаж грудей та черева, масаж голови, обличчя, шиї.
7. Масаж верхніх кінцівок, масаж нижніх кінцівок.
8. Самомасаж.

ПСИХОЛОГІЯ ВПЕВНЕНОСТІ

Кафедра соціальної роботи та реабілітації

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Федченко Каріна Олегівна, к. пед. н., ст. викладач
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Метою викладання дисципліни є формування уявлення про поняття впевненості, її характерні ознаки, вербальні й невербальні вияви впевненості й невпевненості; розвинути особистісну рефлексію; виховувати почуття впевненості в собі.

Завдання курсу – вивчення загальних положень, принципів та методів педагогіки і психології впевненості, ознайомлення з основним її поняттями, категоріями, методами, технологіями; висвітлення особливостей методів формування впевненої поведінки; ознайомлення зі структурою і змістом самоменеджменту та маркетингу в досягненні особистого та професійного успіху; оволодіння педагогічними формами успішної взаємодії, навчитися творчо застосовувати знання і способи діяльності, засвоєнні під час вивчення навчальної дисципліни; уміння планувати, організовувати та аналізувати свою поведінку; апробування найбільш ефективних прийомів і методів педагогіки та психології впевненості.

Теми лекцій:

1. Історичний та психолого-педагогічний аспекти поняття впевненості в собі.
2. Поняття про віру та довіру.
3. Проблематики довіри до себе: основні підходи до її вивчення.
4. Причини невпевненості. Комплекси.
5. Самооцінка. Вправи для розвитку сміливості.
6. Афірмації.
7. Класифікація довірливих стосунків.
8. Психологічні особливості впевненої в собі особистості.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Історичний та психолого-педагогічний аспекти поняття впевненості в собі.
2. Поняття про віру та довіру.
3. Проблематики довіри до себе: основні підходи до її вивчення.
4. Причини невпевненості. Комплекси.
5. Самооцінка. Вправи для розвитку сміливості.
6. Афірмації.
7. Класифікація довірливих стосунків.
8. Психологічні особливості впевненої в собі особистості.

ФІЛОСОФІЯ ПСИХОЛОГІЇ

Кафедра філософії та міжнародної комунікації

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Гейко Світлана Миколаївна, к. філос. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (14 год лекцій, 16 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Актуальність дисципліни зумовлена тими соціокультурними трансформаціями в українському суспільстві, що прискорюють осмислення світу людиною, яка самовизначається у змінному середовищі, де відбувається, зокрема, піднесення психологічної думки до філософсько-світоглядного рівня. Засвоєння курсу «Філософія психології» потребує розуміння та усвідомлення теоретичного і практичного значення філософсько-психологічних концепцій. Адже філософія психології охоплює такі структурні рівні філософського знання, як психоаналіз, неофрейдизм, феноменологія, включає дослідження теорій свідомості, що розроблялися у межах філософії прагматизму. Відповідно, філософія психології – це міждисциплінарна галузь знання, що зорієнтована на поєднання теоретичного потенціалу психологічної науки із досягненнями сучасної філософії. Завдяки цьому її вивчення дозволяє сформулювати перелік загальних компетентностей, які лежать в основі вищої професійної освіти незалежно від сфери спеціалізації. Вивчення філософії психології сприяє також світоглядно-методологічній підготовці студентів, формуванню філософської культури мислення, актуалізації національної свідомості майбутньої суспільної еліти, а тому є

необхідною складовою теоретичного рівня університетського підготовки.

Дисципліна складається з двох змістових модулів: «Філософія психології як філософія науки» та «Філософський аналіз основних парадигм психології». Вони передбачають розгорнутий розгляд таких проблем, як, філософські основи психологічного дослідження, філософський аналіз базових понять психології та основних парадигм психології, в тому числі: психоаналіз, екзистенційна та гуманістична психологія, діяльнісний підхід у психології, соціальна психологія тощо.

Мета вивчення дисципліни: відтворення філософсько-світоглядного змісту найактуальніших соціально-психологічних проблем, опрацювання та засвоєння понятійно-категоріального апарату філософсько-психологічного знання, її методологічного базису, а також змісту основних його теорій.

Теми лекцій:

1. Предмет, завдання і місце філософії психології в комплексі наук про свідомість.
2. Філософські основи психологічного дослідження.
3. Філософський аналіз базових понять психології.
4. Інтроекспекціонізм. Біхевіоризм. Гештальт-психологія.
5. Психоаналіз. Екзистенційна й гуманістична психологія. Діяльнісний підхід у філософії психології.
6. Психофізіологія. Патопсихологія. Когнітивна психологія.
7. Соціальна психологія. Педагогічна та вікова психологія .

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Предмет, завдання і місце філософії психології в комплексі наук про свідомість.
2. Філософські основи психологічного дослідження.
3. Філософський аналіз базових понять психології.
4. Інтроекспекціонізм. Біхевіоризм. Гештальт-психологія.
5. Психоаналіз. Екзистенційна й гуманістична психологія. Діяльнісний підхід у філософії психології.
6. Психофізіологія. Патопсихологія. Когнітивна психологія.
7. Соціальна психологія. Педагогічна та вікова психологія.

ПСИХОЛОГІЯ МАНІПУЛЯТИВНИХ ВПЛИВІВ

Кафедра педагогіки

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Сопівник Руслан Васильович, д. пед. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна «Психологія маніпулятивних впливів» - це галузь людського знання про: прихований вплив на поведінку і свідомість учасників соціальної взаємодії з метою отримання вигоди (психологічної чи прагматичної); способи захисту від маніпуляцій (активні, пасивні, контрманіпулятивні); моделі побудови гармонійних відносин на засадах взаємної вигоди, поваги та підтримки шляхом застосування конструктивного (морального) прихованого впливу.

Дисципліна включає прикладний компонент, який дозволить: оволодіти вміннями розпізнавати маніпулятивні впливи, класифікувати їх та добирати інструментарій самозахисту; опанувати прийомами протистояння маніпулятивними впливам; застосовувати методики конструктивного прихованого впливу (не маніпулятивного характеру); блокувати деструктивні маніпулятивні прийоми; будувати гармонійні міжособистісних взаємини у колективі; сформувані готовність до виконання ролей у системі відносин «керівник-підлеглий» на засадах взаємоповаги та розуміння, відповідно до статусних позицій та рольової диференціації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач буде:

знати: сутність понять «маніпуляція» і «прихований вплив»; ознаки маніпуляції; психічні стани і почуття («мішені

маніпулятивного впливу»); структурні компоненти прихованого управління; види маніпулятивних впливів; класифікації маніпуляцій за сценарною лінією та метою; про способи захисту від маніпулятивних впливів; про маніпулятивне та конструктивне приховане управління; про стилі маніпулятивних впливів, приклади маніпуляцій у політиці, торгівлі, побутових стосунках, службових відносинах; приклади маніпуляції масовою свідомістю; прийоми «професіоналів поступливості»; принципи прихованого впливу (послідовності, взаємного обміну, соціального доказу, авторитету, прихильності, дефіциту) та інше

вміти: завойовувати симпатії і довіру людей, адекватно ситуації застосовувати стилі прихованого впливу на свідомість і поведінку оточення, здійснювати управлінський вплив у системі «керівник підлеглий», будувати продуктивні та гармонійні стосунки із соціальним оточенням; забезпечувати мотивацію і координацію діяльності членів колективів; блокувати деструктивну маніпуляцію та використовувати прийоми прихованого впливу; правильно використовувати вербальну і невербальну комунікацію для стимулювання активності та побудови продуктивних стосунків із соціальним оточенням.

Теми лекцій:

1. Сутність понять «маніпуляція», «конструктивне приховане управління»: характерні ознаки та особливості.
2. Види маніпулятивних впливів. Вплив на свідомість і підсвідомість, прийоми маніпуляції
3. Маніпулятивні впливи базовані на апелюванні до почуттів.
4. Стилi маніпулятивних впливів: червоні, жовті, сині і зелені (Томас Еріксон).
5. Соціальні маніпуляції: влада натовпу і громадської думки.
6. Характерні ознаки та особливості пропаганди. Психологія стосунків із громадськістю (Едвард Бернейс).
7. Пропаганда і політичне лідерство. Бізнес і маси.
8. Сучасні технології нейролінгвістичного програмування.
9. Чорний піар.
10. Особливості реалізації сугестивного впливу в Інтернеті.
11. Про стать і маніпуляцію, принципи маніпулятивних стосунків у парі (Гільде Сандвік, Йон Рісдаль).

12. Методи маніпулювання суспільною свідомістю (С.Г.Кара-Мурза).

13. Маніпуляції і пастки у продажах і перемовинах, маркетингу і рекламі.

14. Вплив авторитету і ставлення на зміну стану свідомості та поведінки (Стенлі Мілгрем, Елтон Мейо).

15. Сила моменту «тепер» у філософії гармонійного співжиття (Екхард Толле).

Теми практичних занять:

1. Практикуємо конструктивне (моральне) приховане управління та розпізнаємо маніпулятивне приховане управління.

2. Класифікація маніпулятивних впливів. 13 найпоширеніших маніпуляцій (Н.Непряхін).

3. Деспот, жертва, прискіпливий, «свій хлопець» у маніпулятивних стосунках (Н.Непряхін).

4. Пастки логічних маніпуляцій. 30 найпоширеніших логічних пасток.

5. Способи протидії маніпуляціям відповідно до сценарної лінії. Універсальні способи захисту від маніпуляцій.

6. Кейси маніпуляцій в історії.

7. Маніпуляції у політичному житті.

8. Маніпуляції у службових стосунках (Віктор Шейнов).

9. Універсальні способи захисту від маніпуляції: активні, пасивні та контрманіпулятивні прийоми протидії деструктивним впливам.

10. Застосування прийомів «професіоналів поступливості» (Роберт Чалдині).

11. Як спілкуватися із «важкими» людьми (Томас Еріксон)?

12. Невербальна комунікація «професіонала поступливості»: мова рухів тіла (Алан і Барбара Пізи).

13. Поради успішних людей із саморозвитку комунікативного потенціалу.

14. Поради успішних людей із саморозвитку комунікативного потенціалу.

15. Лідерство і маніпулятивний вплив.

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

1. Біткоїн і криптовалюти у фінансових технологіях.
2. Інтернет-банкінг для бізнесу.
3. Основи фінансової грамотності та приватних інвестицій.
4. Аналіз ринків.
5. Аналітика в MS Excel.
6. Лідерство та управління кар'єрою.
7. Креативна економіка.
8. Економіка агропродуктових вертикалів.
9. Глобальні товарні ринки і конкуренція.
10. Бухгалтерське діловодство в управлінні бізнесом.
11. Мистецтво прийняття фінансових рішень.
12. Онлайн-бізнес: облік і оподаткування.
13. Організація бізнесу.
14. Основи оподаткування бізнесу.
15. Управління приватними фінансами.
16. ФОП – сам собі бухгалтер.

БІТКОЇН І КРИПТОВАЛЮТИ У ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЯХ

Кафедра банківської справи та страхування

Економічний факультет

Лектор	Муравський Олексій Андрійович, к. екон. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Біткоїн і криптовалюти у фінансових технологіях» є міждисциплінарною програмою, яка досліджує роль та вплив біткоїну та інших криптовалют на сучасні фінансові технології та глобальну фінансову систему. Ця дисципліна дозволяє студентам отримати глибокі знання про новаторські аспекти криптовалют, блокчейн-технології та їх роль у зміні фінансового ландшафту, історію походження, призначення та технічні аспекти біткоїна та інших криптовалют. Дисципліна досліджує, як працює блокчейн, технологічну основу для біткоїна та криптовалют, і як вона використовується у різних галузях.

Розглядаються різні аспекти використання криптовалют для платежів, інвестування, міжнародних операцій та інших фінансових цілей. Дисципліна охоплює правові аспекти криптовалют та безпеку криптовалютних операцій, включаючи кіберзахист, аналіз впливу біткоїна та криптовалют на сучасну фінансову систему та розглядають можливі інновації. Розглядаються стратегії і ризики інвестування в криптовалютні активи.

Ця дисципліна надає студентам не тільки знання про біткоїн та криптовалюти, але і розуміння їх важливості у сучасних фінансових технологіях. Вона також допомагає створити фундаментальні навички для роботи з криптовалютами, блокчейнами та фінансовими інноваціями.

Теми лекцій:

1. Вступ до біткоїна та криптовалют.
2. Технологія блокчейну.
3. Використання криптовалют в фінансових операціях.
4. Регулювання та законність криптовалют.
5. Інвестування в криптовалюти.
6. Вплив біткоїна і криптовалют на фінансові технології.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Створення криптовалютного гаманця: створення та використання криптовалютного гаманця для зберігання біткоїнів та інших криптовалют.

2. Виконання транзакцій криптовалютами: практичні поради проведення транзакцій з використанням криптовалют, надсилання та отримування платежів.

3. Аналіз ринку криптовалют: студенти досліджують і аналізують дані ринку криптовалют, включаючи цінову динаміку та обсяг торгів.

4. Роль біткоїна у фінансових операціях: кейси, як біткоїн використовується в різних фінансових операціях та транзакціях.

5. Регулювання криптовалют: досліджуються різні правові аспекти та регуляцію криптовалют у різних країнах.

6. Інвестування в криптовалютні активи: ділові ігри з визначення різних стратегій та інструментів для інвестування в криптовалютні активи.

7. Смарт-контракти і розробка додатків на блокчейні: Практичне заняття, під час якого студенти навчаються розробляти смарт-контракти та додатки на блокчейні.

8. Дискусія про майнінг та консенсус-протоколи: визначення методі майнінгу криптовалют та консенсус-протоколи, які забезпечують роботу мережі.

ІНТЕРНЕТ-БАНКІНГ ДЛЯ БІЗНЕСУ

Кафедра банківської справи та страхування

Економічний факультет

Лектор	Муравський Олексій Андрійович, к. екон. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Сучасні підходи до ведення бізнесу в конкурентному середовищі потребують підготовки фахівців, які мають глибоку теоретичну й методологічну підготовку, здатні мислити інноваційно та креативно, діяти та розв'язувати нестандартні завдання, приймати оптимальні рішення, генерувати оригінальні й інноваційні ідеї.

Ключовим при цьому є набуття поглиблених знань у сфері функціонування і використання інноваційних форм інтернет банкінгу. Використання інноваційних форм дистанційного банківського обслуговування в професійній діяльності є невід'ємним елементом сучасного життя. Для ведення бізнесу також важливим є оцінювати якість дистанційного банкінгу банківських установ та ідентифікувати ризики різних форми дистанційного банкінгу, вживати заходи щодо їх зниження.

Метою навчальної дисципліни «Інтернет-банкінг для бізнесу» є оволодіння студентами теоретичних знань практичних навичок про сучасний стан, особливості процесу створення й напрямки розвитку інтернет банкінгу, функціонування і використання інноваційних форм інтернет-банкінгу, оскільки в умовах діджиталізації дистанційний банкінг став невід'ємною складовою ведення бізнесу в будь якій сфері.

Завданням вивчення дисципліни «Інтернет- банкінг для бізнесу» полягає у набутті студентами теоретичних і практичних навичок щодо сутності інтернет банкінгу, карткових платежі в інтернет-банкінгу та мобільному банкінгу.

Відповідно до поставленого завдання студент має

знати:

- роль інтернет- банкінгу в банківському бізнесі;
- особливості здійснення дистанційного банківського обслуговування клієнтів через його основні форми: Інтернет-банкінг та мобільний банкінг;
- принципи функціонування електронних систем дистанційної ідентифікації клієнтів та безконтактних платіжних сервісів;
- законодавчі аспекти регулювання банківського обслуговування у дистанційній формі;
- види банківських ризиків в умовах дистанційного банкінгу бачити перспективу розвитку дистанційного банкінгу та участь в ньому України.

вміти:

- використовувати інноваційні форми дистанційного банківського обслуговування в професійній діяльності;
- оцінювати якість дистанційного банкінгу банківських установ;
- ідентифікувати ризики різних форми дистанційного банкінгу та вживати заходи щодо їх зниження;
- визначати перспективи запровадження нових форм інтернет-банкінгу в бізнесі.

Теми лекцій:

1. Інтернет-банкінг та його основні форми.
2. Карткові платежі в дистанційному банкінгу.
3. Мобільний банкінг.
4. Електронна дистанційна ідентифікація фізичних осіб.
5. Безконтактні платіжні сервіси (Apple Pay, Google Pay тощо).
6. Фінтех-рішення для дистанційного банкінгу.
7. Законодавче регулювання у сфері дистанційного банкінгу.
8. Ризики дистанційного банкінгу та методи управління ними.

Теми занять:
(семінарських, практичних)

1. Особливості процесу становлення інтернет-банкінгу.
2. Суть та специфіка карткових платежів в дистанційному банкінгу.
3. Використання мобільного банкінгу.
4. Безконтактні платіжні сервіси.
5. Сучасні підходи Фінтех-рішення для дистанційного банкінгу.
6. Вивчення ризиків дистанційного банкінгу.
7. Законодавче регулювання у сфері дистанційного банкінгу.

ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ ТА ПРИВАТНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Кафедра банківської справи та страхування

Економічний факультет

Лектор	Файчук Ольга Валеріївна, к. екон. н, доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Фінансова культура в сучасному світі, що динамічно та швидко розвивається, стала одним із важливих елементів в системі набуття навичок та вмінь кожної людини, бо фінансова грамотність – вірний ключ до фінансового благополуччя. Фінансова освіта студентів неекономічних спеціальностей необхідна для управління особистими фінансами і прийняття ефективних рішень щодо інвестування заощаджень у бізнес, для використання сучасних банківських продуктів, а також для планування свого пенсійного забезпечення чи страхування життя і майна. Навчальна дисципліна «Основи фінансової грамотності та приватних інвестицій» є фундаментальною для формування знань щодо основних інструментів управління особистими фінансами та оволодіння студентом навиків правильно розпоряджатися власними фінансами, планувати особистий бюджет та мінімізувати ризики, приймати зважені та розумні фінансові рішення можливостей розширення джерел власних доходів; планування і коригування власних видатків; формування подушки безпеки та особистих фінансових резервів, здійснення заощаджень. Крім того доцільність використання кредитних ресурсів, здійснення безпрограшного інвестування власних заощаджень при грамотному підході.

Теми лекцій:

1. Сутність та значення фінансової грамотності. Введення до власних фінансів.
2. Фінансова система та фінансові послуги.
3. Кредит та його особливості.
4. Податки та податкова культура.
5. Страхування та пенсійне забезпечення.
6. Заощадження та приватні інвестиції.
7. Власний бюджет та фінансове планування життя.
8. Фінансове шахрайство і особиста фінансова безпека населення.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Сутність та значення фінансової грамотності і власних фінансів.
2. Фінансова система та фінансові послуги.
3. Кредит та його особливості.
4. Податки та податкова культура.
5. Страхування та пенсійне забезпечення.
6. Заощадження та приватні інвестиції.
7. Власний бюджет та фінансове планування життя.
8. Фінансове шахрайство і особиста фінансова безпека населення.

АНАЛІЗ РИНКІВ

Кафедра глобальної економіки
Кафедра статистики та економічного аналізу

Економічний факультет

Лектор	Кваша Сергій Миколайович, д. екон. н., професор Макарчук Оксана Григорівна, к. екон. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Аналіз ринків» є набуття студентами теоретичних знань та отримання практичних аналітичних навичок для аналізу ринків, зокрема ринків агропродовольчої продукції, з їх класифікацією за ознаками кон'юнктури попиту і пропозиції та вивчення інструментів впливу на ринкову рівновагу.

Аналіз ринку включає комплекс дій, які спрямовані на вивчення усіх чинників, умов та ситуацій, які впливають на стан і розвиток ринку, на зміни його обсягів, структури, масштабів. Проведення аналізу ринку необхідне з метою одержання об'єктивної інформації про реальну ситуацію на ринку, виявлення та оцінки сили впливу основних чинників. Під час аналізу виявляють обсяги, структуру, попит, пропозицію за певний час та визначають основні тенденції розвитку ринку.

Вивчення курсу побудовано таким чином, щоб надати студентам теоретичні знання із аналізу ринку, його складових, методів вивчення, а також розвинути практичні навички застосування отриманих знань для аналізу конкретних ринків.

Завдання – надати студентам знання з ринкової економіки, розуміння принципів формування ринків окремих видів продукції, вміння досліджувати їх функціонування, а також розглянути методи їх регулювання. У процесі вивчення курсу студенти отримують знання щодо підходів структурування ринків за ознаками формування попиту і пропозиції, а також особливостей, що залежні від внутрішнього виробництва та імпорту.

Студенти за термін час вивчення дисципліни будуть:

Знати: теоретичні та практичні основи процесу формування попиту і пропозиції на ринках товарів, зокрема сільськогосподарської продукції, методи вивчення ринкової рівноваги та її вплив на економічні ефекти для трьох груп економічних інтересів: виробників, споживачів і держави.

Уміти: будувати криві попиту і пропозиції ринків сільськогосподарської продукції, визначати точку рівноваги ринків та дохідність (збитковість) виробництва продукції на певних станах ринку – з домінуванням попиту чи пропозиції, аналізувати використання інструментів державного регулювання ринків для досягнення добробуту суспільства.

Теми лекцій:

1. Теоретичні засади аналізу ринків.
2. Аналіз впливу на ринки аграрної продукції членства України у СОТ та співробітництва у рамках ПВЗВТ з ЄС.
3. Основи попиту та пропозиції.
4. Процес дослідження ринку.
5. Дослідження динаміки і стійкості розвитку ринку.
6. Структура, інфраструктура й аналіз аграрних ринків ресурсів, товарів і послуг.

Теми практичних занять:

1. Методологічні засади аналізу ринку.
2. Дослідження та аналіз окремого сільськогосподарського ринку в умовах членства України в СОТ та співробітництва в рамках ПВЗВТ.
3. Аналіз дії законів попиту та пропозиції на окремий аграрний ринок, еластичність попиту та пропозиції, державне регулювання.
4. Дослідження окремого аграрного ринку за Д. Акером.
5. Вивчення взаємозв'язків та взаємозалежностей на певному ринку аграрної продукції з використання регресійного аналізу.
6. Застосування методів часових рядів для прогнозування на певному ринку аграрної продукції.
7. Презентація вивченого та проаналізованого конкретного аграрного ринку.

АНАЛІТИКА В MS EXCEL

Кафедра статистики та економічного аналізу

Економічний факультет

Лектор	Музиченко Тетяна Олександрівна, к. екон. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

У межах вивчення курсу студенти зможуть дізнатися особливості використання інструментарію Excel з метою збору та перетворення даних на важливу інформацію, на основі якої можна приймати обґрунтовані рішення. Опрацьовуються функції і можливості для виконання завдань бізнес-аналітики, завдяки яким зручніше збирати та редагувати дані, використовувати їх у реальному часі для створення інтерактивних звітів та доповідей, систем аналітичних показників, діаграм та покращення візуалізації даних. Метою викладання навчальної дисципліни є предметне вивчення та практичне освоєння аналітичного інструментарію прикладної програми Excel.

Теми лекцій:

1. Уведення, редагування та форматування даних в MS Excel.
2. Робота з формулами в MS Excel.
3. Використання текстових та математичних функцій в MS Excel.
4. Логічні та фінансові функції в MS Excel.

5. Функції для роботи з зведеними таблицями.
6. Побудова діаграм в MS Excel.
7. Прогнозування даних в MS Excel: лінії тренду, функції *Предсказ, Тенденция, Рост*.
8. Аналіз даних в MS Excel: підбір параметру, таблиця даних, диспетчер сценаріїв.
9. Сортування та фільтрування даних в MS Excel.
10. Функції для роботи з базою даних в MS Excel. Проміжні підсумки.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Уведення, редагування та форматування даних в MS Excel.
2. Робота з формулами в MS Excel.
3. Використання текстових та математичних функцій в MS Excel.
4. Логічні та фінансові функції в MS Excel.
5. Функції для роботи з зведеними таблицями.
6. Побудова діаграм в MS Excel.
7. Прогнозування даних в MS Excel: лінії тренду, функції *Предсказ, Тенденция, Рост*.
8. Аналіз даних в MS Excel: підбір параметру, таблиця даних, диспетчер сценаріїв.
9. Сортування та фільтрування даних в MS Excel.
10. Функції для роботи з базою даних в MS Excel. Проміжні підсумки.

ЛІДЕРСТВО ТА УПРАВЛІННЯ КАРЄРОЮ

Кафедра економіки

Економічний факультет

Лектор	Нагорний Віталій Володимирович, к. екон. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (14 год лекцій, 16 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Під час вивчення дисципліни ми опрацюємо питання професійних та соціальних компетенцій необхідних для ефективної побудови кар'єри, розвитку лідерства та способи саморозвитку, питання мотивації праці та управління міні-групами, побудова власної кар'єри та організації ефективного розвитку колективу, позиціонування молодого спеціаліста на ринку праці, аналізуємо сучасні тенденції професійного розвитку

Теми лекцій:

1. Побудова трудової кар'єри.
2. Самопрезентація на ринку праці.
3. Професійний відбір та трудова адаптація на робочому місці.
4. Лідерство та ефективне управління.
5. Інструменти лідера.
6. Персональне лідерство.
7. Лідерство в колективі.

Теми практичних занять:

1. Дослідження власних цінностей та місії.
2. Досліджуємо можливості розвитку власної трудової кар'єри.
3. Резюме, як метод професійного відбору.
4. Самопрезентація на ринку праці.
5. Ментороловля.
6. Групова динаміка та робота в команді.
7. Коучингові інструменти лідера.
8. Енергоаудит.

КРЕАТИВНА ЕКОНОМІКА

Кафедра економіки

Економічний факультет

Лектор	Степасюк Людмила Михайлівна, к. екон. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи семінарських занять)

Загальний опис дисципліни

Ми живемо в «інформаційній» економіці, або в «економіці знання». Однак більш суттєва істина полягає в тому, що сучасна економіка приводиться в дію людською креативністю. Саме нові ідеї, а не гроші або технології, приносять сьогодні успіх, а головне - особисте задоволення. Креативна економіка дає нове життя виробництву, послугам, торгівлі та сфері розваг. Вона змінює середовище, в якому люди хочуть жити, працювати та вчитися, де вони думають, винаходять і творять.

Креативна економіка – галузь світової економіки, що швидко розвивається. Вона динамічна в частині генерування доходів, створення робочих місць і розвитку експорту, оскільки менше прив'язана до матеріальних ресурсів.

Економіка – це не стільки точна наука, скільки сфера закономірностей, які щодня виникають у нашому житті у вигляді ціни, курсу валют, ситуацій на роботі, рішень про покупки і безлічі інших подій. Ми можемо точно вирахувати траєкторію руху небесних тіл, проте нерідко своє наступне економічне рішення передбачити не в змозі. Адже у центрі економічних знань стоїть людина.

Курс дає знання про еволюцію економічних поглядів і найсучасніші підходи XXI століття, розглядатиме питання економічної успішності на різних рівнях – країни, підприємства та людини. Курс побудований так, щоб було цікаво економісту і зрозуміло нееконومیсту.

Теми лекцій:

1. Особливості формування та розвитку креативної економіки.
2. Природа економічних криз.
3. Креативні індустрії та їх роль.
4. Цифрова економіка як складова креативної економіки.
5. Інвестиції в креативній економіці
6. Інновації в креативній економіці
7. Бізнес – модель як особливий структурований погляд на діяльність підприємства.
8. Поведінкова та ірраціональна моделі прийняття рішень.

Теми занять:

(практичних, семінарських)

1. Креативна економіка: основні складові її формування.
2. Розвиток креативних індустрій в Україні.
3. Цифрові компетенції як умова формування якості людського капіталу.
4. Стартап в креативній економіці.
5. Інвестиційна привабливість галузей креативної економіки.
6. Ірраціональне прийняття рішень.
7. Базові правила успішного нетворкінгу.

ЕКОНОМІКА АГРОПРОДУКТОВИХ ВЕРТИКАЛЕЙ

Кафедра економіки

Економічний факультет

Лектор	Гуцул Тетяна Анатоліївна, к. екон. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Особливістю сучасних умов розвитку відносин в аграрно-промисловому виробництві є розширення інтеграційних процесів, що в основі має посилення господарських функцій суб'єктів підприємництва на вертикальному рівні (в межах відповідних продуктових підкомплексів). Природно обумовлений агропромисловий тандем, потребує організаційного і технологічного поєднання галузей сільського господарства із спеціалізованою галуззю переробної промисловості. Агропродуктові вертикалі інтегрують взаємозалежні види діяльності, що належать до різних сфер АПК, галузей і підгалузей та організаційно й технологічно об'єднані для здійснення аграрно-промислового виробничого циклу. Нестабільний стан розвитку агропромислового комплексу викликає занепокоєння через те, що він має визначальне значення як для забезпечення стабільної соціально-економічної ситуації та продовольчої безпеки країни, так і для підвищення якості життя населення України.

Завдання дисципліни полягає у надбанні студентами знань з питань формування, ефективності розвитку, модернізації всіх складових агропродуктових вертикалей, що набувають останнім часом особливої актуальності.

Теми лекцій:

1. Продуктові вертикалі як основа організації агропромислових формувань.
2. Середовище функціонування складових продуктових вертикалей.
3. Система оцінки ефективності продуктових вертикалей.
4. Виробнича та соціальна інфраструктури та їх функціональне призначення.
5. Агропромисловий виробничий цикл та його роль у формування продуктових вертикалей.
6. Різновиди та особливості основних агропродуктових вертикалей.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Поняття агропромислової інтеграції та інтеграційних процесів.
2. Макро- і мікроекономічні чинники ефективності функціонування продуктових вертикалей.
3. Основи формування ринку матеріально-технічних ресурсів.
4. Характеристика ресурсів сільського господарства.
5. Класифікація переробних галузей та їх вимоги до сільськогосподарської сировини.
6. Виробнича інфраструктура та її галузевий склад.
7. Особливості і галузевий склад соціальної інфраструктури.
8. Організаційно-економічна характеристика головних агропродуктових вертикалей.

ГЛОБАЛЬНІ ТОВАРНІ РИНКИ І КОНКУРЕНЦІЯ

Кафедра глобальної економіки

Економічний факультет

Лектор	Кваша Сергій Миколайович, д. екон. н., професор Перегуда Юлія Андріївна, к. географ. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Глобальні товарні ринки і конкуренція» є набуття студентами теоретичних знань та отримання практичних аналітичних навичок у сфері глобальних товарних ринків.

Світові товарні ринки – це торгівля та обмін сировиною або первинними товарами в глобальному масштабі. Ці товари можуть включати сільськогосподарську продукцію (пшеницю, кукурудзу, каву), енергетичні ресурси (сиру нафту, природний газ), метали (золото, мідь, залізну руду) та іншу необхідну сировину. Ці ринки є критично важливими для світової економіки, оскільки вони сприяють виробництву та розподілу товарів і послуг.

Структура курсу враховує усі аспекти, що дозволяють студентам за результатами її вивчення сформулювати теоретичні знання щодо сутності та особливостей функціонування глобальних товарних ринків в умовах глобальної конкуренції.

Завдання – надати студентам знання сутності та особливостей ринку як економічної категорії, базових цілей аналізу кон'юнктури ринку, видів економічної кон'юнктури глобальних товарних ринків.

Студенти за термін час вивчення дисципліни будуть:

Знати: теоретичні та практичні основи процесу розвитку та аналізу глобальних товарних ринків в умовах глобальної конкуренції.

Уміти: використовувати сучасний методичний інструментарій дослідження кон'юнктури глобальних товарних ринків; знати зміст кон'юнктурних досліджень світових ринків у розрізі типів товарів та послуг.

Теми лекцій:

1. Кон'юнктурні дослідження глобальних товарних ринків.
2. Економічна характеристика кон'юнктури глобального ринку.
3. Методичний інструмент дослідження кон'юнктури глобального ринку.
4. Кон'юнктура аграрних ринків країн-членів ЄС.
5. Кон'юнктура аграрних ринків країн-членів НАФТА.

Теми практичних занять:

1. Кон'юнктура аграрних ринків країн Східної Азії.
2. Кон'юнктура аграрних ринків АСЕАН.
3. Кон'юнктура аграрних ринків країн-членів МЕРКОСУР.
4. Кон'юнктура аграрних ринків Австралії

БУХГАЛТЕРСЬКЕ ДІЛОВОДСТВО В УПРАВЛІННІ БІЗНЕСОМ

Кафедра обліку та оподаткування

Економічний факультет

Лектор	Миськів Любов Петрівна, к. екон. н., ст. викладач
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Метою набуття студентами навиків практичної роботи з бухгалтерського діловодства, необхідного для звичайних користувачів інформації (працівників підприємства) та керівників структурних підрозділів суб'єкта господарювання.

Завдання: ознайомити студентів із класифікацією типових бухгалтерських документів згідно чинного законодавства, особливостями документального відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання, організації паперового та електронного документообігу за різними об'єктами, архівації документів; розкриття вмінь та застосування навичок щодо написання, оформлення бухгалтерських документів різних типів (в тому числі електронних документів), їх систематизації, узагальнення та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення. З цією метою, крім відвідування лекцій і практичних занять, які проводяться протягом одного семестру, кожен студент має виконати самостійно певний обсяг завдань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент **знатиме:** нормативно-правове забезпечення (законодавчі, підзаконні нормативно-правові акти, державні стандарти, правила та методичні рекомендації щодо складання і оформлення основних видів документів, основну науково-

дослідницьку літературу в галузі діловодства та архівної справи), що регулює документаційну політику суб'єктів господарювання; організацію бухгалтерського діловодства та документування господарських операцій й бухгалтерських процесів в бізнесі; діловодну термінологію; основні етапи розвитку діловодства; особливості формування та реалізації державної політики у сфері діловодства; форми організації діловодства, структуру, функції діловодних підрозділів та посадові обов'язки їх працівників; сучасний напрямок розвитку та шляхи удосконалення документування та організації роботи з документами. права, обов'язки та відповідальність посадових осіб, діяльність яких перевіряється; методику підготовки основних форм типових документів за різними об'єктами фінансово-господарської діяльності бізнесових структур. Студенти зможуть: аналізувати бухгалтерські дані, складати і оформляти основні види організаційно-розпорядчої документації; здійснювати реєстрацію документів; виконувати технічні операції, пов'язанні із документообігом, контролем за виконанням документів; формувати справи документів; складати первинні бухгалтерські документи з обліку господарських операцій з основними засобами та виробничими запасами підприємства, операцій з руху грошових коштів, за розрахунками з покупцями, постачальниками; з обліку праці і заробітної плати; формувати паперові та електронні первинні документи підприємств різних галузей (рослинництва, тваринництва, будівництва, автотранспортних підприємств); виправляти помилки у первинних документах, зберігати та знищувати їх.

Теми лекцій:

1. Первинні документи в системі бухгалтерського обліку (паперові та електронні документи, вимоги до їх оформлення, реквізити, право на підпис).
 2. Документування господарських операцій з основними засобами та виробничими запасами підприємства.
 3. Документування операцій з руху грошових коштів, за розрахунками з покупцями, постачальниками.
 4. Первинні документи з обліку праці і заробітної плати.
- Кадрове діловодство.

5. Формування паперових та електронних первинних документів підприємствами різних галузей (рослинництва, тваринництва, будівництва, автотранспортних підприємств і т.д. – відповідно до запитів та професійних інтересів студентів групи).

6. виправлення помилок у первинних документах. Зберігання паперових та електронних первинних документів. Фінансова звітність як джерело інформації для прийняття управлінських рішень.

7. Фінансова звітність як джерело інформації для прийняття управлінських рішень.

Теми практичних занять:

1. Первинні документи в системі бухгалтерського обліку (паперові та електронні документи, вимоги до їх оформлення, реквізити, право на підпис).

2. Первинні документи за операціями із основними засобами та виробничими запасами підприємства.

3. Документування готівкових та безготівкових розрахунків; розрахунками з покупцями і замовниками, постачальниками та підрядниками.

4. Первинні документи з обліку праці і заробітної плати. Кадрове діловодство.

5. Формування паперових та електронних первинних документів підприємствами різних галузей (рослинництва, тваринництва, будівництва, автотранспортних підприємств і т.д. – відповідно до запитів та професійних інтересів студентів групи).

6. Документальне оформлення інвентаризації активів, зобов'язань і розрахунків.

7. виправлення помилок у первинних документах. Зберігання та знищення паперових і електронних первинних документів.

МИСТЕЦТВО ПРИЙНЯТТЯ ФІНАНСОВИХ РІШЕНЬ

Кафедра фінансів

Економічний факультет

Лектор	Біляк Юлія Вікторівна, к. екон. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Поведінкові фінанси – це відносно новий напрям фінансової теорії, який прагне пояснити особливості прийняття фінансових рішень, поєднуючи напрацювання психології та конвенційної економічної і фінансової теорії.

Двигуном розвитку поведінкових фінансів служить неспроможність неокласичної теорії очікуваної корисності у рамках гіпотези ефективного ринку пояснити ряд аномалій, що виникають на ринках внаслідок прийняття ірраціональних рішень економічними суб'єктами.

Метою вивчення курсу дисципліни “ Мистецтво прийняття фінансових рішень” є формування у студентів системи знань про сутність цього наукового напрямку, ролі поведінкових фінансів при прийнятті рішень по фінансовим питанням, засвоєнні теоретичних основ і практичних навичок з питань постановки, розв'язання біхевіористичних задач з інструментарієм математичних методів, виробленні механізмів поведінки у виробничих ситуаціях.

Для досягнення мети ставляться такі **завдання**:

1. Виявлення поведінкових факторів в різних аспектах аналізу ринків і роботи компаній.
2. Вивчення механізмів формування цих факторів в поведінці людини.

3. Оцінка ефективності проектів з урахуванням поведінкових факторів.

4. Аналіз і використання різних джерел інформації для проведення економічних розрахунків.

5. Використання біхевіористичних моделей, а також оцінка їхніх параметрів для пояснення поведінки досліджуваних економічних явищ.

В результаті освоєння дисципліни студент повинен:

знати:

- основні особливості сприйняття людиною інформації, в т. ч. статистичних даних;

- теоретичні питання функціонування поведінкових фінансів;

- психологічні аспекти людської особистості, що впливають на

- прийняття управлінських рішень;

- способи оцінки фінансової стійкості організації з урахуванням

- психологічних аспектів;

вміти:

- аналізувати ситуації прийняття фінансових рішень з метою виявлення їх особливостей з урахуванням впливу поведінкових факторів;

- застосовувати моделі «Поведінкових фінансів» в різних ситуаціях,

- пов'язаних з прийняттям фінансових рішень;

- ідентифікувати різні поведінкові фактори, які систематично впливають на фінансові ринки і компанії;

- виявляти властивості і характеристики емпіричних даних, що вказують на наявність і вплив поведінкових факторів.

володіти:

- навичками, що дозволяють магістрантам враховувати поведінкові фактори в різних аспектах аналізу ринків і роботи компаній, а також

- відстежувати механізми формування цих факторів в поведінці людини.

компетенції:

- здатність рефлексувати (оцінювати і переробляти) освоєння наукових методів і способів діяльності;
- здатність пропонувати концепції, моделі, застосовувати і апробувати способи і інструменти професійної діяльності;
- здатність до самостійного освоєння нових методів дослідження, зміни наукового і науково-виробничого профілю своєї діяльності;
- здатність приймати управлінські рішення, оцінювати їх можливі наслідки і нести за них відповідальність;
- здатність аналізувати, оцінювати повноту інформації в ході професійної діяльності, при необхідності знаходити і синтезувати інформацію, якої бракує;
- здатність узагальнювати і критично оцінювати результати, отримані вітчизняними та зарубіжними дослідниками; виявляти перспективні
- напрямки подальших досліджень, складати програму власних досліджень;
- здатність збирати, обробляти, аналізувати і систематизувати фінансово-економічну інформацію по темі дослідження, вибирати методики і засоби вирішення проблеми;
- здатність розробляти і організовувати опитування, складати описи проведених досліджень, готувати дані для складання оглядів, звітів і
- наукових публікацій, готувати науково - дослідні звіти, інформаційні огляди, публікації за результатами виконаних досліджень;
- здатність проводити самостійні дослідження відповідно до розробленої програми, вносити оригінальні пропозиції щодо напрямів і методів дослідження, обґрунтовувати власний внесок в розвиток обраного напрямку дослідження;
- здатність представляти результати проведеного дослідження науковому співтовариству у вигляді доповіді (презентації) або статті;
- здатність розробляти принципово нові ідеї і продукти, володіти креативністю, ініціативністю;
- здатність аналізувати тенденції, процеси і інструменти фінансового ринку.

Теми лекцій:

1. Специфіка наукового пізнання: біхевіористичний аспект.
2. Еволюція біхевіористичних фінансів.
3. Основи методології дослідження у біхевіористичних фінансах.
 4. Роль інформації в прийнятті рішень.
 5. Психофізіологічні аспекти прийняття рішень.
 6. Методи прийняття біхевіористичних рішень.
 7. Вплив зовнішніх і внутрішніх чинників на прийняття рішень.
 8. Алгоритми прийняття біхевіористичних рішень.
 9. Емпіричні біхевіористичні правила поведінки.
 10. Формування інституціональної поведінки державних службовців.
 11. Біхевіористичні методи в управлінні компанії.
 12. Моделі фінансових ринків: біхевіористичний аспект.
 13. Раціональні та ірраціональні підходи в ціноутворенні.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Специфіка наукового пізнання: біхевіористичний аспект.
2. Еволюція біхевіористичних фінансів.
3. Основи методології дослідження у біхевіористичних фінансах.
 4. Роль інформації в прийнятті рішень.
 5. Психофізіологічні аспекти прийняття рішень.
 6. Методи прийняття біхевіористичних рішень.
 7. Вплив зовнішніх і внутрішніх чинників на прийняття рішень.
 8. Алгоритми прийняття біхевіористичних рішень.
 9. Емпіричні біхевіористичні правила поведінки.
 10. Формування інституціональної поведінки державних службовців.
 11. Біхевіористичні методи в управлінні компанії.
 12. Моделі фінансових ринків: біхевіористичний аспект.
 13. Раціональні та ірраціональні підходи в ціноутворенні.

ОНЛАЙН-БІЗНЕС: ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ

Кафедра обліку та оподаткування

Економічний факультет

Лектор	Шевчук Катерина Віталіївна, к. екон. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування системи знань з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку бізнесу у стилі web, а саме: дистанційної інтернет-торгівлі, організації он-лайн розрахунків, оподаткування діяльності суб'єктів господарювання.

Дисципліна спрямована на вивчення аспектів діяльності інтернет-торгівлі, вимоги до суб'єктів господарювання, які займаються інтернет-торгівлею, особливостей організації системи бухгалтерського обліку та оподаткування відповідно до законодавчих вимог та з врахуванням потреб управління такого типу підприємств.

Увагу студентів буде зосереджено на специфічних особливостях обліку та оподаткування, податкових ризиків різних моделей он-лайн продажів. Переважно, це стосуватиметься особливостей укладання електронних договорів, комунікації з клієнтами, рекламування товару, варіантів документального оформлення операцій із продажу товару через інтернет-магазин, облік операцій продажу товару з урахуванням його доставки.

Курс буде цікавим як для тих здобувачів вищої освіти, хто планує надавати послуги з ведення обліку, формування звітності та оподаткування в торговельних підприємствах, так і тих, хто має бажання займатися електронною комерцією.

Теми лекцій:

1. Організаційно-правове забезпечення інтернет-торгівлі та особливості укладення договорів в електронній комерції.
2. Облік витрат на створення та забезпечення роботи інтернет-сайту та рекламування.
3. Документування оформлення надходження та вибуття товарів інтернет-магазином.
4. Облік товарних операцій з роздрібного та оптового продажу товарів..
5. Оформлення розрахунків за товари та послуги в інтернет-торгівлі.
6. Облік доходів і витрат та формування фінансових результатів.
7. Оподаткування інтернет-торгівлі у юридичної особи та підприємця.
8. Узагальнення облікової інформації у бухгалтерському обліку підприємств дистанційної торгівлі та вимоги до неї.

Теми практичних занять:

1. Особливості створення інтернет-магазину, укладання електронного договору та комунікація з клієнтами.
2. Облік витрат на отримання інтернет-сайту та витрат на його обслуговування (реєстрація доменного імені, хостинг, супроводження тощо).
3. Документальне оформлення надходження і вибуття товарів інтернет-магазином.
4. Облік товарних операцій з роздрібного та оптового продажу товарів (облік повернення товарів, облік забезпечення гарантійних зобов'язань, облік реалізації товарів зі знижками).
5. Платежі та розрахунки за товари та послуги в інтернет-торгівлі (інтернет-еквайринг, післяплата), особливості застосування РРО (реєстраторів розрахункових операцій).
6. Формування та облік фінансових результатів діяльності інтернет-магазину.
7. Особливості обліку і оподаткування суб'єктів господарювання, які здійснюють торгівлю через інтернет-магазини.

ОРГАНІЗАЦІЯ БІЗНЕСУ

Кафедра організації підприємництва та біржової діяльності

Економічний факультет

Лектор	Фурса Анатолій Васильович, к. екон. н., доцент Любар Руслан Павлович, к. екон. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Мета: формування у студентів аналітичного мислення шляхом вивчення теоретичних основ організації й управління бізнесом (власною справою), визначення проблем та висвітлення перспектив його розвитку і набуття навичок, необхідних у практичній роботі.

Предмет: “Організація бізнесу” у зрізі теоретико-методологічних і прикладних аспектів його формування та функціонування. **Завдання**

дисципліни: ознайомлення з витоками та основами українського підприємництва, з особливостями специфіки становлення та розвитку підприємницької діяльності, засадами власної справи, основами організації та планування. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

методи процесу організації, функціонування, обслуговування та управління в сфері бізнесу; історію розвитку бізнесу, умови створення, функціонування підприємницьких структур, систему управління державного регулювання та інфраструктурного обслуговування бізнесу, його правову основу.

вміти:

визначити суб'єкти та об'єкти бізнесу, економічну базу, рушійні сили бізнесу; як започаткувати власну справу; складати бізнес-план.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність приймати обґрунтовані рішення.

фахові (спеціальні) компетентності:

- освоєння сутності підприємництва як економічної категорії;
- вивчення видів та організаційно правових форм підприємницької діяльності;
- освоєння технології створення власної справи;
- формування цілісного бачення проблематики підприємницької діяльності та навички підприємницького мислення;
- здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів підприємництва;
- здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

Теми лекцій:

1. Основи організації власної справи.
2. Відносини у підприємницькій діяльності.
3. Види і форми підприємницької діяльності.
4. Інфраструктура підприємництва.
5. Державне регулювання підприємницької діяльності.
6. Технологія створення бізнесу.
7. Бізнес-планування.
8. Реорганізація та ліквідація власної справи.

Теми практичних занять:

1. Основи організації власної справи.
2. Відносини у підприємницькій діяльності.
3. Види і форми підприємницької діяльності.
4. Інфраструктура підприємництва.
5. Державне регулювання підприємницької діяльності.
6. Технологія створення бізнесу.
7. Бізнес-планування.
8. Реорганізація та ліквідація власної справи.

ОСНОВИ ОПОДАТКУВАННЯ БІЗНЕСУ

Кафедра фінансів

Економічний факультет

Лектор	Долженко Інна Іванівна, к. екон. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Досягнення економічного розвитку держави можливе лише за умов ефективного державного регулювання через застосування податкових важелів. У свою чергу, податки, як знаряддя перерозподілу доходів суб'єктів господарювання, є обов'язковим атрибутом держави незалежно від моделі та політики її розвитку. За цих умов основне місце в забезпеченні подальшого економічного зростання має відводитися системі оподаткування суб'єктів господарювання.

Метою навчальної дисципліни «Основи оподаткування бізнесу» є формування системи базових знань у сфері оподаткування різних видів економічної діяльності суб'єктів господарювання.

Курс дозволить студентам: зрозуміти концептуальні засади системи оподаткування України; з'ясувати роль загальної та спрощеної системи оподаткування в соціально-економічному розвитку суспільства в умовах ринкових відносин; засвоїти особливості податкового законодавства та специфіку оподаткування окремих видів економічної діяльності; набути необхідних знань та практичних вмінь щодо нарахування та сплати податків та зборів при різних системах оподаткування суб'єктами господарювання.

Міждисциплінарні зв'язки: для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких дисциплін як мікроекономіка, макроекономіка, економіка, економіка підприємств, бухгалтерський облік, достатніх для сприйняття категоріального апарату, розуміння механізму оподаткування та відображення операцій.

Після завершення цього курсу студент буде:

знати:

- теоретичні основи оподаткування суб'єктів господарювання: трактування основних категорій, еволюцію теорій оподаткування та етапи розвитку системи оподаткування; економічну сутність, ознаки та функції податків, їхню класифікацію;

- сутність і зміст податкової системи, її принципи, склад загальнодержавних і місцевих податків та зборів, тенденції розвитку податкової системи України;

- норми та принципи податкового законодавства України;

- техніку та методику розрахунків податків, зборів та інших обов'язкових платежів, що сплачуються підприємствами різних організаційно-правових форм і фізичними особами.

вміти:

- роз'яснювати окремі положення податкового законодавства та орієнтуватися в останніх змінах норм податкового законодавства;

- застосовувати отримані знання для самостійного нарахування податків і обов'язкових платежів, виявляти проблеми, які виникають при нарахуванні та справлянні податків і зборів;

- вирішувати дискусійні питання, давати пропозиції щодо вдосконалення податкового законодавства;

- застосовувати набуті знання під час прийняття управлінських рішень, вирішення актуальних питань оптимізації оподаткування суб'єктів господарювання.

Вивчення цієї дисципліни передбачає паралельно із лекціями проведення індивідуально-консультативної роботи і модульних контрольних робіт, виконання студентами практичних завдань та самостійне опрацювання студентами навчального матеріалу.

Теми лекцій:

1. Суб'єкти господарювання в системі оподаткування.
2. Особливості оподаткування виробників сільськогосподарської продукції.
3. Оподаткування підприємств будівельної галузі.
4. Особливості оподаткування транспортно-експедиторських послуг.
5. Оподаткування туристичної діяльності.
6. Оподаткування банківської діяльності.
7. Оподаткування діяльності фінансових установ.
8. Особливості оподаткування нерезидентів.
9. Оподаткування неприбуткових організацій.
10. Оподаткування підприємницької діяльності фізичних осіб та фізичних осіб, які здійснюють незалежну професійну діяльність.
11. Єдиний соціальний внесок в механізмі оподаткування суб'єктів господарювання

Теми практичних занять:

1. Суб'єкти господарювання в системі оподаткування.
2. Особливості оподаткування виробників сільськогосподарської продукції.
3. Оподаткування підприємств будівельної галузі.
4. Особливості оподаткування транспортно-експедиторських послуг.
5. Оподаткування туристичної діяльності
6. Оподаткування банківської діяльності
7. Оподаткування діяльності фінансових установ
8. Особливості оподаткування нерезидентів
9. Оподаткування неприбуткових організацій
10. Оподаткування підприємницької діяльності фізичних осіб та фізичних осіб, які здійснюють незалежну професійну діяльність.
11. Єдиний соціальний внесок в механізмі оподаткування суб'єктів господарювання.

УПРАВЛІННЯ ПРИВАТНИМИ ФІНАНСАМИ

Кафедра фінансів

Економічний факультет

Лектор	Клименко Максим Вікторович, доктор філософії у галузі економіки, асистент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Управління приватними фінансами є надзвичайно важливим вмінням в сучасному світі. Це процес планування, контролю та керування власними фінансовими ресурсами задля досягнення фінансової стабільності та визначених цілей в майбутньому. Однією з основних переваг управління приватними фінансами є здатність контролювати свої витрати, планувати і зберігати кошти, що дозволяє уникнути боргів, непередбачуваних збитків і фінансових проблем. Окрім того, управління приватними фінансами дає вам більше свободи, незалежність та можливість приймати фінансові рішення, які найкраще відповідають вашим потребам і цілям. Дисципліна «Управління приватними фінансами» ставить своїм завданням теоретичну і практичну підготовку студентів з питань управління особистими фінансовими ресурсами, формування навичок володіння інструментарієм зберігання, накопичення, витрачання та інвестування грошових коштів, спрямування грошових потоків, формування базису фінансової автономії.

Теми лекцій:

1. Омріяний вектор, компоненти життя, фінансова автономія.
2. Ринок праці або галузі підприємництва, перспективи.
3. Особисті доходи та витрати.
4. Особливості оподаткування доходів та фінансовий моніторинг.
5. Оптимізація депозитних вкладень, індивідуальні страхові програми.
6. Персональне інвестування.
7. Можливості кредитування.
8. Захист прав споживачів на ринку фінансових послуг.

Теми практичних занять:

1. Омріяний вектор, компоненти життя, фінансова автономія.
2. Ринок праці або галузі підприємництва, перспективи.
3. Особисті доходи та витрати.
4. Особливості оподаткування доходів та фінансовий моніторинг.
5. Оптимізація депозитних вкладень, індивідуальні страхові програми.
6. Персональне інвестування.
7. Можливості кредитування.
8. Захист прав споживачів на ринку фінансових послуг.

ФОП – САМ СОБІ БУХГАЛТЕР

Кафедра обліку та оподаткування

Економічний факультет

Лектор	Ганяйло Оксана Миколаївна, к. екон. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Метою дисципліни є вивчення особливостей обліку і оподаткування діяльності фізичної особи - підприємця. Зокрема, формування у студентів вмінь та навичок ведення обліку та складання звітності ФОПа, розуміння особливостей їх діяльності на загальній і спрощеній системі оподаткування, електронного документообігу, використання програмованих реєстраторів розрахункових операцій як сучасного інструменту для легального ведення бізнесу.

Курс практичний і передбачає вивчення особливостей подання податкової звітності до контролюючих органів з використанням державних електронних сервісів "Електронний кабінет платника", "Електронний портал послуг Пенсійного фонду України", використання для електронного документообігу веб-сервісу "Сота" та хмарних програмованих реєстраторів розрахункових операцій СОТА Каса.

Теми лекцій:

1. Вибір системи оподаткування для фізичної особи – підприємця. Податкові платежі ФОП.
2. Облік і звітність фізичної особи – підприємця на спрощеній системі оподаткування.
3. Облік і звітність фізичної особи – підприємця на загальній системі оподаткування.
4. Особливості обліку праці найманих працівників у ФОП.
5. Електронний документообіг у діяльності фізичної особи – підприємця.
6. Огляд сучасного програмного забезпечення для обліку та звітності ФОП.
7. Програмовані реєстратори розрахункових операцій (ПРРО) в діяльності фізичної особи – підприємця.

Теми практичних занять:

1. Вибір системи оподаткування для фізичної особи – підприємця. Податкові платежі ФОП.
2. Облік і звітність фізичної особи – підприємця на спрощеній системі оподаткування.
3. Облік і звітність фізичної особи – підприємця на загальній системі оподаткування.
4. Облік праці найманих працівників у ФОП
5. Електронний документообіг у фізичної особи – підприємця .
6. Методика складання податкової звітності фізичної особи – підприємця з використанням сучасного програмного забезпечення.
7. РРО/ПРРО в діяльності фізичної особи – підприємця.

ФАКУЛЬТЕТ ЗАХИСТУ РОСЛИН, БІОТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОЛОГІЇ

1. Хімічний захист рослин.
2. Радіобіологія.
3. Захист рослин за органічного виробництва.
4. Антагоністичні мікроорганізми в захисті рослин.
5. Безпека харчування.
6. Фітосанітарна безпека.
7. Генетично модифіковані рослини.

ХІМІЧНИЙ ЗАХИСТ РОСЛИН

Кафедра ентомології, інтегрованого захисту та карантину
рослин

Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології

Лектор	Дмитрієва Ольга Євгеніївна, к. біол. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Хімічний захист рослин» є однією з основних (профільюючих) дисциплін у підготовці фахівців з галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство». Необхідність її вивчення обумовлена зростаючими масштабами застосування засобів захисту рослин у сільському і лісовому господарстві від шкідливих організмів. Значення хімічного

методу захисту рослин суттєво зростає у зв'язку з широким впровадженням інтенсивних технологій вирощування сільськогосподарських культур та інтегрованих систем захисту лісових, лісомеліоративних і паркових насаджень.

Метою дисципліни хімічний захист рослин є формування теоретичних знань і практичних навичок і умінь щодо використання хімічних засобів захисту рослин, а також формування загальнокультурних і професійних компетенцій фахівця.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати: основи фітотоксикології, властивості хімічних засобів захисту рослин, їх переваги та недоліки, особливості та регламенти застосування, методи контролю якості препаратів та різних способів їх застосування;

вміти: планувати ефективно і безпечно використання хімічних засобів захисту рослин; орієнтуватися в сучасному асортименті хімічних засобів захисту рослин, розраховувати потреби господарства з урахуванням оброблюваних культур і розвитку і розмноження шкідливих організмів. Дотримуватися вимог особистої, громадської і екологічної безпеки при використанні хімічних засобів захисту рослин. Регламентувати витрату робочої рідини при обробках, настроювати оброблювальну техніку на задану норму робочої рідини, вміти правильно розрахувати необхідну кількість препарату при заправках оброблювальної техніки. Складати системи використання і раціонально застосовувати хімічні засоби захисту рослин з урахуванням новітніх технологій.

Теми лекцій:

1. Предмет хімічного захисту рослин і його завдання. Поняття ДСТУ, ТУ. Класифікація пестицидів за об'єктами застосування, характером надходження в організм і хімічним складом.

2. Основи фітотоксикології. Токсичність пестицидів для шкідливих організмів та фактори, що її обумовлюють.

3. Препаративні форми пестицидів. Загальна характеристика способів застосування хімічних засобів захисту рослин.

4. Санітарно-гігієнічні основи застосування пестицидів. Пестициди та їх вплив на довкілля.

5. Загальна характеристика інсектицидів та акарицидів різних хімічних груп. Характеристика і застосування родентицидів, нематицидів, фумігантів і бар.

6. Фунгіциди. Загальна характеристика, Класифікація. Токсичність. Вплив на довкілля. Фунгіциди для використання у період вегетації рослин. Фунгіциди для обробки насіннєвого і садивного матеріалу. Характеристика і особливості застосування.

7. Засоби захисту рослин від бур'янів (гербіциди). Загальна характеристика гербіцидів різних хімічних груп.

8. Комплекс методів по захисту рослин від шкідливих організмів і місце хімічного методу в цьому комплексі.

Теми лабораторних занять:

1. Препаративні і робочі форми пестицидів.

2. Визначення змочувальних властивостей робочих сумішей пестицидів.

3. Якісне визначення пестицидів групи міді та збірної групи.

4. Способи застосування пестицидів. Визначення якості протруєння насіння.

5. Приготування бордоської рідини. Вивчення її складу і фізико-хімічних властивостей.

6. Визначення норми витрати робочих розчинів пестициду. Розрахунок потреби пестицидів.

7. Складання технологічної карти із захисту рослин.

РАДІОБІОЛОГІЯ

Кафедра загальної екології, радіобіології та БЖД

Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології

Лектори	Клепко Алла Володимирівна, д. біол. н.
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Радіобіологія, або радіаційна біологія – це наука про дію іонізуючого та неіонізуючого випромінювань на живі системи всіх рівнів організації (біомолекули, клітини, тканини, організм, популяції). Сучасна радіобіологія – це комплексна галузь знань, яка складається з окремих напрямів – медичної, сільськогосподарської, ветеринарної радіобіології, радіаційної екології, радіоекологічного моніторингу та інших. Основними **завданнями** радіобіології є вивчення механізмів взаємодії випромінювань з речовинами клітин і тканин, чутливості живих організмів до іонізуючих та неіонізуючих випромінювань, розробки засобів їх захисту від радіаційного ураження і шляхів післярадіаційного відновлення, закономірностей міграції радіонуклідів біологічними ланцюгами та прогнозування їх накопичення в продукції сільськогосподарського виробництва, радіоактивного забруднення об'єктів навколишнього середовища, методів дозиметрії та вимірювання активності в об'єктах навколишнього середовища, сучасний радіаційний стан в Україні. Крім цього, радіобіологія вивчає принципи створення і функціонування системи радіаційного контролю і радіоекологічного моніторингу, нормування радіаційного впливу на організм людини і допустимі рівні вмісту радіонуклідів у продуктах харчування, сільськогосподарській сировині, питній воді та повітрі, як в Україні, так і у світі.

Теми лекцій:

1. Радіоактивність, типи іонізуючих випромінювань та їх дозиметрія.
2. Закономірності дії іонізуючих та неіонізуючих випромінювань на живі організми.
3. Міграція радіонуклідів у природних і штучних біогеоценозах.
4. Методи і засоби захисту від радіаційних уражень. Радіопротектори.
5. Радіаційний моніторинг ґрунтів, сільськогосподарських рослин і тварин, а також продуктів із них.
6. Організація радіаційного контролю на підприємствах АПК.
7. Використання іонізуючих та неіонізуючих випромінювань у сільському господарстві, харчопереробній промисловості та наукових дослідженнях.
8. Очищення продукції рослинництва і тваринництва від радіонуклідів шляхом первинних технологічних переробок.

Теми лабораторних занять:

1. Норми радіаційної безпеки і санітарні правила роботи з джерелами іонізуючих випромінювань.
2. Класифікація і призначення приладів дозиметричного контролю, їх складові частини. Підготовка до роботи приладів загального дозиметричного контролю - рентгенометрів і радіометрів.
3. Розрахунки поглинутої та еквівалентної доз зовнішнього та внутрішнього опромінення організму людини та тварин за різних ступенів забруднення території радіонуклідами.
4. Вимірювання питомої та об'ємної активності β -випромінюючих радіонуклідів за допомогою радіометра "Бета".
5. Експресне визначення за γ -випромінюванням радіонуклідів цезію у воді, ґрунті, продуктах харчування та сільськогосподарській продукції за допомогою радіометра РУБ-01-П6.
6. Вимірювання γ -фону в приміщеннях та на території за допомогою радіометра СРП-68-01.
7. Прижиттєве визначення вмісту ^{137}Cs в організмі тварини та людини.

ЗАХИСТ РОСЛИН ЗА ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

Кафедра ентомології, інтегрованого захисту
та карантину рослин

Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології

Лектор	Стефановська Тетяна Робертівна, к. біол. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Захист рослин за органічного виробництва вивчає біолого-екологічні підходи щодо регулювання комплексу шкідливих організмів при вирощуванні екологічної продукції.

Агрофітоценоз за умов органічного землеробства є складною, штучно створеною формою організації, до якої повинні застосовуватись відповідні регуляторні компоненти. Основою отримання екологічно чистої продукції за таких умов у першу чергу є розуміння регуляторних зв'язків між біологічними агентами. Захист рослин є інструментом який повинен штучно корегувати процеси взаємодії, за одночасного отримання максимальних показників врожайності.

У процесі вивчення дисципліни студенти вивчають регуляторні механізми, які базуються на використанні біологічного методу, агротехнічних і організаційно-господарських заходів.

Теми лекцій

1. Завдання, мета, об'єкти дисципліни «Захист рослин за органічного виробництва», її значення у виробництві сільськогосподарської продукції.
2. Збереження, використання та стимуляція природних і штучних біологічних агентів.
3. Критерії ефективності природних і штучно створених популяцій корисних агентів.
4. Захист картоплі за органічного виробництва.
5. Захист томату та інших пасльонових культур за органічного виробництва.
6. Захист капустяних культур за органічного виробництва.
7. Захист зерняткових і кісточкових плодівих культур за органічного виробництва.
8. Захист ягідних культур за органічного виробництва.

Теми лабораторних занять.

1. Технологія вирощування та збереження корисних агентів.
2. Біологічна, технічна, економічна ефективність використання корисних агентів.
3. Фітофаги та хвороби картоплі за органічного виробництва.
4. Фітофаги та хвороби та інших пасльонових за органічного виробництва.
5. Фітофаги та хвороби капустяних за органічного виробництва.
6. Фітофаги та хвороби гарбузових за органічного виробництва.
7. Фітофаги та хвороби кісточкових і зерняткових плодівих культур за органічного виробництва.

АНТАГОНІСТИЧНІ МІКРООРГАНІЗМИ В ЗАХИСТІ РОСЛИН

Кафедра фітопатології ім. акад. В.Ф. Пересипкіна

Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології

Лектор	Башта Олена Валентинівна, к. біол. н., доцент Волощук Наталія Михайлівна, к. біол. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна «Антагоністичні мікроорганізми у захисті рослин» передбачає ознайомити студентів з одним із напрямків біологічного захисту рослин, а саме використання антагоністичних властивостей мікроорганізмів проти збудників хвороб. Вивчення морфологічних та фізіологічних особливостей бактерій, грибів, актиноміцетів – антагоністів шкідливих організмів

Теми лекцій:

1. Поняття про мікробний антагонізм.
2. Основні види антагонізму.
3. Антагоністи та їх практичне використання в боротьбі зі збудниками хвороб.
4. Застосування культури грибів-антагоністів.
5. Застосування культури бактерій-антагоністів.
6. Гіперпаразити фітопатогенів.
7. Застосування антибіотиків у захисті рослин від хвороб.
8. Застосування антагоністичних мікроорганізмів проти шкідників.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Приготування живильних середовищ для вирощування антагоністів.
2. Вилучення грибів-антагоністів з ґрунту.
3. Вилучення грибів-антагоністів з рослин та кормів.
4. Вилучення бактерій-антагоністів шкідливих організмів.
5. Методи якісного вивчення антибіотичних властивостей грибів-антагоністів.
6. Методи кількісного визначення антибіотичної активності грибів-антагоністів і препаратів антибіотиків.
7. Методи первинної ідентифікації антибіотиків.

БЕЗПЕКА ХАРЧУВАННЯ

Кафедра фізіології, біохімії рослин та біоенергетики

Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології

<i>Лектор</i>	Прилуцька Світлана Володимирівна, д. біол. н., професор
<i>Семестр</i>	7
<i>Освітній ступінь</i>	Бакалавр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (16 год лекцій, 14 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Дана дисципліна охоплює та вивчає хімічну природу, структуру, властивості і функції харчових продуктів та їх основних компонентів (білків, жирів, вуглеводів тощо), основи фізіології харчування людини залежно від умов її життя, віку та стану здоров'я, питання безпеки продовольчої сировини і харчових продуктів.

В Україні наразі формується державна політика в галузі харчової промисловості, зокрема, біотехнологія і безпека та якість харчових продуктів рослинного і тваринного походження. Послідовність етапів харчової промисловості наступна – це вирощування продукції, виробництво сировини, транспортування, зберігання, переробка, пакування, реалізація, приготування, споживання, а також утилізація харчових відходів. З огляду на це фахівцям різних галузей сільськогосподарського виробництва необхідно вирішити низку важливих завдань у сфері виробництва харчових продуктів та пропагування основ раціонального та безпечного харчування серед населення. На виконання цих завдань пропонується вивчення дисципліни Безпека харчування, яка узагальнює наукові та практичні досягнення в галузі фізіології, біохімії, молекулярної біології, мікробіології, харчової хімії та медицини.

Теми лекцій:

1. Класичні і альтернативні теорії харчування. Теоретико-концептуальні аспекти раціонального харчування.
2. Основи фізіології харчування. Санітарно-епідеміологічне значення їжі. Харчові отруєння та інфекції.
3. Якісний склад харчового раціону. Харчові та біологічні добавки.
4. Енергетична та харчова цінність продуктів. Основи складання харчових раціонів.
5. Біотехнологічні процеси харчових продуктів. Способи оптимізації харчування людей.
6. Екологічна чистота харчових продуктів та довкілля. Токсичні речовини у харчових продуктах.
7. Безпека харчових продуктів і продовольчої сировини.
8. Фальсифікація харчової продукції тваринного і рослинного походження.

Теми лабораторних занять:

1. Калорійність щоденного харчування. Принципи складання меню для різних верств населення.
2. Аналіз індивідуального харчового раціону за добу та відповідність його нормам.
3. Первинна екологічна експертиза продуктів харчування за упаковкою.
4. Аналіз етикетки улюбленого снеку.
5. Хімічний склад харчових продуктів. Якісне і кількісне визначення білків та вуглеводів у харчових продуктах.
6. Спектрометричне визначення вмісту нітритів у харчових продуктах методом.
7. Кількісне визначення вітаміну С (аскорбінової кислоти) у фруктах.

ФІТОСАНІТАРНА БЕЗПЕКА

Кафедра ентомології, інтегрованого захисту
та карантину рослин

Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології

Лектор	Сикало Оксана Олексіївна, к. с.-г. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Основи карантину рослин. В аграрному виробництві, торгівлі, транспортуванні та зберіганні продукції рослинного походження постійно виникають питання щодо її безперешкодного переміщення через державний кордон України. Розповсюдження шкідливих організмів у різних географічних регіонах земної кулі зумовлене кліматичними та антропічними факторами. Саме фітосанітарний контроль на державному кордоні та всередині країни спрямований на охорону території країни від проникнення з-за кордону карантинних та інших небезпечних шкідників, збудників хвороб рослин і насіння бур'янів, що можуть завдавати значних збитків народному господарству України.

Сучасні знання з фітосанітарного законодавства, порядку та методів проведення фітосанітарної експертизи, біології карантинних та інших шкідливих організмів, відсутніх на території країни.

Теми лекцій:

1. Поняття про карантин рослин, карантинний шкідливий організм.
2. Фітосанітарні заходи на державному кордоні.
3. Зовнішній карантин рослин.
4. Внутрішній карантин рослин.
5. Фітосанітарна експертиза об'єктів регулювання.
6. Знезараження продукції, що перетинає державний кордон України.
7. Карантин рослин для лісових порід дерев, лісоматеріалів, виробів з дерева.
8. небезпечні карантинні шкідники, збудники хвороб рослин, бур'яни.

Теми лабораторних занять:

1. Карантинні шкідливі організми плодових, цитрусових культур, винограду.
2. Карантинні шкідливі організми овочевих, квітково-декоративних культур, картоплі.
3. Карантинні шкідливі організми зернових культур, кукурудзи та зернопродукції.
4. Ентомологічна експертиза об'єктів регулювання.
5. Фітопатологічна експертиза об'єктів регулювання.
6. Накладання особливого карантинного режиму у вогнищах.
7. Вільні зони та вільні ділянки виробництва в Україні.

ГЕНЕТИЧНО МОДИФІКОВАНІ РОСЛИНИ

Кафедра екобіотехнології та біорізноманіття

Факультет захисту рослин, біотехнології та екології

Лектор	Кваско Олена Юріївна, к. біол. н.
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Генетично модифіковані рослини» є вивчення основних методів створення нових ліній та форм рослин з використанням технології рекомбінантних ДНК. Під час вивчення дисципліни студенти ознайомляться із базовими методами генетичної інженерії рослин, клонування генів, типами векторних конструкцій для генетичної трансформації рослин; способами отримання рослин із зміненим геномом, методами детекції трансгенів у рослинному матеріалі; напрямками створення та застосування генетично-модифікованих рослин в АПК. Вивчення дисципліни забезпечує формування навичок та умінь виконувати експериментальні дослідження з модифікації геному рослин та формує уявлення про переваги та ризики використання продуктів генетичної інженерії в біотехнологічному виробництві, а також шляхи уникнення можливих шкідливих наслідків застосування ГМ продукції.

Теми лекцій:

1. Поняття «Генетично модифіковані організми». Законодавче врегулювання дослідження, створення та використання генетично модифікованих рослин в Україні та світі. Генетична інженерія рослин.
2. Технологія рекомбінантних ДНК. Ферменти, що використовуються в технології рекомбінантних ДНК.
3. Векторні конструкції в генетичній інженерії рослин. Типи векторів для генетичної трансформації рослин.
4. Селективні та маркерні гени в генетичній інженерії рослин.
5. Прямі методи введення чужорідної ДНК в клітини рослин.
6. *Agrobacterium*-опосередкована трансформація рослинних клітин. Ti- та Ri-плазмідні. Механізми переносу T-ДНК в клітини рослин.
7. Методи детекції трансгенів в геномі рослин.
8. Генетично модифіковані рослини для АПК, можливі переваги та ризики використання.

Теми практичних занять:

1. Принципи конструювання векторів для генетичної трансформації рослин.
2. Виділення плазмідної ДНК з бактеріальних клітин.
3. Спектрофотометричне визначення концентрації ДНК.
4. Електрофорез нуклеїнових кислот для оцінки якості виділеної ДНК.
5. *Agrobacterium*-опосередкована трансформація рослин.
6. Виділення ДНК з рослинних клітин.
7. Конструювання праймерів для полімеразно-ланцюгової реакції.
8. Полімеразно-ланцюгова реакція та електрофорез нуклеїнових кислот з метою ідентифікації трансгенів у ДНК рослинних клітин.

ФАКУЛЬТЕТ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ

1. Земельні ресурси і земельний кадастр.
2. Візуалізація геопросторових даних.
3. Основи економіки землекористування.
4. Проектування баз геопросторових даних.
5. Просторове планування відновлення від наслідків війни.
6. Рейдерство у агробізнесі.
7. Ризики природокористування у XXI столітті.

ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ І ЗЕМЕЛЬНИЙ КАДАСТР

Кафедра геодезії та картографії

Факультет землевпорядкування

Лектор	Євсюков Тарас Олексійович, д. екон. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів	4
ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Земельні ресурси і земельний кадастр – це дисципліна, яка націлена на отримання знань, що характеризують масштаби й темпи використання людиною світових земельних ресурсів. У ній ґрунтовно аналізується сучасний стан, структура і характеристика використання земельних ресурсів світу, у т.ч. України, потенціал їхнього використання. Докладно вивчаються основи земельного кадастру. Розглядаються існуючі підходи до оцінки земель, зокрема прийняті в Україні (економічної, грошової, експертної, масової, бонітетної, агроекологічної). Вивчення дисципліни передбачає формування ключових і предметних компетентностей з інтегрованого управління земельними та водними ресурсами у контексті забезпечення

сталого розвитку, детального ознайомлення із 3D і 4D кадастрами у зарубіжних країнах, діджиталізацією в земельних відносинах. Ці знання стануть в нагоді у подальшому житті та для планування й розвитку професійної кар'єри.

Теми лекцій:

1. Еволюція, тренди й використання світових земельних ресурсів.
2. Потенціальні можливості використання земельних ресурсів світу. Land grabbing.
3. Земельні ресурси України, їхній сучасний стан і використання.
4. Основи земельного кадастру.
5. Оцінка земель. Девелопмент нерухомості.
6. Інтегроване управління земельними та водними ресурсами.
7. 3D і 4D кадастри. Земельний кадастр у зарубіжних країнах.
8. Діджиталізація земельних відносин і земельного кадастру.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Земельні і ґрунтові ресурси світу та України: стан, використання, охорона.
2. Мейнстрими і тренди сучасних земельних відносин. Ризики землекористування. Аграрне рейдерство.
3. Земельна ділянка як об'єкт оцінки. Плата за землю (земельний податок).
4. Робота з електронними сервісами Державного земельного кадастру. Створення власного електронного кабінету. Замовлення витягу з Державного земельного кадастру про земельну ділянку (лабораторне заняття).
5. Отримання відомостей про власників та користувачів земельних ділянок. Замовлення витягу про нормативну грошову оцінку землі (лабораторне заняття).
6. Консолідація земель. Система інтегрованого управління земельними і водними ресурсами (семінар).
7. Цифрові інструменти 3D і 4D кадастру.

ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ГЕОПРОСТОРОВИХ ДАНИХ

Кафедра геоінформатики і аерокосмічних досліджень Землі

Факультет землевпорядкування

Лектор	Заячківська Богданна Богданівна, к. екон. н. Денисюк Богдан Іванович, ст. викладач
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна «Візуалізація просторових даних» забезпечує вдосконалення студентами навиків застосування ГІС технологій при опрацюванні різноманітних джерел геопросторових даних та їх візуалізації. Ця дисципліна ставить за мету навчити використовувати методи геопросторового аналізу для прийняття якісних рішень в різних сферах діяльності. Візуалізація даних у рамках просторового аналізу полегшує сприйняття інформації за рахунок можливості реструктурування, класифікації, моделювання, сортування, презентації великих обсягів даних, що легко запам'ятовуються та є базисом оцінки результатів дослідження.

Теми лекцій:

1. Структура, функції геоінформаційних систем (ГІС).
2. Просторові об'єкти, шкали вимірювань та системи координат.
3. Методи формалізації просторово-розподіленої інформації.
4. Технології введення просторових даних.
5. Моделі просторових даних в ГІС.
6. Принципи візуалізації просторових та не просторових даних в ГІС.
7. Моделювання, аналіз та їх візуалізація в ГІС. Функціональні можливості програмного забезпечення ГІС.

Теми лабораторних занять:

1. Аналіз різноманітних джерел геопросторових даних.
2. Введення даних в ГІС, аналіз просторових даних.
3. Застосування матеріалів ДЗЗ в ГІС (робота з даними SRTM NASA).
4. Моделювання цифрової моделі рельєфу засобами ГІС.
5. Редагування, оформлення, збереження отриманої інформації.
6. Візуалізація та аналіз отриманої інформації.

ОСНОВИ ЕКОНОМІКИ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ

Кафедра земельного кадастру

Факультет землепорядкування

Лектор	Новаковська Ірина Олексіївна, д. екон. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Земельно-ресурсний потенціал України характеризується високим біопродуктивним різноманіття, земля відіграє важливу роль у всіх сферах життя людини. Проблеми в сфері регулювання земельних відносин, використання та охорони земельного фонду значною мірою пов'язані з фаховим рівнем кадрів у сфері землеустрою, охорони навколишнього природного середовища, економіки. Підвищення їх кваліфікації безпосередньо пов'язане з вивченням проблем оптимізації та екологізації землекористування, оцінки земельних ресурсів, орендних відносин, плати за землю, економічного механізму земельних відносин.

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи економіки землекористування» є вивчення основ економіки землекористування, теорії і практики функціонування землекористування як важливої складової сфери підприємницької діяльності, матеріальної і фінансової основи територіальних громад та держави.

Завданням вивчення навчальної дисципліни є: дослідження теорії економіки землекористування, теоретичних основ раціоналізації землекористування та ціноутворення землі

в ринковій економіці; оволодіння студентами методикою економічного аналізу, системою економічних показників, які характеризують землекористування; знання суті основних економічних категорій, особливості аграрного виробництва і ринку землі; формування знань, вмінь і навиків в області економіки землекористування, а також прищеплення системного і творчого пізнання їх реалізації в професійній діяльності.

Теми лекцій:

1. Суть, зміст і предмет землекористування.
2. Земельні ресурси, їх склад, характеристика та ефективність використання.
3. Економічні відносини у сфері землекористування в ринкових умовах.
4. Оптимізація і екологізація землекористування.
5. Земельна рента як показник прибутковості землі.
6. Економічний механізм охорони земельного фонду та стимулювання раціонального землекористування.
7. Територіальна організація системи землекористувань.
8. Обмеження та обтяження землекористування та їх вплив на економічні показники землекористування.

Теми практичних занять:

1. Визначення змісту та предмету землекористування.
2. Визначення показників ефективності використання земельних ресурсів.
3. Аналіз трансформації економічних відносин власності на землю в умовах ринку сільськогосподарських підприємств.
4. Розрахунок земельної ренти за результатами господарської діяльності та природничої особливості землі.
5. Визначення показників нормативної грошової оцінки.
6. Визначення розміру земельного податку та орендної плати за землю.
7. Визначення розміру орендної плати за здані в оренду сільськогосподарські угіддя, землі в населених пунктах.
8. Розрахунок втрат сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва.

ПРОЕКТУВАННЯ БАЗ ГЕОПРОСТОРОВИХ ДАНИХ

Кафедра геоінформатики і аерокосмічних
досліджень Землі

Факультет землевпорядкування

Лектор	Москаленко Антоніна Анатоліївна, к. тех. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна “Проектування баз геопросторових даних” забезпечує вивчення основ побудови моделей баз геопросторових даних. Вивчається використання UML для побудови уніфікованої структури баз даних. В межах дисципліни вивчаються особливості проектування баз геопросторових даних та формування знань про розвиток об’єктно-орієнтованих систем в Україні та світі, внесок українських і закордонних вчених. Мета дисципліни полягає у вивченні основних принципів, методів і засобів організації та проектування баз геопросторових даних (БГД). Завдання дисципліни: надання відомостей про просторові бази даних та банки даних, інформаційні системи, в тому числі про вимоги, які до них висуваються, принципи проектування та склад БГД; опанування одної із сучасних систем управління просторовими базами даних; набуття навичок із проектування моделей просторових баз даних.

Теми лекцій:

1. Основи проектування баз даних.
2. UML діаграми для подання структур ГІС.
3. Проектування баз геопросторових даних.
4. Проектування просторових об'єктів та їх атрибутів в базі геопросторових даних.
5. Схеми бази геопросторових даних.
6. Мова структурованих запитів.

Теми лабораторних занять:

1. Проектування схеми бази геопросторових даних.
2. Створення бази геопросторових даних в ArcGIS.
3. Завантаження даних до бази геопросторових даних.
4. Побудова запитів до даних в базі геопросторових даних.
5. Робота з базою геопросторових даних, експорт та імпорт даних.

ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ ВІДНОВЛЕННЯ ВІД НАСЛІДКІВ ВІЙНИ

Кафедра землевпорядного проектування

Факультет землевпорядкування

<i>Лектор</i>	Мартин Андрій Геннадійович, д. екон. н., професор
<i>Семестр</i>	7
<i>Освітній ступінь</i>	Бакалавр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна передбачає комплексне ознайомлення із процесами просторового планування в контексті подолання наслідків російської агресії в Україні. Здобувачі дізнаються про інструменти та методики оцінки збитків внаслідок війни, особливості провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану, а також управління соціальними та демографічними змінами, що зумовлені воєнними діями.

Студенти отримують практичні знання у сфері просторового планування для ефективного відновлення територій, які постраждали внаслідок військових дій, в тому числі опанують методи ідентифікації та оцінки збитків, зумовлених воєнними діями, ознайомляться із основними етапами протимінної діяльності та відновлення забруднених територій, опанують методику просторового планування у постраждалих громадах, а також можливості сучасних цифрових технологій для управління відновленням.

Теми лекцій:

1. Історичний контекст та аналіз наслідків російської агресії в Україні.
2. Ідентифікація та оцінка збитків: методики та практика.
3. Наслідки війни та їх вплив на бізнес.
4. Соціальні та демографічні наслідки війни.
5. Оцінка забруднення території та протимінна діяльність.
6. Просторове планування в умовах воєнної загрози.
7. Розробка планів відновлення для постраждалих громад.
8. Цифрові технології у просторовому плануванні.

Теми практичних занять:

1. Методологія оцінки збитків RDNA Світового банку.
2. Використання інструментів дистанційного зондування для оцінки збитків.
3. Сценарії господарської адаптації підприємства в умовах війни.
4. Аналіз соціальних змін в постраждалих регіонах.
5. Практичне використання кадастрових систем для обліку забруднення вибухонебезпечними предметами.
6. Розробка стратегічного плану відновлення для конкретної громади.
7. Використання цифрових технологій для аналізу та планування відновлення.
8. Практичний кейс: відновлення міста після війни з використанням просторового планування.

РЕЙДЕРСТВО У АГРОБІЗНЕСІ

Кафедра землевпорядного проектування

Факультет землевпорядкування

<i>Лектор</i>	Мартин Андрій Геннадійович, д. екон. н., професор
<i>Семестр</i>	7
<i>Освітній ступінь</i>	Бакалавр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна передбачає ознайомлення із основними методами попередження та протидії рейдерству у сучасному агробізнесі, що передбачає заволодіння земельними ділянками та майном сільськогосподарських підприємств на нібито законних підставах, в основі виникнення яких лежать прогалини в законі або системні недоліки функціонування державних інститутів (кадастрово-реєстраційної системи, судової та правоохоронної систем, системи реєстрації юридичних осіб тощо). Особлива увага приділяється земельному рейдерству, що набуло особливого поширення в умовах переважання орендних земельних відносин та недосконалої кадастрово-реєстраційної системи. Попри сприйняття рейдерства суспільством як цілком незаконного явища, в рамках курсу розглядаються особливості як «білого» рейдерства, при якому рейдер креативно користується прогалинами в законодавстві і неефективним управлінням сільськогосподарського підприємства, так і «чорного» рейдерства, при якому підробляються документи, підписи, виконуються протиправні

реєстраційні дії тощо. Студенти отримають практичні навички проведення ефективного аудиту земельного банку сільськогосподарського підприємства як однієї із головних передумов протидії рейдерству, навчатися управляти ризиками володіння сільськогосподарською нерухомістю в умовах запровадження ринку земель сільськогосподарського призначення.

Теми лекцій:

1. Поняття рейдерства в агробізнесі та його суб'єкти.
2. Способи «чорного», «сірого» та «білого» рейдерства.
3. Земельні ділянки як особливий об'єкт рейдерства у агробізнесі.
4. Історія розвитку та недоліки кадастрово-реєстраційної системи України.
5. Управління земельними спорами та ризиками володіння нерухомістю.
6. Аудит земельного банку як складова економічної безпеки агробізнесу.
7. Розвиток законодавства щодо боротьби з рейдерством.
8. Досвід боротьби з рейдерством у зарубіжних країнах.

Теми практичних занять:

1. Договори оренди та емфітевзису у сучасному агробізнесі
2. Земельно-кадастрова інформація як інструмент рейдера.
3. Користування відомостями реєстру речових прав на нерухоме майно.
4. Механізм (розвідка, оцінка захисту компанії-жертви, розробка схеми захоплення підприємства, здійснення захоплення) і типові способи рейдерських захоплень сільськогосподарських підприємств.
5. Дефектні титули прав на землю та їх оскарження.
6. Due diligence (аудит) земельного банку сільськогосподарського підприємства.
7. Структурування угоди про перехід прав на сільськогосподарське підприємство.

РИЗИКИ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ У ХХІ СТОЛІТТІ

Кафедра геодезії та картографії

Факультет землевпорядкування

Лектор	Ковальчук Іван Платонович, д. географ. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Ризики природокористування у ХХІ столітті» є формування у студентів теоретичних і практичних знань про проблеми і ризики, з якими вже зустрілося людство на початку 21 століття та які неминуче загострюватимуться й надалі. Тому розуміння сутності поняття «ризик природокористування», критеріями розпізнавання ризиків, з основними класифікаціями ризиків природокористування та характеристиками основних їх видів (груп) допоможе студентам розширити свій світогляд, глибше розуміти причини небезпек, з якими зустрінеється людство впродовж 21 століття, а отже бути готовими протидіяти цим загрозам.

До основних **завдань** дисципліни відносимо: формування у студентів системи знань про ризики природокористування; ризики перенаселення одних регіонів Землі і старіння населення в інших; зростання геополітичної напруги і тероризму; загострення соціальних, економічних і технологічних ризиків; ризики погіршення екологічного стану довкілля і деградації екосистем суші й океанів, ризики збіднення біотичного і ландшафтного різноманіття; ризики несприятливих змін клімату на глобальному, національному і регіональному рівнях; ризики вичерпання природних ресурсів тощо.

Важливою складовою курсу формування навиків з оцінювання гостроти ризиків та визначення причин цих явищ і процесів; формування вмінь обґрунтовувати комплекси заходів зі збереження

і раціонального використання природних ресурсів Землі, вирішення соціальних, економічних, геополітичних, технологічних та екологічних проблем природокористування, пов'язаних з різними сферами життєдіяльності людства.

Теми лекцій:

1. Сутність поняття «ризик природокористування». Критерії оцінювання ризиків. Класифікації ризиків співіснування природи і суспільства у XXI столітті.
2. Головні ризики розвитку людства у XXI столітті (загальний огляд).
3. Геополітичні ризики сучасного світу та їх вплив на природокористування і життя людей.
4. Економічні, демографічні і соціальні ризики світу і система природокористування.
5. Технологічні ризики і ризики продовольчої безпеки регіонів світу, їх вплив на системи природокористування.
6. Екологічні і кліматичні ризики в різних частинах і регіонах світу і система природокористування.
7. Засади і напрями зниження ризиків природокористування як загроз для існування людства у XXI столітті.

Теми практичних занять:

1. Аналіз поглядів зарубіжних і вітчизняних вчених на проблему ризиків природокористування у сучасному світі
2. Класифікації ризиків. Оцінювання гостроти ризиків прояву несприятливих процесів та їх впливу на природокористування.
3. Аналіз сутності геополітичних ризиків сучасного світу та їх впливу на життєдіяльність людей в різних регіонах Світу.
4. Аналіз економічних, демографічних і соціальних ризиків розвитку різних регіонів і країн світу.
5. Оцінювання спектру технологічних ризиків природокористування і ризиків продовольчої безпеки.
6. Оцінка гостроти екологічних ризиків і наслідків глобальних та регіональних змін клімату для природи і господарських комплексів людства.
7. Засади зниження ризиків природокористування та існування людства у 21 столітті.

ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

1. Основи програмування.
2. Веб та мобільний дизайн.
3. Комп'ютерні мережі та кібербезпека.
4. Технології BlockChain.
5. Фінансові технології, біткоїн та ринок криптовалют.
6. Статистичний аналіз з Python.
7. Веб-аналітика та основи таргетингу.
8. Моделювання бізнес-процесів і Mining.
9. Штучний інтелект для навчання та саморозвитку.
10. Дизайн інтерактивних систем (дизайн мислення).

ОСНОВИ ПРОГРАМУВАННЯ

Кафедра інформаційних систем і технологій

Факультет інформаційних технологій

Лектор	Смолій Вікторія Миколаївна, д. тех. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (14 год лекцій, 16 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Метою викладання дисципліни “Основи програмування” є отримання студентами знань з області розробки алгоритмів та програмування. Оволодіння такими знаннями дозволить реалізовувати задачі автоматизації обробки інформації, автоматизації керування об'єктами, в тому числі, сільськогосподарськими, за допомогою комп'ютерної техніки.

Такі знання майбутній спеціаліст зможе застосовувати як при подальшому навчанні, так і після отримання вищої освіти у своїй професійній діяльності. У результаті вивчення дисципліни “Програмування” студенти отримують знання з питань: визначення алгоритмів; технології розробки алгоритмів; використання алгоритмічних мов для реалізації розроблених алгоритмів на персональних комп'ютерах (ПК); технології розробки програм на мові С; базових конструкцій мови С; та оволодіти практичними навичками розробки алгоритмів лінійної, розгалуженої та циклічної структур; умінням розроблювати програми на мові С; практичними навичками реалізації алгоритмів на мові С та налагодження програм.

Теми лекцій:

1. Особливості мови С. Структура даних і вирази.
2. Структура і приклад програми.
3. Класи пам'яті. Логічні вирази. Керуючі структури.
4. Масиви та покажчики.
5. Функції. Структури.
6. Файли.
7. Функції обміну з потоками.
8. Керування буферизацією.

Теми практичних занять:

1. Арифметичні основи побудови елементів і вузлів обчислювальних машин і систем.
2. Алгоритмізація задач.
3. Лінійні обчислювальні процеси.
4. Умовні конструкції: оператори розгалуження.
5. Циклічні конструкції: оператори циклу.
6. Функції та рекурсія.
7. Вказівники і одновимірні масиви даних.
8. Масиви. Динамічне виділення пам'яті.

ВЕБ ТА МОБІЛЬНИЙ ДИЗАЙН

Кафедра інформаційних систем і технологій

Факультет інформаційних технологій

Лектор	Волошина Тетяна Володимирівна, к. пед. н., доцент Саяпіна Таїсія Петрівна, ст. викладач
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (14 год лекцій, 16 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна «Веб та мобільний дизайн» розкриває основні аспекти та практичні навички, необхідні для створення ефективних та привабливих вебсайтів та застосунків. Студенти отримують знання про тренди вебдизайну, основні поняття графічного та інтерактивного дизайну, а також розглянуть важливі аспекти типографіки, використання кольорів та композиції. Курс включає в себе вивчення технік адаптивного та респонсивного дизайну для оптимізації вебсайтів для різних пристроїв та роздільних здатностей екранів. Студенти отримують можливість вивчити інструменти та технології для створення макетів, вибору кольорів, шрифтів, анімаційних ефектів та інтерактивних елементів, що забезпечують ефективну взаємодію з користувачем. Завдяки практичним завданням і колективним проєктам студенти отримують можливість застосовувати знання на практиці, що підготує їх до викликів у сфері вебдизайну.

Теми лекцій:

1. Основні поняття, інструменти та технології вебдизайну.
2. Кольоровий дизайн та психологія кольорів.
3. Типографіка та шрифти в вебдизайні.
4. Візуальна ієрархія сайту.
5. Композиція в вебдизайні.
6. Адаптивний та респонсивний дизайн.
7. Мобільний дизайн. Дизайн-системи. Android. iOS.

Теми практичних занять:

1. Тренди у веб та мобільному дизайні.
2. Використання кольорів для створення атмосфери та брендування.
3. Типографіка та вибір шрифтів для вебсайтів.
4. Створення візуальної ієрархії через роботу з контентом.
5. Створення збалансованої композиції для вебсайту.
6. Техніки створення адаптивних та респонсивних інтерфейсів для мобільних та десктопних пристроїв.
7. Розробка макету та інтерфейсу користувача для мобільного застосунку.
8. Фінальний проєкт: Створення онлайн-портфоліо на Behance/Dribbble.

КОМП'ЮТЕРНІ МЕРЕЖІ ТА КІБЕРБЕЗПЕКА

Кафедра комп'ютерних систем, мереж та кібербезпеки

Факультет інформаційних технологій

Лектор	Матієвський Володимир Валерійович, ст. викладач
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Сучасний інформаційний світ постійно працює у високому темпі і розвитку. Великі об'єми даних передаються кожної секунди на великі відстані. Тому необхідно забезпечити безвідмовну роботу комп'ютерної мережі. У даній дисципліні розглядається структурна моделі OSI комп'ютерної мережі, які є протоколи, що забезпечують стабільну роботу. Вивчається що таке маршрутизатори і комутатори, як вони працюють. Створення віртуальних машин. Структура мережевого захисту. Які є види атак і як захищатися. Розглянуто основні вимоги до побудови комп'ютерної мережі офісу.

Даний курс розроблено і схвалено компанією CISCO, яка є світовим лідером у напрямі побудови комп'ютерних мереж та кіберзахисту.

Також при позитивному складанні екзамену по дисципліні студент отримає два сертифікати від компанії CISCO про проходження даного курсу.

Теми лекцій:

1. Комп'ютерні мережі у нашому повсякденному житті.
2. Передача даних у локальній мережі.
3. Мережева адресація.

4. Надання мережевих сервісів.
5. Створення домашньої мережі.
6. Елементи кібербезпеки.
7. Налаштування промислового мережевого обладнання.
8. Тестування і пошук несправностей у локальній мережі.
9. Кібербезпека – світ експертів і злочинців.
10. Куб кібербезпеки.
11. Кібербезпека – загрози, вразливості та атаки.
12. Мистецтво захисту таємниць.
13. Забезпечення цілісності даних.
14. Концепція п'яти дев'яток кіберзахисту.
15. Захист домену кібербезпеки.

Теми занять:
(практичних, лабораторних)

1. Створення простої мережі та трасування підключення до Інтернету.
2. Визначення конфігурації IP-адреса комп'ютера. Виготовлення Ethernet кабеля.
3. Мережеві підключення та службові команди. Підключення до WI-FI роутера.
4. Захоплення пакетів за допомогою WireShark.
5. Вивчення дозволів DNS-імен.
6. Базові налаштування безпеки WI-FI мереж.
7. Створення мережі невеликого офісу. Пошук несправностей у мережі.
8. Встановлення віртуальної машини. Вивчення автентифікації, авторизації та обліку.
9. Виявлення загроз та вразливостей.
10. Використання стенографії для приховування паролей.
11. Злам паролів користувачів на окремому ПК.
12. Використання цифрових підписів.
13. Створення віддаленого доступу.
14. Захист Linux систем.
15. Захист Windows систем.

ТЕХНОЛОГІЯ БЛОКЧЕЙН

Кафедра інформаційних систем і технологій

Факультет інформаційних технологій

Лектор	Швиденко Михайло Зіновійович, к. екон. н., професор Рогоза Костянтин Геннадійович, к. екон. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Мета курсу – сформувати у студентів систему знань в області основ технології блокчейн та її застосування в бізнес-процесах.

Завданнями курсу є: визначення теоретичних та практичних аспектів функціонування технології блокчейн та криптовалют; ознайомлення із механізмами реалізації блокчейн технологій; аналіз існуючих блокчейн платформ; ознайомлення з процедурою ICO; визначення основних сфер використання технології блокчейн; вивчення проблем і перспектив розвитку технології блокчейн.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде:
знати: принципи функціонування технології блокчейн, основні форми та методи майнінгу криптовалют; механізм проведення та затвердження трансакцій криптовалют, принципи створення і функціонування розумних контрактів, основні можливості мови програмування Solidity; області застосування технології блокчейн;

уміти: налаштувати оточення для створення приватного блокчейну; розробляти та удосконалювати смарт-контракти; створювати середовище та запускати ICO; визначати сфери ефективного застосування технології блокчейн.

Теми лекцій:

1. Введення в технологію блокчейн.
2. Як функціонує блокчейн біткоїну.
3. Блокчейн-платформа Ефіріум.
4. Токенізація та ICO.
5. Приватні блокчейни.
6. Децентралізовані додатки (DApps).
7. Застосування технології блокчейн.

Теми лабораторних занять:

1. Налаштування оточення для створення локального блокчейну.
2. Знайомство із середовищем Remix і альтернативний спосіб запуску локального блокчейн Ethereum.
3. Створення найпростішого смарт-контракту.
4. Створення смарт-контракту «візитка».
5. Наслідування і модифікатори.
6. Поняття та основні вимоги токена ERC20. Розробка токена за стандартом ERC20.
7. Запуск типової процедури Initial Coin Offering (ICO) з використанням смарт-контрактів.
8. Знайомство з Hyperledger Fabric.

ФІНАНСОВІ ТЕХНОЛОГІЇ, БІТКОЇН ТА РИНОК КРИПТОВАЛЮТ

Кафедра економічної кібернетики

Факультет інформаційних технологій

Лектор	Жерліцин Дмитро Михайлович, д. екон. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна «Фінансові технології, біткоїн та ринок криптовалют» націлена на послідовне оволодіння студентами сучасними фінансовими технологіями. Розглядаються загальні ознаки технологій, що модернізують фінансові послуги і продукти. Сучасні сервіси онлайн платежів та переказів. Перекази між фізичними особами (P2P). Хмарні каси та смарт-термінали. Споживче та бізнес кредитування, кредитний скоринг на базі смарт технологій. Он-лайн фінансові ринки криптовалют, інтернет-брокери. Технології технічного та фундаментального аналізу ринків віртуальних фінансових активів.

В результаті вивчення дисципліни студент набуває здібностей: застосовувати сучасні моделі та методи інвестиційного менеджменту для обґрунтування управлінських рішень; використовувати сучасні фінансові технології у бізнесі та особистій діяльності; реалізувати принципи інформаційної безпеки економічних систем; проводити операції з онлайн торгівлі цифровими фінансовими активами.

Теми лекцій:

1. Ринок фінансових послуг в умовах цифрової трансформації.
2. Цифровий фінансовий профіль: стусність, особливості використання та безпека.
3. Сутність, класифікація та принципи використання сучасних цифрових фінансових продуктів.
4. Поняття про біткоїн. Криптовалюта як технологія та фінансовий актив.
5. Особливості аналізу сучасних фінансових ринків.
6. Стратегії ринкової торгівлі та інвестиційний портфель.
7. Прогнозування прибутковості та ризику інвестицій у біткоїн.
8. Ринок алькоїнів.

Теми лабораторних занять:

1. Огляд продуктів на сучасних фінансових ринках.
2. Наповнення цифрового фінансового профіля фізичної особи.
3. Особливості сучасних фінансових продуктів.
4. Види та особливості криптовалют як віртуальних фінансових активів.
5. Методи аналізу тенденцій та коливань на ринку криптовалют.
6. Стратегії ринкової торгівлі на ринку криптовалют.
7. Сучасні інформаційно-аналітичні інструменти підтримки інвестиційних рішень на ринку криптовалют.

СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ З PYTHON

Кафедра економічної кібернетики

Факультет інформаційних технологій

Лектор	Жерліцин Дмитро Михайлович, д. екон. н., професор Кравченко Володимир Миколайович, д. екон. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Розглядаються основні принципи збирання й оброблення даних, поняття відкритих даних, особливості аналітики у сфері економіки та природокористування. Визначено ключові підходи до візуалізація даних, етапи попередньої і тематичної обробки даних. Вивчаються основи мови програмування Python. Розглянуто інструменти мови програмування Python щодо обробки первинної обробки даних, реалізації методів описової статистики, групування та очищення даних, аналізу часових рядів, інтерактивних методів аналізу. Передбачається створення аналітичних звітів (презентацій, інфографічних матеріалів), формування та оприлюднення портфоліо аналітика.

У результаті вивчення дисципліни студент набуває здібностей: збирати та проводити первинне оброблення великих обсягів даних з різних джерел походження; проводити аналітичну обробку інформації різної структури та змісту; використовувати можливості мови програмування Python для аналізу та візуалізації даних; автоматизувати процес підготовки аналітичних звітів.

Теми лекцій:

1. Сучасні методи та підходу до аналізу та візуалізація даних.
2. Основи мови програмування Python. Структури даних та повторне використання аналітичного коду.
3. Основи роботи з Pandas: аналіз даних, що представлені таблицями.
4. Очищення та первинний аналіз даних. Описова статистика з Python.
5. Базові графічні можливості аналізу даних з Python.
6. Задачі кореляції та регресії з Python.

Теми лабораторних занять:

1. Збирання та первинна обробка відкритих даних.
2. Основи програмування Python.
3. Для автоматизації процесів збирання первинної інформації з Python.
4. Автоматизація первинної обробки даних .
5. Використання сучасних аналітичних інструментів, програмних продуктів та хмарних технологій.
6. Базові можливості з візуалізація даних за допомогою Python (seaborn).

ВЕБ-АНАЛІТИКА ТА ОСНОВИ ТАРГЕТИНГУ

Кафедра економічної кібернетики

Факультет інформаційних технологій

Лектори	Жерліцин Дмитро Михайлович, д. екон. н., професор Костенко Інна Сергіївна, доктор філософії з економіки		
Семестр	7		
Освітній ступінь	Бакалавр		
Кількість кредитів ЄКТС	4		
Форма контролю	Залік		
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год лабораторних занять)		

Загальний опис дисципліни

Дисципліна «Бізнес-аналітика: прикладні аспекти» розроблена для здобувачів I (бакалаврського) рівня вищої освіти усіх спеціальностей. Вивчення дисципліни дозволяє:

- Отримати цілісне уявлення про методи та моделі в бізнес-аналізі;
- Дізнатися про сучасні інструментальні засоби бізнес-аналізу і їх реалізацію на ПК;
- Навчитися інтерпретувати результати бізнес-аналізу для прийняття управлінських рішень;
- Познайомитися з аналітикою в середовищі MS Excel та MS Power BI.

Метою курсу є: набуття теоретичних і практичних знань з основ бізнес-аналітики та використання сучасних методів та моделей для прийняття управлінських рішень на підприємстві.

Теми лекцій:

1. Бізнес-аналітика: ключові поняття та підходи.
2. Основні метрики в бізнес-аналізі.
3. Бізнес-аналіз та особливості роботи з даними.
4. Базові інструментальні засоби бізнес аналітики.
5. Прикладні моделі бізнес-аналітики.
6. Управління показниками ефективності в бізнес-аналізі.

Теми лабораторних занять:

1. Визначення параметрів та декомпозиція в бізнес-аналізі.
2. Обчислення основних метрик бізнес-аналітики в середовищі Excel.
3. Імпорт, обробка та об'єднання даних. Специфічні функції в Excel для побудови dashboard.
4. Power Pivot та формування оперативної звітності.
5. Системи бізнес-аналітики. Аналітика та візуалізація даних з Power BI.
6. Бізнес-аналітика та моделювання. Робота з ключовими метриками (параметрами) моделі.
7. Управління показниками ефективності в бізнес-аналізі: порівняння та аналіз відхилення отриманих показників ефективності від запланованих, оцінка ризиків та адекватності застосовуваної моделі, визначення можливих обмежень.

МОДЕЛЮВАННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ І PROCESS MINING

Кафедра економічної кібернетики

Факультет інформаційних технологій

Лектор	Кравченко Володимир Миколайович, д. екон. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Розглядаються методи й інструменти моделювання бізнес-процесів і Process Mining в контексті підвищення результативності та ефективності операційної діяльності підприємства. Варто зазначити, що розроблені моделі бізнес-процесів полегшують завдання бізнес-аналітиків, зокрема аналіз, комунікацію та перевірку вимог щодо змін у бізнес-системі, розробку регламентів та інформаційних систем. При цьому вивчаються найпоширеніші та затребувані нотації бізнес-процесів і відповідне програмне забезпечення для їх аналізу (імітації) й автоматизації.

У результаті вивчення дисципліни студент набуває здібностей: аналізувати операційну діяльність і бізнес-процеси на підприємствах; виявляти притаманні ним проблеми та можливості для їх вдосконалення; застосовувати широкий спектр методів і інструментів моделювання бізнес-процесів, а також використовувати відповідні спеціалізовані програмні продукти; використовувати методи Process Mining задля покращення роботи підприємства.

Теми лекцій:

1. Поняття бізнес-процесів та їх моделювання.
2. BPMN-моделі бізнес-процесів.
3. Графічна нотація процесів UML Activity Diagram.
4. Методологія ARIS для структуризації бізнес-процесів.
5. Теорія черг і дискретно-подієве моделювання.
6. Каузальний аналіз і системно-динамічні моделювання.
7. Мережі Петрі як базис Process Mining.
8. Методи Process Mining.

Теми лабораторних занять:

1. Функціонально-вартісний аналіз і оцінка ефективності бізнес-процесів.
2. Побудова й імітація BPMN-моделей в ППП «BizAgi».
3. Розробка дескриптивних моделей в нотації UML Activity Diagram.
4. Розробка ePC-моделей бізнес-процесів (ARIS Express).
5. Розрахунки параметрів систем масового обслуговування.
6. Системно-динамічне моделювання в ППП «VenSim».
7. Побудова й імітація мереж Петрі.
8. Реалізація методів Process Mining.

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ДЛЯ НАВЧАННЯ ТА САМОРОЗВИТКУ

Кафедра інформаційних систем і технологій

Факультет інформаційних технологій

Лектор	Кузьмінська Олена Геронтіївна, д. пед. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (14 год лекцій, 16 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

На сьогодні штучний інтелект (ШІ) та машинне навчання є інструментами розвитку професійних та м'яких навичок, консультування, перевірки гіпотез й вирішення проблем.

Ця дисципліна пропонує студентам можливість дослідити, оскільки навчання відбувається за запитами (*Inquiry-based learning*), як сучасні інноваційні технології ШІ використовувати для покращення навчання та особистого розвитку. Вивчення кожної теми (відбувається на основі відкритих запитань, сценаріїв пропонованих викладачем чи запитів студентів), надає практичні навички та знання, які можуть бути використані в різних сферах життя, зокрема, для розвитку навичок ХХІ століття: критичного мислення та аналізу даних, групової роботи, проведення досліджень та створення інтерактивного контенту, управління часом та завданнями.

Ця дисципліна для активних студентів, які не чекають готових рішень, але відкриті до експериментів та обміну досвідом використання цифрових технологій ШІ. Як результат, кожен студент розробляє власний проєкт на тему: «Сміливість змінюватися зі Штучним Інтелектом», де використовує знання та навички, набуті під час вивчення дисципліни, і презентує його перед групою та викладачем.

Теми лекцій:

1. Основи Штучного Інтелекту та його роль у сучасному світі.
2. Тренди та виклики використання ШІ для навчання та саморозвитку.
3. Використання ШІ для персоналізації навчання та створення інтерактивних матеріалів.
4. Розвиток особистих та професійних навичок.
5. Етика та соціальні аспекти застосування ШІ.
6. Розвиток навичок для майбутнього.

Теми практичних занять:

1. Добір матеріалів та ресурсів для розуміння основ ШІ.
2. Аналіз інтерактивних інструментів OpenAI для генерації тексту та розуміння його принципів.
3. Огляд пошукових систем наукової інформації; використання ШІ для реферування та перекладу відео.
4. Аналіз інструментів ШІ для створення шаблонів презентацій та тематичних схем.
5. Аналіз інструментів ШІ для автоматичного створення відео та генерації зображень.
6. Огляд інструментів ШІ для розвитку особистих навичок та підвищення продуктивності.
7. Огляд матеріалів та ресурсів для дослідження етичних аспектів застосування ШІ.
8. Підсумковий проєкт: історії, створені про і за допомогою ШІ.

ДИЗАЙН ІНТЕРАКТИВНИХ СИСТЕМ (ДИЗАЙН МИСЛЕННЯ)

Кафедра комп'ютерних систем, мереж та кібербезпеки

Факультет інформаційних технологій

<i>Лектор</i>	Назаренко Володимир Анатолійович, доктор філософії
<i>Семестр</i>	7
<i>Освітній ступінь</i>	Бакалавр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (14 год лекцій, 16 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

«Дизайн» – це дія планування чогось наперед. Дизайн може бути комп'ютерним, інтерактивним, графічним, ігровим або продуктовим. Дизайн-мислення – це нелінійний ітеративний процес, який використовують команди, щоб зрозуміти користувачів, оскаржити припущення, переглянути проблеми та створити інноваційні рішення для створення прототипу (прототипування) та тестування. Такий процес включає п'ять етапів, а саме:

- Співпереживання;
- Визначення;
- Ідея;
- Прототип;
- Перевірка.

Дизайн мислення в контексті дизайну продукту – це узгодження цінності для користувача (цільовий клієнт, його проблема та потенційне рішення) з бізнес-цінністю (бізнес-ціль, бачення та стратегія). Курс «Дизайну мислення» дозволить опанувати такі етапи: визначити проблему чи питання чи нове рішення; провести аналіз вимог та предметної області; розробляти та представляти ідею; графічно представити продукт чи сервіс/гру тощо.

Теми лекцій:

1. Інтерактивний дизайн (вступ).
2. Дизайн мислення – термінологія, його складові компоненти та методології.
3. Організація дизайн проєкту.
4. Інтерактивність у дизайні.
5. Системи дизайну.
6. Дизайн фізичних об'єктів та систем.
7. Графічний та відео-дизайн.

Теми лабораторних занять:

1. Дослідження та представлення ідеї дизайну.
2. Розробка та підготовка дизайн проєкту.
3. Аналіз та порівняння ідей.
4. Дизайн простих інтерфейсів.
5. Дизайн проєкту (на вибір).

ФАКУЛЬТЕТ КОНСТРУЮВАННЯ ТА ДИЗАЙНУ

1. Все для автомобіліста.
2. 3D моделювання.
3. Smart будівлі.
4. Технології віртуальної реальності.
5. Проектування та конструювання 3D принтера.

ВСЕ ДЛЯ АВТОМОБІЛІСТА

Кафедра надійності техніки

Факультет конструювання та дизайну

Лектор	Сиволапов Володимир Анатолійович, ст. викладач Бистрий Олександр Миколайович, ст. викладач
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Курс закладає основні принципи експлуатації приватного автомобіля від покупки до утилізації, а також практичні рекомендації зі знаходження та усунення причин відмов, вміння діагностувати та ремонтувати механізми з використанням сучасних методів та засобів.

Теми лекцій:

1. Рекомендації по вибору автомобіля та оформленню документів.
2. Експлуатаційна та ремонтна оцінка технологічності конструкцій сучасних автомобілів.
3. Особливості знаходження та усунення несправностей та відмов автомобілів.
4. Вибір паливо-мастильних та експлуатаційних матеріалів для автомобіля.
5. Вибір фільтрів для автомобіля: переваги та недоліки.
6. Ремонт автомобільного двигуна в умовах гаража.
7. Особливості проведення шиномонтажних робіт для автомобіля.
8. Діагностування та ТО сучасних автомобілів. Вибір методів та технологій.

Теми практичних занять:

1. Введення в експлуатацію та обкатування автомобіля.
2. Діагностування та усунення характерних несправностей автомобіля.
3. Оснащення автомобільного гаража: вибір обладнання, інструментів, пристосувань.
4. Де помити автомобіль?
5. Вибір та обслуговування акумуляторних батарей.
6. Сучасний технічний сервіс.
7. Усунення несправностей автомобіля в дорожніх умовах.
8. Особливості підготовки.

3D МОДЕЛЮВАННЯ

Кафедра будівництва

Факультет конструювання та дизайну

Лектор	Березовий Микола Георгійович, к. тех. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Курс «3D моделювання» дає змогу засвоїти теоретичні основи, принципи і особливості розроблення концептуальних моделей, презентацій, ескізної та робочої проектної документації будівель та споруд на основі технології BIM (Building Information Modelling – Інформаційне моделювання будівель) та закріпити на практиці отримані знання в одному із найбільш розповсюджених сучасних програмних комплексах, які реалізують елементи технології BIM – Autodesk AutoCAD.

Теми лекцій:

1. Вступ. Історія розвитку комп'ютерного моделювання будівель та споруд.
2. Основні принципи BIM і CAD-технологій проектування, їх порівняння. Переваги технології BIM.
3. Сучасні програмні комплекси, як інструменти реалізації технології інформаційного моделювання, їх основні особливості, сфери застосування.

4. Методологія проектної роботи на основі технології інформаційної моделі будівлі.

5. Ланцюгова технологія проектування у декількох програмах із використанням імпорту-експорту результатів.

6. Реалізація технології BIM у ПК «ЛІРА-САПР» та «Autodesk AutoCAD».

7. Основні засоби створення моделей в «Autodesk AutoCAD». Інструментарій архітектурного проектування будівель.

8. Оформлення робочої документації у середовищі «Autodesk AutoCAD» та вивід на друк.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Загальне знайомство з програмним комплексом «Autodesk AutoCAD» - загальна схема функціонування, інтерфейс, гарячі клавіші.

2. Створення системи координатних осей, рівнів, несучих та огорожуючих конструкцій типового поверху.

3. Моделювання заповнень віконних та дверних прорізів, підготовка моделі до багатопверхового копіювання, копіювання.

4. Моделювання нетипових поверхів будівлі, фундаментів, створення та налаштування текстур матеріалів, оформлення фасаду.

5. Моделювання сходів, вітражів, розміщення обладнання та меблів, коригування моделі.

6. Вивід архітектурних креслень, їх оформлення, створення та вивід основних проекцій будівлі на друк, коригування.

7. Ланцюгова технологія проектування у ПК «ЛІРА-САПР» та «Autodesk AutoCAD» із використанням імпорту-експорту результатів.

3D МОДЕЛЮВАННЯ

Кафедра нарисної геометрії, комп'ютерної графіки
та дизайну

Факультет конструювання та дизайну

Лектор	Несвідомін Андрій Вікторович, к. тех. н., ст. викладач
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Твердотільне моделювання – одна із дисциплін, що складає собою основу для підготовки інженерів, дослідників та конструкторів в області с.-г. машинобудування.

Метою дисципліни є одержання студентами теоретичних знань з основ роботи з програмами автоматизованого проектування, оволодіння навичками твердотільного моделювання, розрахунків на міцність та кінематики.

Теми лекцій:

1. Моделювання складальних одиниць в КОМПАС-3D. Спряження.
2. Сполучення механічного зв'язку.
3. Моделювання компонентів в Autodesk Inventor.
4. Моделювання спряжень компонентів в Autodesk Inventor.
5. Анімація в Autodesk Inventor.
6. Моделювання компонентів в SolidWorks.
7. Моделювання спряжень в SolidWorks.
8. Моделювання анімації в SolidWorks.

Теми лабораторних занять:

1. Створення 3D моделей складальних одиниць в КОМПАС-3D.
2. Формування та аналіз механічного зв'язку компонентів в КОМПАС-3D.
3. Побудова 3D моделей компонентів в Autodesk Inventor.
4. Моделювання спряжень компонентів в Autodesk Inventor.
5. Створення та аналіз анімації в Autodesk Inventor.
6. Побудова 3D моделей компонентів в SolidWorks.
7. Створення 3D моделей спряжень в SolidWorks.

«SMART» БУДІВЛІ

Кафедра будівництва

Факультет конструювання та дизайну

Лектор	Березовий Микола Георгійович, к. тех. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

На даний час зведення «Smart» будівель має великий попит у світовій практиці сучасного домобудування. Інтелектуальні технології знайшли масштабне застосування в єдиних системах диспетчеризації, автоматизації, безпеки, рентабельність і зручність експлуатації. Завдяки впровадження інтелектуальних систем управління будівлями: експлуатаційні витрати знижуються на 30%; витрати електроенергії на 25%; водоспоживання та водовідведення на 41%; споживання теплової енергії до 50%; зменшення викидів CO₂ – 30%.

Завданням навчальної дисципліни є:

- вивчення сучасних інтелектуальних систем управління будівлями;
- вивчення систем датчиків контролю «Розумна» будівля;
- вивчення систем управління по забезпеченню біопозитивних умов «Smart» будівля.

Теми лекцій:

1. «Розумний дім», «системи життєзабезпечення» та «штучний інтелект». Системи управління будівлями та їх інтеграція в єдину інтелектуальну систему управління.
2. Система датчиків контролю «Розумна» будівля за станом об'єкта та параметрами зовнішнього середовища.
3. Системи електропостачання, опалення, клімат-контроль, вентиляції, та кондиціонування.
4. Системи служб безпеки (протипожежної, антисейсмічного захисту, охорони будинку, охоронно-пожежної сигналізації, контроль доступу в приміщення, контроль протікань води, витоків газу).
5. Системи телекомунікаційних мереж (мережі зв'язку, у тому числі супутникового, оптико-волоконні кабельні мережі).
6. Внутрішні системи автоматизації (електропідігрів, ескалатори, транспортери, ліфти, пункти централізованого збору та утилізації відходів, тощо).
7. Системи механізації будівлі (відкриття/закриття воріт, дверей, штор, жалюзів, шлагбаумів, полив території).
8. Телеметрія (віддалене спостереження за системами), IP моніторинг об'єкту (віддалене управління системами по мережі), GSM-моніторинг (віддалене інформування та керування системами будинку).

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Автоматичне спостереження за станом конструктивних елементів будівлі: напружено-деформованого стану конструкцій; ступеня зношеності (корозії) конструкцій; динамічних, вібраційних та фізико-механічних параметрів; стану і деформацій ґрунту в основі будівлі; сейсмічних впливів.
2. Створення біопозитивних умов життєдіяльності людини: якість зовнішнього та внутрішнього повітря; вплив та активність гепатогенних зон; якість води систем водопостачання; система експертної оцінки та підтримки нормального фізичного і психофізіологічного стану людини.

3. Застосування датчиків контролю: тензOMETричні станції; електроконтактні термометри, манометри; газоаналізатори; аерометри; енерговитрат, електроспоживання, мікроконтролерів, мікропроцесорів, відеоспостереження.

4. Застосування систем контролю: відеоаналітика, контроль доступу, захист від проникнень, пожежна сигналізація, системи мовного та аварійного оповіщення, промислове і транспортне мережеве обладнання.

5. Програмне забезпечення для систем датчик-контроль, система-контроль, система керування.

6. Програмно-апаратні рішення, відеоаналітика з розпізнавання обличчя, біометрична ідентифікація, сканер-системи, рішення візуалізації та мовного оповіщення, системи моніторингу та управління для будинків, групи будівель.

7. Системи спостережень: монітори, інтерактивні панелі, комерційно-аналітичні панелі, «відеостіни», системи Digital Signage.

ТЕХНОЛОГІЇ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ

Кафедра нарисної геометрії, комп'ютерної графіки
та дизайну

Факультет конструювання та дизайну

Лектор	Несвідомін Андрій Вікторович, к. тех. н., ст. викладач
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Технології віртуальної реальності – одна із дисциплін, що розширює підготовку по дослідженню CAD проектів в віртуальній реальності.

Метою дисципліни є одержання студентами теоретичних знань з основ роботи з технологіями віртуальної реальності в програмах автоматизованого проектування, оволодіння навичками редагування об'єктів віртуальної реальності, створення фотореалістичних зображень.

Теми лекцій:

1. Технології віртуальної, доповненої та змішаної реальності.
2. Віртуальна та доповнена реальність в середовищі SolidWorks.
3. Віртуальна, доповнена і змішана реальність в середовищі Autodesk VRED.
4. Використання віртуальної реальності в Unreal Engine.
5. Налаштування середовища віртуальної реальності в Unity.
6. Віртуальна реальність в середовищі SketchUp.
7. Фотореалістичний рендерінг в CAD середовищі.
8. Налаштування доповненої та змішаної реальності.

Теми лабораторних занять:

1. Налаштування середовища віртуальної реальності.
2. Дослідження твердотільної моделі в віртуальному середовищі SolidWorks.
3. Налаштування віртуальної лабораторії в Autodesk VRED.
4. Імпорт та редагування CAD файлів в віртуальній реальності в середовищі Unreal Engine.
5. Дослідження матеріалів в віртуальній реальності середовища Unity.
6. Редагування в реальному часі об'єктів в віртуальній реальності в середовищі SketchUp.
7. Створення фотореалістичного зображення в SketchUp.

ПРОЕКТУВАННЯ ТА КОНСТРУЮВАННЯ 3D ПРИНТЕРА

Кафедра конструювання машин і обладнання

Факультет конструювання та дизайну

Лектор	Крушельницький Віктор Васильович, к. тех. н., ст. викладач
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (14 год лекцій, 16 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна пов'язана із сучасними адитивними технологіями, створенням тривимірних деталей 3D принтера і самої конструкції в цілому, вибір електронних компонентів для 3D принтера, налаштуванням вбудованої програми для 3D принтера відповідно до обраного обладнання та розмірів конструкції 3D принтера. Також розглядаються принципи роботи електроніки 3D принтера.

Компетенції студентів після вивчення дисципліни включають: вміння конструювання 3D принтера, що працює за технологією пошарового наплавлення; практичні навички створення тривимірних деталей 3D принтера для подальшого виготовлення, підбір необхідної системи керування для 3D принтера та основних стандартних деталей та вузлів, керування приводом 3D принтера, налаштування вбудованої програми 3D принтера.

Теми лекцій:

1. Ознайомлення з технологією 3D друку.
2. Вибір основних вузлів 3D принтера.
3. Програмне забезпечення для створення 3D моделей.
4. Створення тривимірних моделей деталей 3D принтера.
5. Керування приводом 3D принтера.
6. Налаштування вбудованої програми 3D принтера.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Програмне забезпечення для 3D принтера.
2. Вибір стандартних деталей та вузлів 3D принтера.
3. Створення тривимірних деталей для кріплення датчиків.
4. Створення тривимірних моделей кріплення двигунів.
5. Створення тривимірної моделі друкуючої головки.
6. Створення тривимірних моделей корпусів підшипників.
7. Вибір електроніки для 3D принтера.
8. Налаштування вбудованої програми 3D принтера.

МЕХАНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

1. Машина та обладнання для біотехнологій.
2. Прецизійні технології рослинництва.
3. Сучасні логістичні інформаційні технології.
4. Інтелектуальні машини та обладнання для тваринництва.
5. Інтелектуальні системи колісних машин.
6. Адаптивні системи машиновикористання у рослинництві.
7. Комп'ютерна діагностика тракторів та автомобілів.

МАШИНИ ТА ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ БІОТЕХНОЛОГІЙ

Кафедра технічного сервісу та інженерного менеджменту
ім. М.П. Момотенка

Механіко-технологічний факультет

Лектор	Цивенкова Наталія Михайлівна, к. тех. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Метою дисципліни є вивчення основ біотехнологічних процесів, вивчення технологій та обладнання для здійснення біотехнологічних процесів в аграрному виробництві.

Завдання – дати глибокі знання з основ біотехнологічних процесів переробки відходів сільськогосподарського виробництва.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- хімічні, фізичні, фізико-хімічні, біохімічні, фізіологічні основи біотехнологічних процесів;
- основні процеси, технологічні режими, технічне обладнання для здійснення біотехнологічних процесів у сільськогосподарському виробництві;
- основні види і характеристики вихідних об'єктів біотехнологій;
- правила і норми контролю та обліку біотехнологій;
- екологічні проблеми, основні вимоги техніки безпеки при технологічних процесах та виробничих випробуваннях;
- основи науково-професійних та технологічних засад управління виробництвом;
- основні принципи проектування біотехнологічних виробництв;
- методи та засоби науково-дослідної роботи, спрямованої на розвиток АПК та суміжних галузей.

вміти:

- планувати та організовувати технологічні процеси, обирати оптимальні умови впровадження біотехнологій та керувати ними згідно сучасних методів контролю технологічних операцій та готової продукції;
- проектувати виробництво згідно вимог техніки безпеки, охорони праці та цивільної оборони;
- виявляти неполадки біотехнологічних виробництв та забезпечувати їх усунення сумісно із спеціалістами сумісних галузей (електрики, спеціалісти по КІП і А, механіки, сантехніки тощо);
- формулювати завдання при розробці нових та удосконаленні існуючих біотехнологій та технологічного обладнання для їх впровадження згідно потреб галузі з урахуванням комерційного ефекту;
- проводити наукові, теоретичні та експериментальні дослідження згідно фундаментальних основ і положень з використанням комп'ютерних технологій програмного забезпечення та моделювання;
- створювати належну творчу та психологічно сприятливу атмосферу в колективі для успішного вирішення поставленого завдання.

Теми лекцій:

1. Біотехнологія як наука. Перспективні напрямки традиційної та новітньої біотехнології.
2. Принципи культивування біотехнологічних продуцентів та способи культивування мікроорганізмів.
3. Утилізація органічних відходів. Переробка органічних відходів аеробним способом. Анаеробна переробка відходів.
4. Сучасні тенденції розвитку біогазових установок.
5. Аналіз метаноутворення в біогазових установках.
6. Кінетика зброджування органічної маси в біогазових установках.
7. Розрахунок питомого виходу біометану.
8. Сучасні тенденції розвитку процесу виробництва компостів
9. Вибір технології виробництва компосту.
10. Агротехнічні вимоги до компосту.
11. Основи біотехнологічного процесу отримання біоетанолу.
12. Сировинна база та основи процесу виробництва біоетанолу.
13. Технологічні схеми виробництва біоетанолу.
14. Отримання біоетанолу із целюлозовмістних матеріалів.
15. Технічне забезпечення виробництва ентомологічних препаратів на прикладі трихограми.

Теми лабораторних занять:

1. Вивчення обладнання для здійснення анаеробного зброджування біомаси.
2. Розрахувати основні технологічні параметри біогазової установки для зброджування гною.
3. Визначення потужності обертового реактора біогазової установки в залежності від рівня занурення барабана у воду.
4. Визначення зміни температури біомаси упродовж встановленого проміжку часу та витрат енергії на її нагрів під час аеробного та анаеробного зброджування у біогазовій установці проточного типу.

5. Визначення параметрів похилого транспортера для зневоднення біомаси при підготовці до аеробного та анаеробного зброджування.

6. Вивчення конструкцій технологічного обладнання, що використовується для виробництва компостів.

7. Розробка технологічного процесу виробництва компосту на основі соломи з використанням приставки для розпушування компосту ПРК-20 та формувача буртів ФБК-20.

8. Ознайомлення з технологією польового компостування.

9. Вивчення обладнання для здійснення аеробного зброджування біомаси.

10. Визначення вмісту біоетанолу в складі сумішевого бензину А-95 біо.

11. Розрахувати техніко-економічні показники виробництва біоетанолу та визначити обсяги сировини й необхідну площу для повного заміщення бензину, що споживається в аграрному виробництві.

12. Визначити витрату палива при роботі ДВЗ на суміші бензину із біоетанолом (Е10).

13. Вивчення конструкцій технологічного обладнання, що використовується для виробництва ентомологічного препарату трихограми.

14. Вивчення конструкцій технологічного обладнання, що використовується для внесення ентомологічних препаратів.

ПРЕЦИЗІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ РОСЛИННИЦТВА

Кафедра сільськогосподарських машин
та системотехніки ім. акад. П.М. Василенка

Механіко-технологічний факультет

Лектор	Дворник Андрій Віталійович, к. тех. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Сучасний спеціаліст повинен майстерно володіти основами технологічних процесів виробництва продукції рослинництва і вміти визначати найкращі шляхи взаємодії машин з ґрунтом та фітоценозами. Дисципліна "Прецизійні технології рослинництва" (ПТР) є логічним підсумовуванням та завершенням знань набутих студентами при вивченні всього курсу передбаченого планом підготовки фахівців у галузі механізації сільськогосподарського виробництва.

Мета дисципліни – сформувати у студентів знання з наукових основ високоточного виконання механізованих операцій рослинництва на базі сучасних інформаційних технологій.

Дисципліна ПТР розкриває методи гармонізації взаємодії сільськогосподарської техніки з робочим та навколишнім середовищем. Студенти навчаються організовувати високоточні технології вирощування сільськогосподарських культур для отримання максимального прибутку з мінімальними витратами матеріалів та енергії і збереженням родючості ґрунтів та

навколишнього середовища. Розкриваються шляхи та методи вирішення актуальних проблем прецизійного використання сільськогосподарської техніки в польових умовах і показуються шляхи підвищення продуктивності сільськогосподарських машин, надійності виконання технологічного процесу та мінімізації питомих енергетичних витрат. Висвітлюються методи усунення переущільнення та руйнування структури ґрунтів ходовими системами сільськогосподарських агрегатів і шляхи збереження навколишнього середовища. Розкриваються методи визначення відповідності конструкцій сільськогосподарських машин природно-кліматичним умовам їх використання та контролю якості виконання високоточних механізованих операцій в рослинництві.

Програма дисципліни "Прецизійні технології рослинництва" складається з двох змістовних модулів. Навчання проводиться у формі читання лекцій, виконання лабораторних робіт, індивідуальних описових та розрахункових завдань, контрольних робіт, а також самостійної роботи студентів під керівництвом викладача.

Теми лекцій:

1. Організація ведення рослинництва на базі сучасних інформаційних технологій.
2. Системи високоточної навігації і управління рухом машинно-тракторних агрегатів.
3. Системний підхід в розв'язанні проблем механізації високоточних операцій рослинництва.
4. Аналіз програмних продуктів для організації прецизійних технологій рослинництва.
5. Моделювання роботи дозуючих систем машинно-тракторних агрегатів.
6. Обладнання моніторингу електропровідних властивостей ґрунту.
7. Збір та реєстрація польових місцевизначених параметрів.
8. Перспективи розвитку сільськогосподарської техніки та механізованих технологій в рослинництві.

Теми лабораторних занять:

1. Програмний продукт для інформаційних технологій AgroLog.
2. Оцінка якості виконання технологічних операцій в рослинництві.
3. Операції інтерполяції та ґрідінгу програмного продукту Surfer.
4. Моделювання роботи дозатора машини для внесення технологічних матеріалів.
5. Обладнання моніторингу електропровідних властивостей ґрунту.
6. Обладнання моніторингу емісії вуглекислого газу ґрунту.
7. Система паралельного водіння MTA Outback S2.

СУЧАСНІ ЛОГІСТИЧНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Кафедра транспортних технологій та засобів у АПК

Механіко-технологічний факультет

Лектор	Савченко Лілія Анатоліївна, к. тех. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Сучасні інформаційні технології, як системи підтримки рішень, експертні системи, управлінські програми та інші забезпечують можливість для ефективного аналізу техніко-економічних та управлінських процесів; їх моделювання, підготовки та подання інформації для наступного прийняття рішення. Застосування сучасних інформаційних технологій дозволяє підвищити ефективність доставки вантажів за рахунок можливості швидкого доступу інформації про суб'єкти та об'єкти доставки. Такі системи успішно функціонують і потребують відповідних знань.

Теми лекцій:

1. Сутність та значення інновацій для забезпечення логістичної діяльності підприємств.
2. Формування портфеля нововведень та інновацій.
3. Інноваційні технології в сферах закупівель та збуту.
4. Логістичні технології оптимізації рівня сервісу.
5. Впровадження нових методів організації виробництва на підставі логістики.
6. Інновації в системах менеджменту запасів, складування та транспортування.
7. Основи економіки інноваційної діяльності в логістиці.
8. Інформаційні технології в сучасній логістичній системі.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Розв'язування класичної задачі про оптимізацію плану перевезень продукції з використанням інструменту «Поиск решения» Excel.
2. Оптимізація плану розподілу замовлень на перевезення за критерієм мінімізації загальних витрат та за критерієм мінімізації часу.
3. Визначення оптимального місця розміщення нового проміжного розподільчого центру – вузлу транспортної мережі.
4. Використання методів сіткового планування для вирішення логістичних завдань.
5. Зменшення прямих витрат при формуванні не оптимальних маршрутів за допомогою програмного продукту «Мурашина логістика».
6. Основи роботи з програмним продуктом TransTrade NET 3.0.
7. Оптимізація маршрутів за допомогою програмного продукту TransTrade NET 3.0.
8. Формування звітних документів по логістичних операціях за допомогою програмного продукту TransTrade NET 3.0.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ МАШИНИ ТА ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ТВАРИННИЦТВА

Кафедра охорони праці та біотехнічних систем
у тваринництві

Механіко-технологічний факультет

Лектор	Хмельовський Василь Степанович, д. тех. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Метою вивчення дисципліни є набуття знань про будову, принципи роботи, основи теорії і методи розрахунку інтелектуальних машин та обладнання для тваринництва з урахуванням агрозоотехнічних, санітарно-ветеринарних, екологічних та техніко-економічних вимог і умов їх роботи.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати будову, робочі процеси і регулювання існуючих інтелектуальних машин та обладнання, сукупність варіантів технічних рішень, що можуть бути застосовані для виконання механізованих операцій в тваринництві на основі програмного проектування, методи обґрунтування і розрахунку параметрів інтелектуальних машинних технологій, а також визначення конструктивних параметрів та режимів роботи машин, критерії оцінки показників ефективності роботи фермської техніки, правила експлуатації та обслуговування машин, принципи ресурсозбереження, головні напрямки і тенденції розвитку машинобудування агропромислового комплексу;

уміти самостійно освоювати конструкції і робочі процеси нової інтелектуальної фермської техніки, обґрунтовувати ресурсозбережні конструкційно-функціональні схеми

удосконалених та нових технічних рішень, виконувати розрахунки їх робочих органів, вузлів, механізмів і машин в цілому для виконання виробничих процесів у тваринництві засобами механізації, здійснювати технологічне налагоджування інтелектуальних машин і обладнання на заданий режим роботи, діагностувати їх технічний стан і усувати можливі несправності

Теми лекцій:

1. Вступ. Очищення кормової сировини.
2. Застосування процесу різання, Машини для подрібнення коренебульбоплодів.
3. Машини для подрібнення кормових матеріалів.
4. Дозування кормів.
5. Змішування кормів.
6. Пресування кормів. Комбіновані машини і агрегати.
7. Зберігання, навантаження та роздавання кормів.
8. Утримання тварин та птиці. Формування мікроклімату у тваринницьких приміщеннях.
9. Водопостачання ферм і напування тварин.
10. Прибирання і утилізація гною.
11. Доїння сільськогосподарських тварин.
12. Первинна обробка молока.
13. Стрижка овець. Збирання і обробка яєць.

Теми лабораторних занять:

1. Обладнання для напування тварин і птиці;
2. Машин для обробки кормових компонентів;
3. Молоткові подрібнювачі кормів;
4. Дозатори кормів;
5. Запарники, змішувачі;
6. Комбіновані кормоприготувальні агрегати;
7. Навантажувачі та роздавачі кормів;
8. Установки для прибирання, транспортування та утилізації гною і посліду;
9. Доїльні апарати;
10. Доїльні агрегати і установки;
11. Обладнання для первинної обробки молока;
12. Обладнання для стрижки та купання овець;
13. Машин і обладнання для малих ферм.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ СИСТЕМИ КОЛІСНИХ МАШИН

Кафедра тракторів, автомобілів та біоенергоресурсів

Механіко-технологічний факультет

Лектор	Калінін Євген Іванович, д. тех. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКСТ	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Одна з найбільш актуальних проблем сучасного тракторо- і автомобілебудування – спрощення і полегшення керування колісною машиною та підвищення ефективності експлуатації в складних дорожніх і кліматичних умовах.

Зараз багато транспортних засобів на дорозі вважаються напівавтономними завдяки таким характеристикам безпеки, як допоміжна система паркування та гальмування, а самі безпілотні трактори і автомобілі мають можливість самостійно керувати, гальмувати та припарковуватися. При цьому багато з них оснащені не тільки GPS-системою, а також вдосконалені системою зондування, яка може визначати межі смуги, знаки, сигнали та несподівані перешкоди.

Для тракторів взагалі спостерігається тенденція їх взаємодії з сільськогосподарським знаряддям таким чином, щоб саме останнє, а не тракторист, визначало умови руху трактора на полі: траєкторію, швидкість руху і т.п. Саме тому сучасні трактори за своїми інтелектуальними характеристиками не відстають за показниками від безпілотних автомобілів.

Окрім того, будь яка колісна машина повинна підлаштовуватись під умови експлуатації, забезпечувати безпеку руху, проводити самодіагностику технічного стану та приймати рішення, використовуючи системи штучного інтелекту.

На курсі «Інтелектуальні системи колісних машин» вивчаються конструктивні елементи сучасних інтелектуальних систем тракторів і автомобілів (датчики, радары, ультразвукові далекоміри, камери і т.п.) та програмна складова цих елементів (системи глобальної навігації, машинного зору, прийняття рішень, штучного інтелекту та керування двигуном, трансмісією і ходовою частиною) в розрізі найсучасніших технологічних рішень.

Теми лекцій:

1. Еволюція колісних машин у напрямку автоматизації: поява польової робототехніки та інтелектуальних транспортних засобів
2. Динаміка колісної машини. Базова геометрія для кермового керування: модель велосипеда.
3. Глобальні навігаційні супутникові системи. Базова геометрія GPS-навігації: зсув та курс. Помилки GPS-навігації: дрейф, багатопроменеве поширення та атмосферні помилки.
4. Системи локального сприйняття. Ультразвукові, лідарні та лазерні далекоміри. Монокулярний машинний зір.
5. Введення у стереоскопічний зір: стереогеометрія. Глобальне 3D відображення. Альтернатива стерео: лазери для тривимірного сприйняття. Позичювання машини на дорозі.
6. Бортові обчислювальні машини. Потокове відео: пристрої захвату кадрів, універсальна послідовна шина (USB), шина I2C. Шина локальної мережі контролерів (CAN) для тракторів. Технологія ISOBUS.
7. Автоматизація кермового керування. Безпілотні колісні машини.
8. Проектування інтелектуальних систем: технології Sensor Fusion та Human-in-the-loop.
9. Інтелектуальні системи автомобілів. Удосконалене моделювання та моніторинг тертя у шинах.
10. Моделювання поперечного руху автомобіля та стратегії управління. Управління занесенням.
11. Моделювання повздовжнього руху автомобіля. Розширене керування силовим агрегатом та коробкою передач автомобіля. Алгоритми та принципи керування.
12. Розширене керування вертикальним рухом автомобіля. Контролери підвіски LTI. Алгоритми та принципи керування.

13. Розширене керування рухом окремих транспортних засобів. Синтез керування поздовжнім/поперечним/вертикальним рухом транспортного засобу. Алгоритми та принципи керування.

14. Розширене керування рухом кількох транспортних засобів. Зв'язок між транспортними засобами. Управління колоною транспортних засобів. Контроль зміни смуги. Круїз контроль.

15. Інтелектуальна оцінка та моніторинг автомобільних коліс. Оцінка роботи колеса. Датчики коліс SAW.

Теми лабораторних занять:

1. Автоматичне водіння трактора з монокулярним машинним зором.

2. Автоматичне водіння трактора із спільним використанням машинного зору та GPS.

3. Використання 3D стереозору при збиранні сільськогосподарських культур.

4. Управління трактором із невідповідними зображеннями.

5. 3D-картографування місцевості за допомогою аерофотозйомки та наземні зображення.

6. Виявлення та запобігання перешкодам.

7. Біфокальне сприйняття – розширення області видимості 3D зору.

8. Нечітке логічне керування для автоматичного кермового керування.

9. Проектування інтелектуальної системи Sensor Fusion.

10. Проектування інтелектуальної системи Human-in-the-loop.

11. Системи та технології контролю занесення автомобіля.

12. Системи та технології управління двигуном автомобіля.

13. Системи та технології управління коробкою передач автомобіля.

14. Системи та технології управління підвіскою автомобіля.

15. Системи та технології управління рухом автомобіля на дорозі.

16. Системи та технології управління паркуванням автомобіля.

17. Спільний рух транспортних засобів.

18. Системи та технології оцінки стану дорожнього покриття.

19. Моніторинг роботи коліс автомобіля у реальному часі.

20. Використання штучного інтелекту в колісних машинах.

АДАПТИВНІ СИСТЕМИ МАШИНОВИКОРИСТАННЯ У РОСЛИННИЦТВІ

Кафедра технічного сервісу та інженерного менеджменту
ім. М.П. Момотенка

Механіко-технологічний факультет

Лектор	Войтюк Валерій Дмитрович, д. тех. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Розробка фундаментальних, фундаментально-прикладних і прикладних проблем, а також сучасних і перспективних технологій землеробства та рослинництва потребують врахування агроекологічних основ. Адаптивне землеробство та адаптивне рослинництво теоретично визначаються дуже широко. Їхню адаптивність можна відносити до окремих об'єктів або різних їх сукупностей у ланках або ланцюгах: рослина – ґрунт – рослинний покрив – агроecosистема – агроурочище – ділянка ландшафту – біосфера. В багатоцільовому екологічному обґрунтуванні сучасного та майбутнього рослинництва та землеробства розвивається уявлення про їхню адаптивність. Розуміння адаптаціогенезу в еколого-генетичному й еволюційному аспектах у даний час доповнено кібернетичними концепціями адаптивності не тільки у відношенні організмів, але й будь-яких біосистем.

Адаптація пояснюється як: ознака, властивість, якість, стан, явище, або процес які відбивають закономірності збереження та розвитку будь-яких систем на фоні взаємодії внутрішніх і зовнішніх факторів їхнього існування; цілісна система реакцій організмів, популяцій, видів, екологічних систем, яка визначає динамічну рівновагу в тих або інших умовах середовища, тобто гомеостаз, або

збереження загального напрямку процесів і еволюцій за зміни середовища – гомеорез; процес цілеспрямованої само зміни системи, що дозволяє досягти їй кращого або, принаймні, прийняттого функціонування за умов середовища, що змінюються.

В основі всіх адаптаційних можливостей рослин лежить загальний біологічний закон – кожен живий організм повинен залишити після себе (за будь-яких умов) життєздатне потомство.

Знання: організаційні форми використання машинної техніки в рослинництві; тягово-експлуатаційні розрахунки, необхідні для раціонального комплектування машинно-тракторних агрегатів; технологію механізованих робіт з обов'язковим дотриманням вимог по екології навколишнього середовища; основи технічної експлуатації машинно-тракторного парку.

Вміння: вибрати машину чи знаряддя для виконання відповідної технологічної операції у відповідності з агротехнічними вимогами; раціонально комплектувати машинно-тракторний парк, досягаючи найвищої його продуктивності при високій якості результатів; складати розрахунково-технологічні карти на виконання механізованих сільськогосподарських робіт; розраховувати кількість пального і мастильних матеріалів для конкретного машинно-тракторного агрегату та їх загальну потребу для виконання виробничої програми по господарству; формулювати правила техніки безпеки та промислової санітарії; користуватись нормативними та довідковими матеріалами з питань машинновикористання.

Теми лекцій:

1. Поняття про адаптацію рослин. Адаптивна стратегія рослинництва. Формування адаптивної структури посіву.
2. Експлуатаційні характеристики тракторів.
3. Експлуатаційно-технологічні характеристики сільськогосподарських машин, які використовуються у рослинництві.
4. Експлуатаційна характеристика транспортних засобів.
5. Організація роботи машинно-тракторних агрегатів в рослинництві.
6. Розрахунок експлуатаційних показників машинно-тракторного парку і планування його роботи.
7. Особливості догляду за сільськогосподарськими культурами, та технічні засоби в рослинництві.
8. Особливості сівби і садіння в насінництві та технічні засоби в рослинництві.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Загальна характеристика тракторів. Рушійна сила трактора. Сила тяги трактора.
2. Технологічна здатність машини. Якість роботи машини. Тяговий опір сільськогосподарських машин.
3. Ширина захвату. Швидкість руху. Універсальність машини.
4. Комбінованість машин та агрегатів. Запас ходу машини.
5. Прохідність і маневреність МТА. Зручність технологічного обслуговування.
6. Специфіка навантажувально-транспортних робіт. Характеристика транспортних засобів.
7. Експлуатаційні властивості транспортних засобів.
8. Методи визначення складу машинно-тракторного парку.
9. Складання і розрахунок зведеного плану польових робіт бригади (ланки).
10. Побудова графіка використання машин.
11. Організаційні форми використання техніки.
12. Показники машино використання.
13. Методи визначення складу машинно-тракторного парку.
14. Складання і розрахунок зведеного плану польових робіт бригади (ланки).
15. Підготовка машин для внесення добрив та гербіцидів під час обробітку ґрунту.
16. Підготовка машин для сівби і садіння.

КОМП'ЮТЕРНА ДІАГНОСТИКА ТРАКТОРІВ ТА АВТОМОБІЛІВ

Кафедра тракторів, автомобілів та біоенергоресурсів

Механіко-технологічний факультет

Лектор	Романченко Володимир Миколайович, к. тех. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

У межах зазначеної дисципліни здобувачі вивчають сучасне електричне і електронне обладнання автомобілів та тракторів, контрольні-вимірювальні прилади, електроприводи, систему управління ДВЗ та іншими системами сучасних тракторів та автомобілів. Також студенти освоюють сучасні методи і способи діагностування автомобілів та тракторів, деталей, вузлів і агрегатів автомобілів, а також принципи роботи і особливості використання діагностичних приладів.

Метою є вивчення сучасних методів і способів діагностування автомобілів та тракторів, а також принципів роботи і особливості використання діагностичних приладів.

Теми лекцій:

1. Електронні блоки керування.
2. Обмін даними між діагностичним обладнанням та електронними системами автомобіля.
3. Функціонування підсистем самодіагностики.
4. Технології комп'ютерної діагностики.

5. Засоби та методи вимірювання діагностичних параметрів електричних систем.

6. Характеристика засобів діагностування електрообладнання.

7. Виявлення несправностей в системах електрообладнання за симптомами та ознаками.

8. Діагностування електронних блоків та пристроїв.

Теми практичних занять:

1. Контроль параметрів та оперативне виявлення несправностей систем автомобіля за допомогою бортового комп'ютера.

2. Комплексне комп'ютерне діагностування енергозасобу.

3. Діагностування несправностей системи запалення.

4. Комп'ютерне діагностування електронної системи керування дизельного двигуна.

5. Комп'ютерна діагностика несправностей і ультразвукове очищення електромагнітних форсунок бензинових двигунів автомобілів.

6. Мобільно-оперативне комп'ютерне діагностування систем тракторів та автомобіля.

ФАКУЛЬТЕТ ТВАРИННИЦТВА ТА ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ

1. Декоративне птахівництво.
2. Нутриціологія.
3. Практичне бджільництво.
4. Основи фермерської аквакультури.
5. Конструювання та дизайн декоративних аквасистем.
6. У світі тварин.
7. Молоко і молочні продукти.
8. Сучасне м'ясне скотарство.
9. Апімоніторинг.

ДЕКОРАТИВНЕ ПТАХІВНИЦТВО

**Кафедра технологій у птахівництві, свинарстві
та вівчарстві**

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

Лектор	Мельник Вікторія Вікторівна, к. с.-г. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна вивчає сучасний стан і перспективи розвитку декоративного та аматорського птахівництва; походження, біологічні особливості птиці різних видів; етологію птахів; особливості годівлі, розведення, утримання та відтворення декоративної птиці в умовах особистих, фермерських та

присадибних господарств, організацій, мисливських господарств, зоологічних парків тощо; можливостей використання продукції декоративного птахівництва. Студенти набувають теоретичних знань і практичних навичок щодо роботи з декоративною птицею відповідно до її призначення і подальшого використання, вимог міжнародних стандартів до декоративних порід птиці, організації і участі у конкурсах, виставках, клубах аматорського птахівництва; розробки бізнес-проектів у сфері декоративного, аматорського, мисливського птахівництва.

Теми лекцій:

1. Сучасний стан розвитку декоративного птахівництва в Україні та світі.
2. Класифікація і характеристика видів декоративних птахів.
3. Біологічні особливості декоративних птахів.
4. Етологія птахів
5. Розведення декоративних птахів.
6. Утримання декоративних птахів.
7. Годівля декоративних птахів.
8. Декоративне птахівництво як бізнес.

Теми занять:

(6 лабораторних, 1 практичне заняття)

1. Екстер'єрні та інтер'єрні особливості декоративних птахів.
2. Видові особливості декоративних птахів.
3. Етологія декоративних птахів, вивчення поведінки.
4. Відтворення поголов'я птахів.
5. Способи утримання декоративних птахів.
6. Особливості годівлі декоративних птахів.
7. Складання бізнес-плану розведення декоративних птахів (практичне заняття).

НУТРИЦІОЛОГІЯ

Кафедра годівлі тварин та технології кормів
ім. П.Д. Пшеничного

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

Лектор	проф. Сичов М.Ю., доц. Ільчук І.І., доц. Уманець Д.П., доц. Баланчук І.М.
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна, що займається вивченням питань, пов'язаних з різними аспектами живлення: склад кормів та продуктів харчування, процес прийому поживних речовин, взаємодія різних видів поживних речовин та їх вплив на організм.

На відміну від дієтології, нутриціологія більш комплексно підходить до вивчення проблеми живлення - від дослідження мотивів вибору тих чи інших джерел харчування до механізмів внутрішньоклітинного живлення і їх впливу на здоров'я всього організму.

У загальному вигляді предмет вивчення нутриціології можна розділити на п'ять складових:

1. Ріст, формування поживних речовин в природі та їх джерела;
2. Засвоєння поживних речовин та їх вплив на організм;
3. Потреба організму у енергії, поживних та біологічно активних речовинах залежно від фізіологічних особливостей, способу життя, навантажень, клімату, тощо.
4. Добовий раціон, його структура, особливості, види.
5. Живлення та профілактика захворювань, оздоровлення.

Теми лекцій:

1. Джерела поживних речовин для живих організмів. Хімічний склад тіла тваринних організмів та рослин.
2. Споживання кормів та продуктів харчування. Перетравлювання та засвоювання поживних речовин в організмі. Оцінка поживності кормів та продуктів харчування за вмістом перетравних поживних речовин.
3. Роль окремих поживних речовин у живленні.
4. Обмін речовин та енергії в організмі. Енергетична поживність кормів та продуктів харчування. Протеїнова, жирова, вуглеводнева, мінеральна та вітамінна поживність кормів та продуктів харчування.
5. Корми та продукти харчування і оцінка їх якості.
6. Нормоване живлення живих організмів. Потреба в енергії поживних і біологічно активних речовинах.
7. Раціон, його структура та види.
8. Живлення та профілактика захворювань. Оздоровлення.

Теми лабораторних занять:

1. Оцінка поживності кормів та продуктів харчування за їх хімічним складом.
2. Оцінка поживності кормів та продуктів харчування за вмістом перетравних поживних речовин.
3. Оцінка загальної енергетичної цінності кормів та продуктів харчування.
4. Протеїнова, жирова, вуглеводнева, мінеральна та вітамінна поживність кормів і продуктів харчування.
5. Оцінка якості кормів і продуктів харчування.
6. Добовий раціон.
7. Живлення залежно від фізіологічних особливостей, способу життя, навантажень, клімату.

ПРАКТИЧНЕ БДЖІЛЬНИЦТВО

Кафедра бджільництва

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

Лектор	Войналович Микола Володимирович, к. с.-г. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Вивчення дисципліни дозволить оволодіти знаннями які дадуть можливість створити власну пасіку, доглядати з бджолиними сім'ями та одержувати продукти бджільництва. Програма курсу спрямована на те, щоб фахівець отримав знання з біології та утримання і розведення бджіл, технологій виробництва продуктів бджільництва, профілактики захворювань бджолиних сімей.

Теми лекцій:

1. Біологія бджолиної сім'ї.
2. Пасічне обладнання та механізація виробничих процесів.
3. Методи утримання бджіл у вуликах різних типів.
4. Способи розмноження бджолиних сімей.
5. Поняття про медоносну базу бджільництва.
6. Технологія одержання продуктів бджільництва.
7. Сезонні роботи на пасіці.
8. Профілактика захворювань, та оздоровлення бджіл.

Теми практичних занять:

1. Морфологія і анатомія медоносної бджоли.
2. Вивчення різних типів вуликів.
3. Методи утримання бджіл у вуликах різних типів.
4. Вивчення способів штучного виведення маток та їх підсаджування у сім'ї.
5. Визначення нектаропродуктивності місцевості.
6. Визначення якості продукції бджільництва.
7. Підготовка бджолиних сімей до зими.
8. Профілактика захворювань бджіл.

ОСНОВИ ФЕРМЕРСЬКОЇ АКВАКУЛЬТУРИ

Кафедра аквакультури

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

Лектор	Коваленко Василь Олександрович, к. с.-г. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна «Основи фермерської аквакультури» має за мету надати слухачам знання з теоретичних основ і практичних методів культивування гідробіонтів у фермерських господарствах України за сучасних умов господарювання. Дисципліна включає три змістові модулі:

1. Теоретичні основи аквакультури.
2. Об'єкти аквакультури.
3. Технології фермерської аквакультури.

Згідно з навчальним планом на вивчення дисципліни відведено 90 год (3 кредити ЄКТС), з яких 16 год – лекції, 14– практичні заняття, 60 год – самостійна робота. Формою підсумкового контролю знань є залік.

Теми лекцій:

1. Теоретичні основи формування продуктивності водойм.
2. Теоретичні основи формування продуктивності гідробіонтів.
3. Об'єкти фермерського рибництва.
4. Нерибні об'єкти фермерської товарної аквакультури.

5. Технологічні основи випасної аквакультури.
6. Технологічні основи інтенсивної аквакультури.
7. Теоретичні основи інтегрованих технологій у фермерській аквакультурі.
8. Основи лікувально-профілактичних заходів у фермерській аквакультурі.

Теми практичних занять:

1. Розрахунки потенційної продуктивності водойм за рівнем розвитку кормової бази для об'єктів аквакультури.
2. Вибір об'єктів фермерського рибництва.
3. Вибір нерибних об'єктів фермерської аквакультури.
4. Планування рибоводно-меліоративних заходів у випасній аквакультурі.
5. Визначення планової потужності по виробництву продукції аквакультури.
6. Планування робіт зі штучного відтворення об'єктів аквакультури.
7. Планування робіт з товарного вирощування об'єктів фермерської аквакультури.

КОНСТРУЮВАННЯ ТА ДИЗАЙН ДЕКОРАТИВНИХ АКВАСИСТЕМ

Кафедра гідробіології та іхтіології

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

<i>Лектори</i>	Шевченко Петро Григорович, к. біол. н., доцент Халтурин Максим Борисович, ст. викладач
<i>Семестр</i>	7
<i>Освітній ступінь</i>	Бакалавр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Декоративні аквасистеми імітують природні водні біотопи існування риб та інших декоративних гідробіонтів із штучно створеними умовами. В процесі курсу студенти вивчають сучасні технології виготовлення та конструювання різних декоративних систем: акваріумів, тераріумів, паратераріумів, декоративних ставів. Обов'язковими складовими є також методи зовнішнього та внутрішнього оформлення. Штучні аквасистеми потребують постійної підтримки екологічної рівноваги і сумісності між живими організмами. При проектуванні декоративних аквасистем враховується тип і об'єм, потужність технічного обладнання, види декоративних об'єктів (їх кількість і біологічні особливості), декорації і фітооформлення та багато інших аспектів. Тому студенти в процесі курсу оволодіють повним спектром знань щодо цих моментів.

Теми лекцій:

1. Гідрохімія декоративних аквасистем і підготовка води.
2. Технічне оснащення декоративних аквасистем.
3. Годівля декоративних гідробіонтів.
4. Основні представники рослин (догляд, вирощування, розведення).
5. Основні представники риб (догляд, вирощування, розведення).
6. Основні представники безхребетних (молюски, ракоподібні та інші).
7. Основні представники рептилій та амфібій (догляд, вирощування, розведення).

Теми практичних занять:

1. Підготовка, встановлення та використання різних декоративних систем: акваріумів, тераріумів, паратераріумів, декоративних ставів Розрахунок оптимальних параметрів акваріума в залежності від його форми, конструкції та призначення.
2. Визначення гідрохімічних показників води в акваріумі. Підготовка води та регулювання основними гідрохімічними показниками в аквасистемах.
3. Внутрішнє та зовнішнє декоративне оформлення аквасистем.
4. Догляд за аквасистемами різних типів та специфіка догляду.
5. Правила транспортування, визначення хвороб риб та рослин по симптомам, збудників і паразитичним організмам.
6. Правила транспортування, профілактика та лікування амфібій та рептилій та застосування медичних препаратів.

У СВІТІ ТВАРИН

Кафедра біології тварин

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

Лектор	Митяй Іван Сергійович, к. біол. н., доцент Дегтяренко Олена Володимирівна, к. біол. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

У світі тварин – це дисципліна, яка націлена на отримання знань про тварин, які виходять за рамки шкільних та програм вищої школи. Вона націлена з'ясування еволюції морфо-функціональної організації, пристосування до навколишнього середовища, закономірності індивідуального та історичного розвитку, різноманіття тварин, основні екологічні та систематичні групи та їх роль у житті людини. Ґрунтовне вивчення біології та екології тваринного світу надзвичайно важливе, враховуючи ту суттєву роль, яку вони відіграють у найрізноманітніших процесах життєдіяльності, які відбуваються в біосфері. Суттєвим є з'ясування ролі тварин в різні геологічні епохи, причини розквіту та вмирання, вибухи чисельності та депресії. Вивчення прояву хвороб, викликаних тваринами, дасть змогу встановити закономірності їх прояву та запобігти їх появі. Дослідження біологічного потенціалу дасть змогу спрогнозувати потенційні можливості використання тварин в сільському та мисливському та рибному господарствах. Ці знання стануть в нагоді при розв'язанні практичних задач з оптимізації споживання та раціональної експлуатації тваринних ресурсів. Математичні аспекти естетики будови тварин дадуть змогу вийти на новий рівень пізнання життєвих процесів на землі та у Всесвіті.

Теми лекцій:

1. Історія розвитку тваринного світу. Причини вимирання динозаврів, мамонтів та інших тварин.
2. Тварини: гіганти і пігмеї, спринтери і тихоходи, літуни і плазуни та ін.
3. Тварини-паразити та збудники хвороб людини та інших представників органічного світу.
4. Отруйні тварини: міфи та реальність.
5. Бойові тварини: минуле, сучасне майбутнє.
6. Естетика тваринного світу: краса та закономірності.
7. Медична роль тварин: ліки, біоатоки, комфорт.
8. Надзвичайне в житті тварин

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Життя тварин в різні ери та епохи. Періоди розквіту та вимирання тварин (семінар).
2. Від клітини до кита: особливості підвищення організації у тварин. (лабораторне заняття).
3. Паразити та збудники хвороб людини і тварин (лабораторне заняття).
4. Особливості організації та спосіб життя отруйних тварин (лабораторне заняття).
5. Роль тварин в організації бойових дій та військової розвідки (семінар).
6. Красота і гармонія тваринного світу: прояв універсальних констант природи в будові тварин (лабораторне заняття).
7. Роль тварин в забезпеченні здорового способу життя людини (семінар).
8. Особливості поведінки тварин та зоопсихологія.

МОЛОКО І МОЛОЧНІ ПРОДУКТИ

Кафедра технологій виробництва молока та м'яса

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

Лектор	Антонюк Тетяна Андріївна, к. с.-г. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Дисципліною розглядаються питання фізико-хімічних й технологічних властивостей молока як сировини для виготовлення високоякісної продукції різноманітного асортименту та їх змін під дією технологічних факторів; технологічні процеси виробництва питного молока, кисломолочних продуктів, вершкового масла, твердих сирів, морозива та молочних консервів за існуючими технологіями в умовах переробних підприємств та оцінювання їх якості відповідно до вимог нормативної документації.

Теми лекцій:

1. Молоко як сировина для виробництва молочних продуктів.
2. Питні види молока. Особливості виробництва окремих видів питного молока.
3. Технологічні особливості виробництва кисломолочної продукції.
4. Основи виготовлення сирів.
5. Технологічні особливості виробництва масла коров'ячого.
6. Технологія згущених і сухих молочних продуктів.
7. Технологія виробництва морозива.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Визначення якості молока-сировини.
2. Оцінка якості питного молока.
3. Вивчення технології переробки молока у йогуртові продукти. Оцінка якості йогуртів.
4. Оцінка якості масла вершкового та спредів.
5. Вивчення сиропридатності молока. Визначення впливу параметрів пастеризації молока на його сиропридатність.
6. Вивчення технології переробки молока у морозиво. Оцінка якості морозива на молочній основі.
7. Технологія виробництва молочних консервів.
8. Технології переробки молока у кисломолочні продукти дитячого харчування. Оцінка якості рідких та пастоподібних кисломолочних продуктів дитячого харчування.

СУЧАСНЕ М'ЯСНЕ СКОТАРСТВО

Кафедра технологій виробництва молока та м'яса

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

Лектор	Угнівенко Анатолій Миколайович, д. с.-г. н, професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Вивчення дисципліни дозволить оволодіти знаннями з біологічних особливостей м'ясної худоби, генетичного потенціалу продуктивності, потреб худоби у поживних речовинах залежно від фізіологічного стану і рівня продуктивності, типів годівлі та рівнів споживання різних видів і груп кормів, сучасні енергоощадні технології виробництва племінної і товарної продукції. Знання основ економіки забезпечать студентам визначати основні економічні показники, проводити розрахунки економічної ефективності виробництва продукції м'ясного скотарства.

Теми лекцій:

1. Біологія худоби м'ясного напрямку продуктивності.
2. Визначення ознак відтворної здатності, молочності та м'ясної продуктивності худоби.
3. Розведення м'ясної худоби.
4. Оцінювання племінної цінності тварин.
5. Відтворення поголів'я.
6. Бонітування м'ясної худоби.
7. Технологічний процес отримання, вирощування та використання самиць і самців для виробництва племінної і товарної продукції.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Визначення ознак відтворної здатності та молочності худоби.

2. Визначення м'ясної продуктивності худоби.

3. Оцінювання племінної цінності тварин м'ясної худоби.

4. Бонітування м'ясної худоби.

5. Організація кормової бази у м'ясному скотарстві.

6. Визначення економічної ефективності розведення м'ясної худоби.

7. Технологічний процес отримання, вирощування та використання самиць для виробництва племінної і товарної продукції.

8. Технологічний процес отримання, вирощування та використання самців для виробництва племінної і товарної продукції.

АПІМОНІТОРИНГ

Кафедра бджільництва

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

Лектор	Видрик Анастасія Вікторівна, к.с.-г.н.
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Вивчення дисципліни дозволить сформуванню у студентів уявлення про бджіл як ключовий елемент наземних біогеоценозів, про біологію медоносної бджоли (*Apis mellifera* L.) та бджолої сім'ї, про сучасний стан досліджень у галузі біологічного моніторингу з використанням бджіл та продуктів бджільництва (апімоніторингу). Познайомити майбутніх фахівців з індикаційною значимістю медоносних бджіл та продуктів бджільництва, та з основними правилами екологічного бджільництва.; навчити орієнтуватися у питаннях коеволюції перетинчастокрилих комах та покритонасінних рослин, а також у питаннях впливу стресорів на динаміку популяцій медоносних бджіл в умовах техногенезу агроєкосфери.

Завдання: набуття у здобувачів вищої освіти професійних знань з основ біології медоносної бджоли та бджолої сім'ї; походження та склад продуктів бджільництва; основних методів аналізу об'єктів апімоніторингу; застосування студентами отриманих знань для практичного аналізу стану довкілля щодо контамінації пріоритетними ксенобіотиками і поллютантами; оволодіння методами та прийомами роботи з сім'ями медоносних бджіл у польових умовах, правилами техніки безпеки, методами відбору проб бджіл та бджолопродуктів із бджололиних сімей, методами хімічного та фізичного аналізу об'єктів апімоніторингу у лабораторних умовах; проводити аналіз об'єктів апімоніторингу у лабораторних умовах.

Теми лекцій:

1. Короткі відомості з біології медоносної бджоли (*Apis*)
2. Медоносні бджоли як акумулятивні індикатори.
3. Хвороби бджіл.
4. Об'єкти апімоніторингу та показники забруднення.
5. Методи аналізу тяжких металів. Методи аналізу пестицидів. Радіоспектроскопічні методи.
6. Метод палінологічного аналізу меду та пилку.
7. Бджоли-детектори.
8. Сучасний стан досліджень у галузі апімоніторингу в світі.
9. Характеристика мережі контрольних точок та відбір проб продуктів бджільництва.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Бджоли як ключовий елемент наземних біогеоценозів.
2. Індикаційне значення бджіл та продуктів бджільництва.
3. Походження та хімічний склад продуктів бджільництва.
4. Можливість використання продуктів бджільництва для біоіндикації.
5. Контроль забруднення продуктів бджільництва препаратами для боротьби з хворобами бджіл.
6. Тяжкі метали та пестициди: відбір та підготовка проб до аналізу. Відбір проб у польових умовах. Підготовка проб до кількісного хімічного аналізу.
7. Оцінка рівня забруднення системи атмосферні опади – ґрунт – рослина – продукти бджільництва пріоритетними токсикантами.

ФАКУЛЬТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ АПК

1. Основи переробки м'яса.
2. Основи переробки риби та морепродуктів.
3. Харчові та дієтичні добавки.
4. Основи аюрведичного харчування.
5. Кухні народів світу.

ОСНОВИ ПЕРЕРОБКИ М'ЯСА

Кафедра технології м'ясних, рибних та морепродуктів

**Факультет харчових технологій та управління якістю
продукції АПК**

Лектор	Крижова Юлія Петрівна, к. тех. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

У курсі розглядаються питання складу, харчової цінності та властивостей м'яса, підготовки тварин до забою, суть технологічних процесів і послідовність виконання при переробці великої, дрібної рогатої худоби, свиней, птиці. Також дана характеристика сировини для виготовлення ковбасних виробів, оболонки, груп ковбасних виробів, які виробляє промисловість, технологічні схеми та характеристика технологічних процесів виробництва варених ковбас, сосисок, сардельок, варено-копчених, напівкопчених, сирокочених, ліверних ковбас та

виробів із соленого м'яса. Розкривається асортимент та характеристика великошматкових, дрібношматкових, січених напівфабрикатів, технологія пельменів та основні показники якості. Також розкриті основні поняття про м'ясні консерви, вимоги до сировини для їх виготовлення, тари, асортимент та особливості виробництва консервів, технологічні схеми та характеристика технологічних процесів, відмінності в технології ковбасних та консервних продуктів.

Теми лекцій:

1. Поняття про м'ясо. Склад та властивості м'яса під час автолізу з ознаками PSE та DFD.
2. Організація первинної переробки ВРХ. Суть технологічних процесів, послідовність виконання.
3. Переробка ДРХ. Технологія переробки свиней.
4. Переробка птиці.
5. Перероблення продуктів забою. Поняття про ковбасу та сировину для її виготовлення.
6. Характеристика груп ковбасних виробів.
7. Асортимент напівфабрикатів.
8. Основні поняття про м'ясні консерви та технологічні процеси.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Визначення основного хімічного складу м'яса і м'ясопродуктів.
2. Визначення свіжості м'яса.
3. Визначення якості харчових топлених жирів.
4. Визначення якості яєць та яєчних продуктів.
5. Визначення впливу термічного оброблення на вихід і якість м'яса.
6. Визначення якості пельменів.
7. Визначення якості м'ясних консервів.

ОСНОВИ ПЕРЕРОБКИ РИБИ ТА МОРЕПРОДУКТІВ

Кафедра технології м'ясних, рибних та морепродуктів

Факультет харчових технологій та управління якістю
продукції АПК

Лектор	Голембовська Наталія Володимирівна, к. тех. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Вивчення даної дисципліни дає змогу студентам зрозуміти теоретичні та практичні основи технології переробки риби та інших гідробіонтів, показники якості, безпеки різноманітних видів продуктів, умови зберігання, консервування, пакування рибної продукції, критично підійти до вибору рибної сировини, технологічного процесу виробництва різної продукції. Знання отримані з цієї дисципліни дають майбутнім фахівцям можливість науково обґрунтовувати і керувати технологічними процесами переробки риби та морепродуктів з метою виробництва високоякісної продукції.

Теми лекцій:

1. Характеристика основних родин і видів промислових риб. Форма та анатомічна будова тіла риб.
2. Зберігання і транспортування живої риби.
3. Холодильна обробка водної сировини.
4. Технологія виготовлення соленої риби та рибних пресервів.
5. Технологія виготовлення в'яленої та сушеної риби.
6. Технологія виготовлення копченої рибної продукції.
7. Технологія виготовлення рибних консервів.
8. Технологія рибної ікри.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Розмірно-масовий склад риби. Способи розбирання риби.
2. Органолептичні методи визначення показників якості снулої, охолодженої та мороженої риби. Визначення фізико-хімічних показників якості розмороженої риби.
3. Органолептична та фізико-хімічна оцінка соленої та маринованої риби.
4. Дослідження якості в'яленої та сушеної риби. Дослідження якості риби холодного та гарячого копчення.
5. Дослідження якості рибних консервів.
6. Органолептична та фізико-хімічна оцінка виробів з ікри.

ХАРЧОВІ ТА ДІЄТИЧНІ ДОБАВКИ

Кафедра технології м'ясних, рибних та морепродуктів

Факультет харчових технологій та управління якістю
продукції АПК

<i>Лектор</i>	Штонда Оксана Анатоліївна, к. тех. н., доцент
<i>Семестр</i>	7
<i>Освітній ступінь</i>	Бакалавр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Навчальна дисципліна передбачає вивчення теоретичних знань про харчові та дієтичні добавки, їх класифікацію, склад, роль в харчових технологіях та харчуванні.

Застосування отриманих знань на практиці буде сприяти прийняттю оптимальних рішень у питаннях вибору, застосуванню харчових добавок та удосконаленню технологій конкуренто-спроможної продукції.

Головне **завдання** вивчення дисципліни – полягає в отриманні знань і вмінь раціонального використання добавок у технологіях харчових продуктів, методів управління якістю готової продукції.

Теми лекцій:

1. Вступ. Мета та задачі курсу. Основні терміни та визначення. Загальні відомості про харчові добавки, визначення, класифікація. Комплексні харчові добавки.
2. Харчові добавки, які змінюють структуру та фізико-хімічні властивості продуктів харчування.
3. Харчові добавки, які впливають і змінюють смак та аромат харчових продуктів.
4. Харчові добавки, які уповільнюють мікробне та окислювальне псування м'ясної харчової сировини та готових продуктів. Технологічні харчові добавки.
5. Харчові ароматизатори.
6. Технологічні допоміжні засоби.
7. Прянощі та приправи.
8. Біологічні активні добавки. Порядок гігієнічної експертизи БАД. Реєстр БАД до харчової продукції.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Вивчення законодавчих та нормативних документів з технічного регулювання та технологічного використання харчових добавок.
2. Дослідження впливу фізико-хімічних факторів на індикаторні властивості та колориметричні показники натуральних харчових барвників.
3. Визначення розчинності харчових добавок, які регулюють консистенцію продукту та їх функціональні властивості.
4. Вивчення органолептичних показників смакоароматичних добавок.
5. Дослідження структурно-механічних показників розчинів емульгаторів та структуроутворювачів.

ОСНОВИ АЮРВЕДИЧНОГО ХАРЧУВАННЯ

Кафедра технології м'ясних, рибних та морепродуктів

Факультет харчових технологій та управління якістю
продукції АПК

Лектор	Устименко Ігор Миколайович, к. тех. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Метою дисципліни є отримання здобувачами вищої освіти всебічних знань у сфері наукових підходів сучасних тенденцій здорового способу життя, правильного харчування у поєднанні із принципами Аюрведи, набуття практичних навичок розробки персоналізованих раціонів харчування для споживачів різних конституцій і застосування отриманих знань в майбутній професійній діяльності у сфері харчових технологій.

Основними **завданнями** дисципліни є отримання здобувачами знань і навичок, необхідних для формування базових знань з аюрведичної теорії харчування для виробничо-технологічної діяльності в галузі.

Аюрведа як одна із найдавніших холістичних систем оздоровлення людини та підтримання здоров'я базується на певному філософському фундаменті, який досі залишається непорушним.

Згідно Аюрведи людина як частина безмежного Всесвіту є унікальною у своєму роді та знаходиться у гармонії із оточуючим

світом. Унікальність кожної людини носить назву Пракриті та закладається у кожному особу іще до її народження.

Система оздоровлення людини згідно Аюрведи базується на здатності організму людини регулювати функції та системи харчовими продуктами з підтримкою балансу трьох конституційних типів – Вата-доша, Пітта-доша, Капха-доша, так як тільки одна з дош виходить з рівноваги, виникають захворювання.

Теми лекцій:

1. Аюрведа: історія виникнення, основні позиції, Пракриті і Вікріті.
2. Вплив харчування на організм людини за положеннями Аюрведи.
3. Концепції конституційних особливостей людини.
4. Характеристика та використання рослинної і тваринної сировини в аюрведичному харчуванні.
5. Прянощі та спеції в аюрведі.
6. Смак харчових продуктів: види, аюрведичні властивості.
7. Персоналізоване харчування: аюрведична комбінаторика, опорні рекомендації.
8. Особливості технології аюрведичної харчової продукції.

Теми лабораторних занять:

1. Конституції людини: визначення, розробка персоналізованих раціонів.
2. Супи та овочі в аюрведичному харчуванні.
3. Харчова аюрведична продукція з молока-сировини: технологія, визначення якості.
4. Особливості технології аюрведичних борошняних виробів.
5. Аюрведичні солодощі: технологія, оцінка якості.
6. Композиції пряно-ароматичної сировини: правила складання за рекомендаціями Аюрведи, підбір для різних конституцій.
7. Технології аюрведичних напоїв.

КУХНІ НАРОДІВ СВІТУ

Кафедра технології м'ясних, рибних та морепродуктів

Факультет харчових технологій та управління якістю
продукції АПК

Лектор	Іванюта Анастасія Олександрівна, к. тех. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Метою вивчення дисципліни “Кухні народів світу” є формування системи базового комплексу знань у студентів щодо історичного розвитку кулінарії, ресторанного господарства та їх перспектив у сучасних умовах; формування у студентів уявлення щодо культури та етнічних традицій харчування народів світу; ознайомлення з сучасними технологічними концепціями виробництва основних страв, виробів та напоїв у закладах ресторанного господарства; способами подачі страв і напоїв з використанням предметів народного побуту.

Теми лекцій:

1. Системи і типи харчування народів світу.
2. Особливості національних кухонь народів Східної Європи та Закавказзя.
3. Етнічні кухні та особливості харчування населення Західної Європи.
4. Національна кухня народів Північної Європи та нордичних країн.

5. Античні кулінарні традиції та сучасні гастрономічні технології Середземномор'я.

6. Особливості національної кухні в країнах Центральної Європи.

7. Кулінарні традиції, характеристика національних страв народів Азії.

8. Особливості національних традицій та культури харчування населення Америки.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Кухня країн Прибалтики. Особливість, традиційні страви та рекомендації до меню для туристів з Болгарії, Литви, Латвії та Естонії.

2. Особливість харчування народів Угорщини та Німеччини.

3. Особливості та традиційні страви англійської та французької кухонь.

4. Асортимент страв та особливості їхнього приготування в арабських країнах та країнах Африки.

5. Скандинавська та північноамериканська кухня. Схожість та відмінність.

6. Національні кухні Китаю, Кореї та Японії.

7. Національна українська кухня. Сучасний стан та особливості використання.

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

1. Складання звернень до Конституційного Суду України.
2. Правові основи трудових і соціальних відносин.
3. Основи бізнес-права.
4. Правова політологія.
5. Організація юридичної служби.
6. Медіація у професійній діяльності.
7. Право інтелектуальної власності.
8. Антикорупційне законодавство.
9. Основи військового права.
10. Захист трудових прав працівників.

СКЛАДАННЯ ЗВЕРНЕНЬ ДО КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

Кафедра міжнародного права та порівняльного
правознавства

Юридичний факультет

Лектор	Ладиченко Віктор Валерійович, д. юрид. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год семінарських занять)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна «Складання звернень до Конституційного Суду України» надасть знання про конституційну юстицію, про порядок розгляду Конституційним Судом України справ; про порядок написання та направлення своїх звернень до суду у формі конституційного звернення, конституційного подання, конституційної скарги; сформує вміння складання відповідних процесуальних документів для звернення до Конституційного Суду України.

Теми лекцій:

1. Формування конституційного судочинства в Україні.
2. Статус і функції Конституційного Суду України.
3. Структура та основні напрями діяльності Конституційного Суду України.
4. Конституційне процесуальне провадження.
5. Стадії конституційного провадження.
6. Написання конституційних звернень.
7. Акти Конституційного Суду України.

Теми семінарських занять:

1. Особливості захисту прав людини в Конституційному суді України.
2. Функціональна характеристика Конституційного Суду України.
3. Структура Конституційного Суду України.
4. Процесуальне провадження в КСУ.
5. Стадії конституційного провадження.
6. Особливості написання окремих видів конституційних звернень.
7. Юридична сила актів Конституційного Суду України.

ПРАВОВІ ОСНОВИ ТРУДОВИХ ТА СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН

Кафедра аграрного, земельного та екологічного права
ім. акад. В.З. Янчука

Юридичний факультет

Лектори:	Новак Тамара Сергіївна, к. юрид. н., доцент Кондратюк Тетяна Миколаївна, к. юрид. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год семінарських занять)

Загальний опис дисципліни

По закінченні навчання перед кожним студентом постає важливе завдання – знайти роботу. Виникає багато питань щодо порядку укладання трудового договору, погодження його умов, правильного документального оформлення, щодо обсягу тих прав та обов'язків, яких набуває особа, вступаючи в трудові відносини. З трудовими відносинами тісно переплітаються соціальні відносини. Розглядаються особливості соціального захисту звільнених працівників, матеріального забезпечення працівників тимчасово звільнених від роботи, безробітних, осіб з інвалідністю внаслідок професійного захворювання, осіб, які шукають роботу вперше. У взаємозв'язку трудові та соціальні відносини визначають рівень матеріального та соціального становища людини.

Метою курсу є ознайомлення студентів із основами трудового законодавства та законодавства про соціальний захист. Результатом вивчення курсу є формування теоретичних знань та практичних навичок щодо: аналізу, тлумачення та правильного застосування правових норм про укладання, зміни та припинення трудових договорів; визначення особливостей

укладення окремих видів трудових договорів; видів застосування юридичної відповідальності у трудовому праві; сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування; обрахунку страхового стажу; призначення та виплати страхових допомог: призначення допомоги по безробіттю, призначення допомоги по тимчасовій непрацездатності; надання послуг центром зайнятості (допомога у працевлаштуванні, пошук підходящої роботи, навчання безробітних новим професіям).

Теми лекцій:

1. Трудовий договір: поняття, умови та порядок укладання.
2. Особливості укладення окремих видів трудових договорів.
3. Припинення трудового договору.
4. Юридична відповідальність у трудовому праві.
5. Юридичні факти у сфері соціального захисту.
6. Організаційно-правові форми соціального захисту.
7. Правові засади призначення страхових допомог (по безробіттю, по тимчасовій непрацездатності, по вагітності та пологам).
8. Соціальний захист осіб постраждалих внаслідок нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві.

Теми семінарських занять:

1. Трудовий договір: поняття, умови та порядок укладання.
2. Особливості укладення окремих видів трудових договорів.
3. Припинення трудового договору.
4. Юридична відповідальність у трудовому праві.
5. Юридичні факти у сфері соціального захисту.
6. Організаційно-правові форми соціального захисту.
7. Правові засади призначення страхових допомог (по безробіттю, по тимчасовій непрацездатності, по вагітності та пологам).

ОСНОВИ БІЗНЕС–ПРАВА

Кафедра теорії та історії держави і права

Юридичний факультет

Лекторка	Попова Олена Вікторівна, к. юрид. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

На сьогоднішній день Важко собі уявити освічену людину без знань з основ права. Право, закони, супроводжують людину все її життя тому, щоб уміло та правильно користуватися своїми правами, добре виконувати свої обов'язки, не порушуючи права і законні інтереси інших, треба бути обізнаним з правових питань тому, метою навчальної дисципліни є формування у учасників розуміння загальних характеристик з основ бізнесу, надання слухачам необхідних знань про види організаційно – правових форм, які є способом для ведення бізнесу, ознайомлення слухачів з основними правовими кроками для створення бізнесу, формування необхідних знань з ділових якостей особистості та підвищення правової обізнаності особи з договірних взаємовідносин і партнерських зв'язків у бізнесі.

Завдання навчальної дисципліни полягає у формуванні у слухачів необхідних знань з основ бізнес-права, значна увага приділяється навикам, щодо аналізу нормативно - правових актів та правильного застосовуванні відповідного законодавства України, сприятиме підвищенню правового мислення та культурного стилю правомірної поведінки, в тому числі в спілкуванні, як у повсякденному житті так і в різних суспільних відносинах.

Теми лекцій:

1. Загально – теоретична характеристика з основ бізнесу.
2. Ділові якості особи та ділова етика – основа сучасного бізнесу.
3. Види організаційно – правових форм як способи ведення бізнесу.
4. Основні правові кроки для створення бізнесу.
5. Основи створення сімейного бізнесу.
6. Правові відносини між роботодавцем та працівником.
7. Загальна характеристика договірних взаємовідносин та партнерських зв'язків в бізнесі.

Теми практичних занять:

1. Теорія та практика основ бізнесу: національний та закордонний досвід.
2. Діловий етикет та ділові якості особистості в основі сучасного бізнесу.
3. Основні організаційно – правові форми як способи ведення бізнесу.
4. Основні правові кроки для створення бізнесу.
5. Теорія та практика сімейного бізнесу: національний та закордонний досвід.
6. Правовий статус особи як роботодавця так і працівника.
7. Загальна характеристика договірних взаємовідносин та партнерських зв'язків в бізнесі.

ПРАВОВА ПОЛІТОЛОГІЯ

Кафедра теорії та історії держави і права

Юридичний факультет

Лекторка	Качур Віра Олегівна, к. юрид. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Подолання глобалізаційних викликів напряду залежить від створення ефективної правової основи регулювання суспільно-політичного життя. Це вимагає швидкого реагування на виникнення нових феноменів у політичному житті України, правового забезпечення ціннісних політико-правових орієнтирів країни. Знання основ правової політології сприятиме вдосконаленню знань здобувачів вищої освіти у цій сфері, глибокому розумінню особливостей політичних технологій та політичних процесів, політико-правових механізмів системи державного управління, шляхів врегулювання соціальних конфліктів, адаптації політичної системи до сучасних умов демократичного розвитку суспільства та її місця у сучасній геополітиці.

Теми лекцій:

1. Вступ до правової політологія.
2. Генеза світової та вітчизняної політико-правової думки.
3. Політична влада і політичні режими у правовому вимірі.
4. Інституційний вимір політико-правової системи (суб'єкти політики).

5. Функціонально-правовий вимір політичної системи (політико-правові відносини, політико-правова участь, політико-правові процеси, політичні конфлікти).
6. Нормативний вимір політико-правової системи.
7. Соціальні та ціннісні виміри політико-правової дійсності.
8. Політико-правове прогнозування.

Теми практичних занять:

1. Вступ до правової політології.
2. Генеза світової та вітчизняної політико-правової думки.
3. Політична влада і політичні режими у правовому вимірі.
4. Інституційний вимір політико-правової системи.
5. Функціонально-правовий вимір політичної системи.
6. Нормативний вимір політико-правової системи.
7. Соціальні та ціннісні виміри політико-правової дійсності.
8. Політико-правове прогнозування.

ОРГАНІЗАЦІЯ ЮРИДИЧНОЇ СЛУЖБИ

Кафедра міжнародного права та порівняльного правознавства

Юридичний факультет

Лектор	Кідалов Сергій Олександрович, к. юрид. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна «Організація юридичної служби» сформує у студентів розуміння структури та організації діяльності підприємств, установ і організацій, як державної так і приватної форми власності. Дана дисципліна цікава, як для студентів юридичного факультету так і для студентів інших спрямувань. Підтвердженням цього є те, що в продовж навчання, у студентів сформується розуміння правильності застосування, неухильного дотримання та запобігання невиконанню вимог чинного законодавства з боку управління юридичної особи, керівників структурних підрозділів юридичної особи та окремих її працівників. Маючи дані знання, в подальшому професійному житті, вони зможуть впливати на правову культуру господарських керівників, спеціалістів та посадових осіб. Знання і розуміння організації діяльності структурних підрозділів підприємств, установ, організацій різної форми власності, та її правової роботи, на сьогодні є гостро потрібним, тому що юридична служба у правовій державі, повинна бути основною ланкою охорони прав підприємства та його працівників, попередження правопорушень в сфері господарської діяльності та господарських взаємовідносинах, ланкою, що має забезпечити гармонійне поєднання інтересів трудового колективу та держави.

Теми лекцій:

1. Нормативно-правові база організації юридичної служби на підприємстві, в установі, організації різних форм власності.
2. Організація юридичної служби на підприємстві, в установі, організації різних форм власності.
3. Організація та ведення діловодства юридичною службою підприємства, установи, організації.
4. Взаємодія юридичної служби з іншими структурними підрозділами підприємства, установи, організації.
5. Договірною-правова робота на підприємстві, в установі, організації різних форм власності.
6. Організація претензійно-позовної роботи на підприємстві в установі, організації.
7. Документи розпорядчого та процесуального характеру, що розробляються та використовуються юридичною службою.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Нормативно-правові база організації юридичної служби на підприємстві, в установі, організації різних форм власності.
2. Форми організації юридичної служби на підприємстві, в установі, організації різних форм власності.
3. Організація та ведення діловодства юридичною службою підприємства, установи, організації.
4. Взаємодія юридичної служби з іншими структурними підрозділами підприємства, установи, організації.
5. Організація договірною-правової роботи.
6. Організація претензійно-позовної роботи на підприємстві в установі, організації.
7. Робота з документами розпорядчого та процесуального характеру, що розробляються та використовуються юридичною службою.

МЕДІАЦІЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Кафедра цивільного та господарського права

Юридичний факультет

Лектор	Горіславська Інна Вікторівна, к. юрид. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Медіація у професійній діяльності» розкриє уявлення майбутніх фахівців про широко відомий у світі, ефективний, альтернативний спосіб вирішення конфліктів (спорів) – медіацію. Медіація має різні визначення, але найбільш вдале: медіація – це філософія, процес та навички. Медіація сприяє осмисленню майбутніми фахівцями сутності та значення медіаційної процедури в професійній діяльності не лише представників юридичних професій. Розкриває основи та процес її здійснення. Цей курс допоможе отримати студентам практичні навички та уміння посередництва у конфліктних ситуаціях, налагоджувати комунікаційні процеси, досягати взаємної довіри учасників конфлікту та вирішувати важливі життєві ситуації, що потребують вирішення. Курс веде юрист-медіатор, кандидат юридичних наук (Сертифікат медіатора від Українського центру медіації (УЦМ), започаткований при Києво-Могилянській Бізнес Школі, член Національної асоціації медіаторів України (НАМУ).

Теми лекцій:

1. Як усе починалося, або поняття та правова регламентація медіації.
2. Медіатор – хто він?
3. Принципи, процес та види медіації.
4. Медіація у професійній діяльності юриста.
5. Правові засади діяльності медіатора у соціальній сфері.
6. Медіація у сімейних відносинах.
7. Бізнес медіація: види та особливості .

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Теоретичні, етичні та правові основи медіації.
2. Процес медіації (учасники, процедура та формалізація).
3. Медіація в окремих сферах юридичної практики.
4. Особливості використання медіації у сімейних відносинах.
5. Медіація у колективах (територіальні громади, шкільні класи, трудовий колектив, внутрішньо переміщені особи та ін.).

ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Кафедра цивільного та господарського права

Юридичний факультет

Лектор	Піддубний Олексій Юрійович, д. юрид. н., професор
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год лекцій, 15 год семінарських занять)

Загальний опис дисципліни

Сфера інтелектуальної власності – це сукупність галузей економіки і видів суспільної діяльності, які не беруть безпосередньої участі у створенні матеріальних благ. Мета дисципліни «Право інтелектуальної власності» полягає у формуванні у здобувачів теоретичних знань щодо системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні і світі, практичних умінь та навичок щодо застосування профільного законодавства в сфері охорони прав інтелектуальної власності.

Завдання дисципліни: ознайомити майбутніх спеціалістів з актуальними теоретичними напрямками, що існують в науці права інтелектуальної власності, забезпечити надання здобувачам ґрунтовних теоретичних знань в системі законодавства та інших правових актів, на підставі яких здійснюється правова охорона об'єктів інтелектуальної власності, оптимізувати умови для вироблення у здобувачів практичних умінь та навичок в сфері охорони прав інтелектуальної власності як на практичних заняттях, так і самостійно.

Теми лекцій:

1. Загальні положення права інтелектуальної власності. Здійснення сімейних прав та виконання сімейних обов'язків.
2. Авторське право та суміжні права
3. Правова охорона знаків для товарів і послуг.
4. Правова охорона фірмових найменувань та зазначень походження товару.
5. Правова охорона винаходів і корисних моделей та промислових зразків
6. Права та обов'язки матері, батька і дитини. Визначення походження дитини.
7. Право інтелектуальної власності на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.
8. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Теми семінарських занять:

1. Загальні положення права інтелектуальної власності.
2. Авторське право та суміжні права.
3. Правова охорона знаків для товарів і послуг.
4. Правова охорона фірмових найменувань та зазначень походження товару.
5. Правова охорона винаходів і корисних моделей та промислових зразків.
6. Право інтелектуальної власності на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.
7. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

АНТИКОРУПЦІЙНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

Кафедра адміністративного та фінансового права

Юридичний факультет

Лектор	Гулак Олена Василівна, д. юрид. н., доцент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Мета: формування у слухачів теоретичних і практичних знань щодо феномену корупції як економічного, політичного, правового та культурного явища, його природи, соціальної бази виникнення та поширення, а також створення дієвих механізмів запобігання та протидії корупції як умови формування соціально орієнтованої правової держави і громадянського суспільства.

Завдання: надати систематизовані знання щодо сутності корупції, чинників та передумов її виникнення і поширення, теорії і практики запобігання та протидії корупції, ознайомити з кращим вітчизняним і зарубіжним досвідом у відповідній галузі; сформувати вміння аналізувати стан корупції в Україні, її особливостей та тенденцій, форм прояву; на основі наукових підходів вміти визначати шляхи підвищення ефективності антикорупційної політики, удосконалення нормативно-правових і організаційних засад запобігання та протидії корупції, забезпечення дієвої державно-громадської співпраці для зменшення корупційних проявів; створити основу для формування антикорупційної культури державних службовців.

Теми лекцій:

1. Сутність та поняття корупції.
2. Формування та реалізація державної антикорупційної політики.
3. Антикорупційна стратегія: проблеми прийняття та реалізації на сучасному етапі.
4. Національне агентство з питань запобігання корупції як основний державний орган з питань формування та реалізації антикорупційної політики.
5. Законодавчо визначені методи та заходи запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням.
6. Фінансовий контроль.
7. Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків.
8. Організаційно-правові засади діяльності Національного антикорупційного бюро.

Теми практичних занять:

1. Сутність та поняття корупції.
2. Формування та реалізація державної антикорупційної політики.
3. Національне агентство з питань запобігання корупції як основний державний орган з питань формування та реалізації антикорупційної політики.
4. Законодавчо визначені методи та заходи запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням.
5. Фінансовий контроль.
6. Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків.
7. Організаційно-правові засади діяльності Національного антикорупційного бюро.

ОСНОВИ ВІЙСЬКОВОГО ПРАВА

Кафедра адміністративного та фінансового права

Юридичний факультет

Лектор	Стасюк Надія Андріївна, доктор філософії у галузі права, асистент
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (16 год лекцій, 14 год семінарських занять)

Загальний опис дисципліни

Мета: формування у слухачів теоретичних і практичних знань щодо понятійно-категоріального апарату військового права та його систем, маніпулювати нормами військового права та вирішувати конкретні прикладні завдання, пов'язані з даним законодавством.

Завдання: надати систематизовані знання щодо сутності військового права, поняття, мета та завдання забезпечення військової безпеки держави, ознайомити з кращим вітчизняним і зарубіжним досвідом у відповідній галузі; сформувати уміння аналізувати основні форми соціально-правового захисту військовослужбовців та їх особливості, надати систематичні знання про військову службу та форми її виконання, удосконалити знання щодо становлення на військовий облік, знати заборони та обмеження, пов'язані з військовою службою та вміти захищати свої інтереси.

Теми лекцій:

1. Загальна характеристика військового права.
2. Поняття, мета та завдання забезпечення військової безпеки держави. Методи і засоби забезпечення військової безпеки держави.
3. Військова служба та форми її виконання. Військовий облік.
4. Правовий статус військовослужбовця.
5. Заборони та обмеження, пов'язані з військовою службою: поняття та механізм реалізації.
6. Основні форми соціально-правового захисту військовослужбовців та їх особливості.
7. Юридична відповідальність військовослужбовців: поняття, види та підстави.
8. Адаптація національного військового законодавства до правових стандартів країн-членів Європейського Союзу та Організації Північноатлантичного договору.

Теми семінарських занять:

1. Загальна характеристика військового права.
2. Поняття, мета та завдання забезпечення військової безпеки держави. Методи і засоби забезпечення військової безпеки держави.
3. Військова служба та форми її виконання. Військовий облік.
4. Правовий статус військовослужбовця.
5. Заборони та обмеження, пов'язані з військовою службою: поняття та механізм реалізації.
6. Основні форми соціально-правового захисту військовослужбовців та їх особливості.
7. Юридична відповідальність військовослужбовців: поняття, види та підстави.

ЗАХИСТ ТРУДОВИХ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ

Кафедра аграрного, земельного та екологічного права
ім. акад. В.З. Янчука

Юридичний факультет

<i>Лектори:</i>	Новак Тамара Сергіївна, к. юрид. н., доцент
<i>Семестр</i>	7
<i>Освітній ступінь</i>	Бакалавр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	4
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (16 год лекцій, 14 год семінарських занять)

Загальний опис дисципліни

Кожен працівник, незалежно від сфери застосування його праці, наділений певним обсягом трудових прав (на гідну оплату праці, на відпочинок, на обмеження робочого часу, на охорону праці та ін.). У разі порушення цих прав на законодавчому рівні розроблений механізм, правила, передбачені способи їх захисту.

Мета дисципліни «Захист трудових прав працівників» полягає у формуванні у студентів системи теоретичних знань щодо можливих способів захисту своїх трудових прав, а також практичних навичок щодо аналізу, тлумачення та правильного застосування норм матеріального та процесуального права про індивідуальні та колективні трудові спори (конфлікти), про особливості досудового, позасудового та судового порядку вирішення трудових спорів, про особливості вирішення окремих категорій індивідуальних трудових спорів.

Теми лекцій:

1. Загальна характеристика трудових спорів за законодавством України.
2. Досудовий та позасудовий порядок захисту трудових прав працівників.
3. Захист трудових прав працівників у судовому порядку.
4. Трудові спори щодо прийому на роботу та незаконного звільнення.
5. Трудові спори про зміну умов трудового договору.
6. Трудові спори про виплату заробітної плати.
7. Трудові спори про матеріальну і дисциплінарну відповідальність.
8. Порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів).

Теми семінарських занять:

1. Порядок захисту трудових прав у комісії по трудовим спорам.
2. Порядок захисту трудових прав у судовому порядку.
3. Вирішення трудових спорів про виплату гарантій та компенсацій.
4. Вирішення спорів про переведення на іншу роботу.
5. Вирішення спорів про застосування законодавства про робочий час та час відпочинку.
6. Вирішення трудових спорів про визнання необґрунтованим дисциплінарного стягнення.
7. Особливості вирішення колективних трудових спорів (конфліктів).

**Результати вибору
вибіркових дисциплін студентами бакалавратури
факультету (ННІ) _____
спеціальності _____
Курсу _____
(3-го курсу повного терміну навчання, які випускаються у 2025 році,
1 або 2 курсу скороченого терміну навчання, які випускаються у 2025 році)**

№ п/п	ПІБ студента	Назва 1-ї дисципліни	Назва 2-ї дисципліни	Підпис
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
...				

**Зведена інформація про результати вибору студентами ОС «Бакалавр»
вибіркових дисциплін**

№ п/п	Назва дисципліни	Факультет (ННІ)																Загальна кількість студентів, які вибрали дисципліну
		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1	2	ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження	ННІ лісового і садово-паркового господарства	ННІ неперервної освіти і туризму	Аграрного менеджменту	Агробіологічний	Ветеринарної медицини	Гуманітарно-педагогічний	Економічний	Захисту рослин, біотехнологій та екології	Землепорядкування	Інформаційних технологій	Конструювання та дизайн	Механіко-технологічний	Тваринництва та водних біоресурсів	Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	Юридичний	19
1	Біомедицина інженерія в рослинництві і тваринництві																	
2	Методи математичної статистики у фахових дисциплінах																	
3	Почовлювальні джерела енергії																	
4	Робототехніка, штучний інтелект																	
5	«Розумні» системи для отримання біогазу																	
6	Техніка високих напруг																	
7	Основи енергозбереження та енергоменеджменту																	
8	Резервні джерела електроживлення в побуті																	
9	Новітні системи акумуляування енергії																	
10	Smart Grid технології в енергозабезпеченні життя людини																	
11	Smart – біотехнології в біоінженерії																	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
12	Агролісівництво																	
13	Дрони для моніторингу довкілля																	
14	Інтегроване управління ландшафтними пожежами																	
15	Дизайн і 3-D фрезерування декоративних елементів																	
16	Дизайн середовища																	
17	Гриби лісів України																	
18	Глобальні екологічні загрози та сталій розвиток людства																	
19	Інноваційний бізнес																	
20	Лідерство та командування																	
21	Комунікації у діяльності керівника																	
22	Ресторанні технології та сервіс																	
23	Діловий етикет																	
24	Започаткування власної справи																	
25	Бізнес-аналіз в Excel																	
26	Грантовий менеджмент																	
27	Європейська економічна інтеграція																	
28	Менеджмент і маркетинг в агробізнесі																	
29	Управління персоналом																	
30	Диджитал-менеджмент																	
31	PR і реклама																	
32	Управління бізнес-проектами																	
33	Логістика																	
34	Біоекономіка здоров'я																	
35	Базове рослинництво																	
36	Технологія виробництва та експертиза вин																	
37	Органічне землеробство																	
38	Ринок насіння сортів і гібридів																	
39	Субстрати для розсади овочів, квітів і плодкових культур																	
40	Присадібне садівництво та городництво																	
41	Технологічні ризики використання добрив																	
42	Агрокліматичні та ґрунтові ризики в агровиробництві																	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
43	Технології заготівлі і консервування рослинних кормів																	
44	Основи грумінга																	
45	Кінологія і філінологія з основами першої долікарської ветеринарної допомоги																	
46	Дієтологія та утримання дрібних домашніх тварин																	
47	PEST-контроль																	
48	Ветеринарна нутріціологія																	
49	Системи гарантування безпечності харчових продуктів																	
50	Англійська мова (бізнес курс)																	
51	Лідерологія																	
52	Іміджелогія																	
53	Психологія успіху																	
54	Формула щастя																	
55	Критичне мислення																	
56	Спортивний практикум																	
57	Ефективна соціальна комунікація																	
58	Ораторське мистецтво																	
59	Гендерна психологія: теорія і практика																	
60	Євросоюз і Україна																	
61	Основи національної безпеки держави																	
62	Стратегії успішної комунікації																	
63	Публічна комунікація																	
64	Основи лікувального масажу																	
65	Психологія впевненості																	
66	Філософія психології																	
67	Психологія маніпулятивних впливів																	
68	Біткоїн і криптовалюти у фінансових технологіях																	
69	Інтернет-банкінг для бізнесу																	
70	Основи фінансової грамотності та приватних інвестицій																	
71	Аналіз ринків																	
72	Аналітика в MS Excel																	
73	Лідерство та управління кар'єрою																	
74	Креативна економіка																	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
75	Економіка агропродуктових вертикалів																	
76	Глобальні товарні ринки і конкуренція																	
77	Бухгалтерське діловодство в управлінні бізнесом																	
78	Мистецтво прийняття фінансових рішень																	
79	Онлайн-бізнес: облік і оподаткування																	
80	Організація бізнесу																	
81	Основи оподаткування бізнесу																	
82	Управління приватними фінансами																	
83	ФОП – сам собі бухгалтер																	
84	Хімічний захист рослин																	
85	Радіобіологія																	
86	Захист рослин за органічного виробництва																	
87	Антагоністичні мікроорганізми в захисті рослин																	
88	Безпека харчування																	
89	Фітосанітарна безпека																	
90	Генетично модифіковані рослини																	
91	Земельні ресурси і земельний кадастр																	
92	Візуалізація геопросторових даних																	
93	Основи економіки землекористування																	
94	Проектування баз геопросторових даних																	
95	Просторове планування відновлення від наслідків війни																	
96	Рейдерство у агробізнесі																	
97	Ризики природокористування у XXI столітті																	
98	Основи програмування																	
99	Веб та мобільний дизайн																	
100	Комп'ютерні мережі та кібербезпека																	
101	Технології Blockchain																	
102	Фінансові технології, біткоїн та ринок криптовалют																	
103	Статистичний аналіз з Python																	
104	Веб-аналітика та основи таргетингу																	
105	Моделювання бізнес-процесів і Process Mining																	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
106	Штучний інтелект для навчання та саморозвитку																	
107	Дизайн інтерактивних систем (дизайн мислення)																	
108	Все для автомобіліста																	
109	3D моделювання																	
110	Smart будівлі																	
111	Технології віртуальної реальності																	
112	Проектування та конструювання 3D принтера																	
113	Машини та обладнання для біотехнологій																	
114	Прецизійні технології рослинництва																	
115	Сучасні логістичні інформаційні технології																	
116	Інтелектуальні машини та обладнання для тваринництва																	
117	Інтелектуальні системи колісних машин																	
118	Адаптивні системи машиновикористання у рослинництві																	
119	Комп'ютерна діагностика тракторів та автомобілів																	
120	Декоративне птахівництво																	
121	Нутриціологія																	
122	Практичне бджільництво																	
123	Основи фермерської аквакультури																	
124	Конструювання та дизайн декоративних аквасистем																	
125	У світі тварин																	
126	Молоко і молочні продукти																	
127	Сучасне м'ясне скотарство																	
128	Апімоніторинг																	
129	Основи переробки м'яса																	
130	Основи переробки риби та морепродуктів																	
131	Харчові та дієтичні добавки																	
132	Основи агорведичного харчування																	
133	Кухні народів світу																	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
134	Складання звернень до Конституційного Суду України																	
135	Правові основи трудових і соціальних відносин																	
136	Основи бізнес-права																	
137	Правова політологія																	
138	Організація юридичної служби																	
139	Медіація у професійній діяльності																	
140	Право інтелектуальної власності																	
141	Антикорупційне законодавство																	
142	Основи військового права																	
143	Захист трудових прав працівників																	
Всього																		

**Коротка інструкція до проведення процедури
формування вибірових дисциплін на навчально-
інформаційному порталі НУБіП України**
(<https://elearn.nubip.edu.ua/>)

Порядок вибору дисциплін.

Ознайомтеся з запропонованим вибором

На сторінці офіційного сайту НУБіП України наведено повний список дисциплін, які пропонуються до вибору. Біля кожної дисципліни Ви знайдете анотацію, щоб детальніше ознайомитися зі своїм вибором. [>>](#)

Перейдіть на інформаційний ресурс факультету

Кожен факультет і ННІ має на цьому порталі власний інформаційний ресурс для інформування своїх студентів та проведення різноманітних опитувань і тестувань. Такий ресурс Ви бачите серед списку «Мої курси». [>>](#)

Зробіть свій вибір

У блоці «Формування вибіркової складової» Ви знайдете ресурс «Вибір дисциплін загальноуніверситетського рівня». У ньому зі списку запропонованих дисциплін необхідно вибрати дві.